กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา

กรมชลประทาน

ธันวาคม 2566

สมค(พน)02/86/2566

รธบ.8374/66
15ธค66
13.58น

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา ส่วนบริหารจัดการน้ำ โทร. ๒๒๓๕

ที่ สบอ๑๐๑๕๙/๒๕๖๖ **วันที่** ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง เกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทานและฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ประจำปี ๒๕๖๘

เรียน รธบ.

ตามคำสั่งกรมชลประทานที่ ข ๑๔๓๘/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน ระดับภาค และระดับสำนักงานชลประทาน ประจำปี ๒๕๖๘ โดยมี รธบ. เป็นประธานคณะกรรมการติดตามและกำกับฯ และประธานคณะอนุกรรมการฯ ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำข้อเสนอแนะจากการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันพุธที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ มาพิจารณาปรับแก้เกณฑ์การพัฒนาคุณภาพฯ โดยปรับปรุงเพิ่มเติมคำอธิบายในส่วนของเกณฑ์การให้คะแนนในหมวดที่ ๔ แก้ไขระดับคะแนนของตัวชี้วัดที่ ๑ และการมอบรางวัลความดีความชอบในส่วนโควต้ากรมฯ

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา ขอเสนอเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ประจำปี ๒๕๖๘ ดังรายละเอียดที่แนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๑) เกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา (ธันวาคม ๒๕๖๖)

(๒) สัดส่วนระหว่างการประเมินฯ โครงการ และการประเมินฯ ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา อยู่ที่ ๒๐ : ๘๐

(๓) แผนการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ประจำปี ๒๕๖๘

(นายสมคิด สะเภาคำ)
ผอท.บอ. รักษาราชการแทน ผส.บอ.

-เรียนชอบ-
(นายทวีศักดิ์ ธนเดโชพล)
รธบ.
๑๕.๑๐

(นางสาวประทุมทิพย์ คุณาวรรณ)
ผบท.บอ.

คำนำ

เกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ฉบับนี้ ยังคงยึดโครงร่างของข้อคำถามและตัวชี้วัด ของคณะทำงานปรับปรุงเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ตามคำสั่งคณะอนุกรรมการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ที่ 1/2561 ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2561 และรายงานการศึกษา โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “ผู้อำนวยการโครงการ รุ่นที่ 16” โดยกลุ่ม OG2 เป็นหลัก ภายใต้หลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” โดยปรับปรุงเพิ่มเติมคำอธิบายในข้อคำถาม และตัวชี้วัดให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารฉบับนี้เป็นการปรับปรุงเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ซึ่งจะใช้เกณฑ์ฯ เดียวกันในการประเมินทั้งในระดับโครงการฯ และระดับฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยสาระหลักเป็นการนำหลักการ “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” มาประยุกต์ใช้ ซึ่งถือว่าเป็นศาสตร์ที่มีความเป็นสากล กล่าวคือมีความสอดคล้องกับหลักการการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA) หรือวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) และศาสตร์ด้านการบริหารอื่น ๆ ซึ่งเป็นการสะท้อนการทำงานได้ตรงประเด็นมากขึ้น ง่ายต่อการประเมิน แต่ยังคงรักษาแนวทางเดิมไว้คือ “การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ” นั้นเอง

เกณฑ์การประเมินฯ นี้จะประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คือ ข้อมูลสรุปของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาหรือโครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ซึ่งจะระบุถึงข้อมูลทั่ว ๆ ไปของโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ โดยจะเป็นการอธิบายบริบทของโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ ทำให้ผู้ประเมินหรือผู้ที่ถูกประเมินเข้าใจในบริบทของโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ ส่วนที่ 2 คือ เกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ซึ่งประกอบด้วย 4 หมวด ได้แก่

หมวดที่ 1 การนำองค์กร ประกอบด้วย 5 ข้อคำถาม
หมวดที่ 2 การสร้างความสัมพันธ์ ประกอบด้วย 2 ข้อคำถาม
หมวดที่ 3 การบริหารจัดการ ประกอบด้วย 8 ข้อคำถาม
หมวดที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ของงาน ประกอบด้วย 12 ตัวชี้วัด สำหรับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาหรือโครงการชลประทาน และ 10 ตัวชี้วัด สำหรับฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา

ทั้งนี้ ขอขอบพระคุณท่านรองอธิบดีฝ่ายบำรุงรักษา ดร.ทวีศักดิ์ ธนเดโชพล และ ดร.วัชระ เสือดี ประธานคณะทำงานปรับปรุงเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา และคณะอนุกรรมการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ที่ได้ให้คำแนะนำ และเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำเกณฑ์การประเมินฯ ฉบับนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาสำหรับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ต่อไป

ฝ่ายพัฒนาการบริหารจัดการน้ำ
ส่วนบริหารจัดการน้ำ
สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา
ธันวาคม 2566

สารบัญ

		หน้า
บทที่ 1	บทนำ	1
บทที่ 2	เกณฑ์การให้คะแนน	11
บทที่ 3	เกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หมวดที่ 1 – หมวดที่ 3	19
	บทสรุปผู้บริหาร โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา	19
	สรุปข้อมูลองค์กร	19
	หมวดที่ 1 การนำองค์กร	33
	หมวดที่ 2 การสร้างความสัมพันธ์	37
	หมวดที่ 3 การบริหารจัดการ	38
บทที่ 4	เกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา หมวดที่ 1 – หมวดที่ 3	43
	หมวดที่ 1 การนำองค์กร	43
	หมวดที่ 2 การสร้างความสัมพันธ์	46
	หมวดที่ 3 การบริหารจัดการ	47
บทที่ 5	เกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา หมวดที่ 4	51
	ตารางการให้คะแนน (หมวดที่ 1 – หมวดที่ 3)	84
	ตารางการให้คะแนน (หมวดที่ 4)	86
บทที่ 6	ขั้นตอนการประเมินการพัฒนาคุณภาพการการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา	89
บทที่ 7	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงานระดับภาค และคณะทำงานระดับสำนักงานชลประทาน	95
บทที่ 8	การมอบรางวัล	105
	บรรณานุกรม	107

สารบัญรูป

		หน้า
รูปที่ 1	เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	3
รูปที่ 2	ความสัมพันธ์ของหลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” กับเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ	11
รูปที่ 3	เกณฑ์การวัดผลการดำเนินงานเชื่อมโยงกับตัวชี้วัด	16
รูปที่ 4	แนวทางการตอบการประเมินผลลัพธ์	16

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	การให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา	12
ตารางที่ 2	รายการรายละเอียดข้อมูลที่ต้องแสดง และการตรวจสอบ	35
ตารางที่ 3	สรุปจำนวนโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ แยกตามสำนักงานชลประทาน และภูมิภาค	90

เกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา

บทที่ 1 บทนำ

ตลอดช่วงระยะเวลาที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงครองสิริราชย์สมบัติเป็นเวลาอันยาวนานถึง 70 ปี พระองค์ได้ทรงศึกษา ทรงรวบรวมประสบการณ์จากการทดลองปฏิบัติโดยพระองค์ จึงได้มีพระมหากรุณาธิคุณทรงสรุป ทรงถ่ายทอดประสบการณ์ที่ได้จากการปฏิบัติด้วยพระองค์ ถอดเป็นบทเรียนเพื่อให้พสกนิกรชาวไทยได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม โดยผ่านพระราชดำรัส พระราชดำริ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมาอย่างต่อเนื่องตลอดรัชสมัยของพระองค์ โดยสรุปคือ “บรรดาองค์ความรู้และภูมิปัญญาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ได้พระราชทานผ่านวิธีการต่าง ๆ ด้วยความมุ่งหมายที่จะพัฒนา ป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเพื่อประโยชน์สุขแก่เหล่าพสกนิกรและส่งผลถึงมนุษยชาติทั้งปวงให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคง สันติสุข และยั่งยืน” ซึ่งหนึ่งในหลักการที่พระองค์ได้พระ ราชทาน เพื่อแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ ของประเทศ คือ **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** โดยมีความเป็นมา และสาระสำคัญ ดังนี้

“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นยุทธศาสตร์พระราชทานให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่ได้รับการยอมรับในการเผยแพร่และเป็นที่เข้าใจกัน คือ เป็นกรณีที่พระองค์ได้พระราชทานให้แก่หน่วยงานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการยึดถือปฏิบัติในการทำงาน แต่ยุทธศาสตร์นี้เป็นที่ทราบกันว่าเป็นพระอัจฉริยภาพที่พระองค์ได้ทรงปฏิบัติเป็นแบบอย่างให้แก่เหล่าข้าราชการใต้เบื้องพระยุคลบาทได้ประจักษ์ถึงผลสัมฤทธิ์แห่งยุทธศาสตร์นี้มาเป็นเวลานานแล้ว โดยจะเห็นได้จากพระราชกรณียกิจในการทรงงานต่าง ๆ เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปจากพระราชกรณียกิจในการที่จะเสด็จพระราชดำเนินไปทรงแก้ปัญหาในสถานที่ต่าง ๆ พระองค์จะทรงศึกษาเพื่อทรงทราบข้อมูลก่อน เมื่อได้ข้อมูลพอสมควรก็จะเสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พื้นที่ โดยจะเห็นว่าการทรงงานของพระองค์มนพื้นที่นั้น ในพระหัตถ์จะมีแผนที่ ดินสอ เพื่อทรงเปรียบเทียบกับพื้นที่จริง หากไม่ถูกต้องจะทรงแก้ไข เพิ่มเติมข้อมูล หรือเป็นการกำหนดจุดพิกัดต่าง ๆ ไว้ใช้ประโยชน์ และทรงใช้กล้องถ่ายรูปบันทึกภาพในสถานที่จริง และอาจทรงใช้กล้องส่องทางไกลร่วมด้วย ตลอดจนการที่พระองค์ทรงสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากข้าราชการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะจะทรงสอบถามจากปหระชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อนำไปประกอบพระราชวินิจฉัยในการแก้ไขปัญหา การเข้าไปทรงงานในพื้นที่จึงเป็นกรณีที่พระองค์ทรงเก็บข้อมูล ทั้งทางกายภาพและข้อมูลทางด้านสังคม ในอีกทางหนึ่งก็จะเป็นการสร้างความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของฝ่ายราชการผู้ปฏิบัติการ รวมถึงทรงสอบถามข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นผู้ที่จะได้รับการแก้ไขปัญหา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าทรงดำเนินการเพื่อการ **“เข้าใจ”** และขณะเดียวกันก็เป็นการ **“เข้าถึง”** ด้วย และหลังจากนั้นจึงเป็นการเข้าแก้ไขปัญหา ตามที่พระองค์ได้ทรงกำหนดแนวทาง คือ การ **“พัฒนา”** ดังตัวอย่างที่มีอยู่มากมาย รวมถึงกรณีที่เป็นที่ทราบกันอย่างแพร่หลายในการดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่พรุแฆแฆอันเนื่องมาจากพระรา ซึ่งเริ่มโครงการเมื่อ พ.ศ. 2535 มีพื้นที่พรุเสื่อมโทรมประมาณ 11,000 ไร่ ที่สามารถแก้ปัญหาดินให้เป็นดินที่สามารถใช้ประโยชน์ในด้านเกษตรกรรมได้ ในเวลาต่อมาอันเป็นที่มาของเรื่องราว พระสหายแห่งสายบุรี นาม วาเด็ง ปูเต๊ะ รวมถึงในหลาย ๆ กรณีที่พระองค์ทรงสอบถามข้อมูลจากประชาชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงพื้นที่ทรงงานแบบไม่ได้มีอยู่ในหมายกำหนดการมาก่อน และประชาชนเหล่านั้นไม่ได้มีเวลาเตรียมตัว เพราะแม้แต่เสื้อผ้าก็อาจไม่ได้สวมใส่ให้เรียบร้อยในการกราบบังคมทูลถวายข้อมูลแก่พระองค์

พลอากาศเอกกำธน สินธวานนท์ อดีตองคมนตรีในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้เขียนไว้ในบทความ “พระมหากษัตริย์นักคิด...นักปฏิบัติเพื่อความสุขของประชาชน” ความว่า

“ครั้งหนึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชปรารภว่า **“ฉันครองราชย์สองปีแรก ฉันไม่มีผลงาน เพราะฉันยังไม่รู้ว่าราษฎรต้องการอะไร”** เป็นที่ประจักษ์ว่าทรงมองการเป็นพระมหากษัตริย์เป็นเรื่องของงาน เป็นพระราชภาระ ที่จะสนองความต้องการของราษฎร เพื่อราษฎรจะได้ดำรงชีวิต อย่างมีความสุขและการที่จะทรงให้ได้ผลตรงเป้าหมายได้นั้น ต้องทราบว่าประชาชนต้องการอะไร”

การทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร นั้น ทรงยึดวิธีการ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา มาตลอดรัชสมัย ดังที่ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล อดีตเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และอดีตเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เขียนไว้ในบทความ “ประสบการณ์สนองพระราชดำริเรียนรู้ หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ความว่า พระองค์ทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน ตรัสว่า **“ต้องระเบิดจากข้างใน”** นั่น คือต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน มิใช่การนำความเจริญหรือบุคคลจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนหมู่บ้านที่ยังไม่ทันได้มีโอกาสเตรียมตัว

ทรงใช้หลัก “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” นั่น คือก่อนจะทำอะไร ต้องมีความเข้าใจเสียก่อน เข้าใจภูมิประเทศ เข้าใจผู้คนในหลากหลายปัญหา ทั้งทางด้านกายภาพ ด้านจารีตประเพณีและวัฒนธรรม เป็นต้น และระหว่างการดำเนินการนั้นจะต้องทำให้ผู้ที่เราจะไปทำงานกับเขาหรือทำงานให้เขานั้น “เข้าใจ เราด้วย เพราะถ้าเราเข้าใจเขาแต่ฝ่ายเดียว โดยที่เขาไม่เข้าใจเรา ประโยชน์คงจะไม่เกิดขึ้นตามที่เรามุ่งหวังไว้ “เข้าถึง” ก็เช่นกัน เมื่อรู้ปัญหาแล้ว เข้าใจแล้วก็ต้องเข้าถึง เพื่อให้นำไปสู่การปฏิบัติให้ได้ และเมื่อเข้าถึงแล้ว จะต้องทำอย่างไรก็ตามให้เขาอยากเข้าถึงเราด้วย

ดังนั้น จะเห็นว่าเป็นการสื่อสารสองทางทั้งไปและกลับ ถ้าสามารถทำสองประการแรกได้สำเร็จ เรื่อง “การพัฒนา” จะลงเอยได้อย่างดี เพราะเมื่อต่างฝ่ายต่างเข้าใจกัน ต่างฝ่ายอยากจะเข้าถึงกันแล้ว การพัฒนาจะเป็นการตกลงร่วมกันทั้งสองฝ่าย ทั้งผู้ให้และผู้รับ

หลักการทรงงาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนานั้น ทรงใช้กับทั้งคน วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม มีความลุ่มลึกและมีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริหรืองานอื่นที่ทรงทำเป็นตัวอย่างให้เห็นอย่างชัดเจน

รูปที่ 1 เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สรุปหลักการ **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”**

1. เข้าใจ (Understanding) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย คือ

1.1 การใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว (Existing data)

ทรงสนใจค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งและวิธีการต่าง ๆ และทรงรับฟังข่าวสารจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะแผนที่ ทรงตรวจสอบความถูกต้องของแผนที่ทุกครั้งที่เสด็จฯ ทอดพระเนตรสภาพพื้นที่จริง เมื่อเสด็จประทับบนเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งก็ทอดพระเนตรและตรวจสอบ หากไม่ถูกต้องจะทรงส่งข้อมูลให้หน่วยราชการ เช่น กรมแผนที่ทหาร ไปดำเนินการแก้ไขในทางวิทยาการข้อมูลนั้น การทำความสะอาดข้อมูล มีความจำเป็นอย่างยิ่ง พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงทำเช่นนั้นมาโดยตลอด เช่น ทรงสอบถามความถูกต้องของแผนที่กับพระสหายแห่งสายบุรีเมื่อเสด็จพรุแฆแฆ ที่ปัตตานี เป็นต้น บรรดานักสถิติต่างทราบกันดีว่าเมื่อใส่ข้อมูลที่ไม่สะอาดเข้าไป การวิเคราะห์จะดีอย่างไร การใช้แบบจำลองดีอย่างไร ก็ได้แบบจำลองขยะออกมา อันแสดงให้เห็นว่าทรงใช้หลักการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ได้อย่างลึกซึ้งเช่นเดียวกันกับผู้ที่มีความรู้ทางสถิติศาสตร์อย่างลุ่มลึก ไม่ใช่เป็นเพียงผู้ใช้ หากแต่เป็นผู้ใช้ข้อมูลที่มีอยู่อย่างผู้มีความรู้ ระมัดระวัง รอบคอบเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งแม้แต่นักวิทยาการข้อมูลที่มีอาชีพดังกล่าวโดยตรงยังรู้สึกเบื่อหน่ายและต้องใช้เวลามากเป็นพิเศษในการทำความสะอาดข้อมูลดังกล่าว การที่ทรงแก้ไขความถูกต้องของข้อมูลที่มีอยู่แล้ว เช่น การแก้ไขแผนที่นั้นสะท้อนให้เห็นถึงพระนิสัยในการทรงงานอย่างมีวิริยะและมีความเข้าใจในวิชาการเป็นอย่างยิ่ง

1.2 การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical data)

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเอาพระทัยใส่ในการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะระบบสถิติทางการ (Official Statistics) และการ

สำมะโนประชากร (Census) และสถิติศาสตร์ศึกษา (Statistical Education) ทรงมีความรู้ความเข้าใจอย่างลุ่มลึกถึงความสำคัญของการใช้สถิติในการพัฒนา ทรงรับเป็นพระราชภาระในการแก้ไขปัญหาและวางระบบดังกล่าว โดยทรงติดต่อกับ Rockefeller Foundations และมีพระราชปรารภขอความช่วยเหลือจาก Dr. David Rockefeller ให้ช่วยส่ง Dr. Stacy May ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติมาช่วยประเทศไทยในราชการสถิติเพื่อการพัฒนาประเทศ และจัดตั้งคณะสถิติประยุกต์ ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์ ซึ่งศาสตราจารย์บุญชนะ อัตถากร อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ท่านแรกได้บันทึกไว้ว่า

"เวลานั้นประเทศไทยกำลังตื่นตัวที่จะมีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขึ้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชดำริแก่ประธานกรรมการบริหารสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ คือ หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ หม่อมหลวงเดช ท่านก็บอกผมว่าในหลวงมีพระราชดำริ ในการพัฒนานั้นต้องใช้ข้อมูลใช้สถิติมาก และถ้ามีการตั้งสถาบันขึ้นมาสอนวิชาเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ เน้นการให้วิชาในการสร้างคนเตรียมไว้เพื่อจะส่งเสริมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การเมืองเป็นไปได้ดีเร็วขึ้น"

พระราชดำริเรื่องการประยุกต์ใช้สถิติศาสตร์ในการวิเคราะห์/ประเมินโครงการเพื่อการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจและประเทศชาตินั้นคงฝังแน่นในพระราชหฤทัยดังที่ได้มีพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ครั้งแรก เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 19 พฤศจิกายน 2513 ณ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ความตอนหนึ่งว่า

"...เดิมทีเดียวข้าพเจ้าตั้งข้อคิดเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศไว้ว่า ในการทำโครงการพัฒนาเศรษฐกิจต่าง ๆ จะต้องอาศัยใช้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นหลัก และจะต้องใช้นักสถิติที่มีความรู้ความสามารถชั้นสูงเป็นผู้ปฏิบัติ..."

1.3 การวิเคราะห์และวิจัย (Analytics and Research)

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกว่าสี่พันโครงการนั้นอาศัยการวิเคราะห์และการวิจัยสร้างองค์ความรู้ที่มั่นใจว่าได้ผลก่อนที่จะนำไปปฏิบัติจริง โครงการพระราชดำริที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและการวิจัยมากที่สุดโครงการหนึ่ง คือ โครงการหลวง โดยเฉพาะการวิจัยเกี่ยวกับการปลูกพืชเมืองหนาวและการเลี้ยงสัตว์จากเมือหนาว เช่น ปลาเทราท์ มีการตั้งสถานีวิจัยโครงการหลวง และสถานีเกษตรหลวงมากมาย การค้นคว้าวิจัยดังกล่าว รวมไปถึงการแปรรูปผลิตภัณฑ์ การบรรจุหีบห่อ เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว ไปจนถึงการวิจัยตลาด ผลสำเร็จจากการวิจัยทำให้โครงการหลวงมีความก้าวหน้ามาก ทำให้สามารถแก้ปัญหาการปลูกฝิ่นและการทำไร่เลื่อนลอยบนพื้นที่สูงของชาวเขาได้ ทำให้คนไทยได้บริโภคสินค้าคุณภาพสูงและทดแทนการนำเข้าได้มหาศาล

1.4 การทดลองจนได้ผลจริง (Experiment till actionable results)

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน แตกต่างจากพระราชวังของพระมากษัตริย์อื่น ๆ ทั่วโลก โดยเป็นห้องทดลองขนาดใหญ่ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งขึ้น มีทั้งการเลี้ยงโคนม ทำนา ปลูกต้นยางนา ปลูกป่า ทดลองทำโรงสี ทดลองทำนมผงอัดเม็ด ผลิตถ่านชีวภาพ และอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งกิจการที่ทรงทดลองภายในบริเวณพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ทั้งหมดนี้ทรงทดลองจนกว่าจะทรงมั่นพระทัยว่าได้ผลดีจริง นำไปใช้งานได้จริง จึงทรงเผยแพร่ต่อไป ความใส่พระทัยในการทดลองทางวิทยาศาสตร์หรือวิศวกรรมศาสตร์นั้นแสดงให้เห็นเด่นชัดตลอดพระชนม์ชีพ บางโครงการทดลองใช้เวลาทดลองยาวนาน 13-14 ปี เพื่อให้มั่นใจว่าทำแล้วได้ผลจริง เช่น การทำฝนหลวงหรือฝนเทียม ก่อนที่จะนำไปสร้างต้นแบบหรือขยายผล โดยเฉพาะในการทดลองที่ประชาชนสามารถ

นำไปปฏิบัติได้ จะทรงทดลองจนกว่าจะมั่นพระทัยในผลของการทดลองว่าได้ผลจริง ก่อนเผยแพร่หรือถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อที่ประชาชนนำไปปฏิบัติอย่างได้ผลแน่นอน

2. เข้าถึง (Achieve) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย คือ

2.1 ระเบิดจากข้างใน (Inside-out blasting)

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงต้องการให้การแก้ไขปัญหา หรือการพัฒนาเป็นการระเบิดจากข้างใน หมายความว่า ให้ประชาชนหรือชุมชนที่ใครก็ตามจะเข้าไปแก้ปัญหาหรือพัฒนาหรือทำงาน เกิดการปรับตัวด้วยตนเองก่อน ซึ่งหมายถึงให้เกิดความต้องการที่จะแก้ไขหรือพัฒนาตนเองเสียก่อน ไม่ใช่สิ่งที่ทางราชการเข้าไปบังคับให้ประชาชนหรือชุมชนทำ ซึ่งจะไม่ยั่งยืน ทรงเน้นการให้คนเกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองก่อน แล้วจึงเข้าไปแก้ไขหรือพัฒนาเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นการเข้าถึงก่อนจะแก้ไขหรือพัฒนา ไม่ใช่นำการแก้ไขหรือพัฒนาเข้าไปโดยที่ประชาชนยังไม่ตระหนักหรือเห็นความสำคัญของแก้ไขหรือการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลง หลักการในข้อนี้ตรงกัลป์หลักวิชาการสมัยใหม่ว่าด้วยการนำและการบริหารการเปลี่ยนแปลง ดังที่ John P. Kotter ได้นำเสนอว่าในการเปลี่ยนแปลงต้องทำให้คนตระหนักถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเปลี่ยนแปลง ต้องสื่อสารวิสัยทัศน์ เพื่อให้คนได้เห็นทิศทางที่ชัดเจนที่จะเปลี่ยนแปลง

2.2 เข้าใจกลุ่มเป้าหมาย (Understand target)

“ฉันครองราชย์สองปีแรก ฉันไม่มีผลงาน เพราะฉันยังไม่รู้ว่าราษฎรต้องการอะไร”

พระราชปรารภนี้สะท้อนให้เห็นวิธีในการเข้าถึงแล้วจึงพัฒนาได้เป็นอย่างยิ่ง ทรงให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจกลุ่มเป้าหมาย คือประชาชน ว่าประชาชนต้องการอะไรก่อนที่จะทรงงาน ภาพที่คนไทยทุกคนได้พบเห็นจนเจนตา คือ ภาพที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โปรดที่จะประทับกับพื้นดินเพื่อพูดคุยกับชาวบ้านในท้องถิ่นทุรกันดาร เพื่อที่จะทรงเข้าใจความเดือนร้อนปัญหา ความทุกข์ยากของชาวบ้าน เพื่อหาทางแก้ไขต่อไป

ทรงมีพระเมตตาอย่างสูงต่อประชาชนในการที่จะเข้าใจปัญหาของประชาชน โดยเฉพาะเมื่อประชาชนจะถวายฎีกาเพื่อขอพระราชทานพระเมตตาในการปัดเป่าความทุกข์ร้อนต่าง ๆ ในหลายครั้งทางราชการเองกลับขัดขวาง ทั้งนี้ ทรงพยายามเข้าใจกลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนของพระองค์ในแต่ละท้องถิ่นอย่างลึกซึ้งมากที่สุด สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานสัมภาษณ์นักข่าวหญิง ใน พ.ศ. 2523 ว่า

“...ชาวบ้านภาคใต้นี่ฉลาด รู้ด้วยว่าจะถวายฎีกานี่ต้องทำอย่างไร เอาซ่อนไว้ใต้ดอกไม้ แล้วเอาดอกไม้นั้นมาให้ บอกว่านั่น ฎีกาอยู่ข้างล่าง รู้จักด้วยนะ ซ่อนไว้ ไม่เช่นนั้นฎีกานี่ตำรวจเขาจะตรวจค้นก่อนอย่างที่ทุ่งใหญ่ นครศรีธรรมราช ถ้าตามไปดูจะเห็นเขามีเวรยามกันแล้วก็พยักหน้า หัวหน้าเขาล่ะ อุตส่าห์ซ่อนแทรกเข้าไปไว้ในดอกไม้ พับเสียจนนิดเดียว”

“หนหนึ่ง ข้ำขำ เสียงตุ๊บ ๆ ตั๊บ ๆ หันไปมองว่าอะไรกัน ที่แท้เห็นสิรินธรกับจุฬาภรณ์ไปแย่งฎีกาจากตำรวจ โดยมากเป็นตำรวจราชสำนัก เขาไม่อยากให้ยุ่งการเมือง คือ ประชาชนเห็นเราใกล้เข้ามาก็คงจะชักออกมาจากชายพกหรือตะกร้า ตำรวจก็แย่งมาเสีย สององค์นี่ก็วิ่งไปแย่งจากมือตำรวจ เสร็จแล้วแม่เล็กบอกเล็กได้มาแล้ว ก็บอกเขา โธ่คุณ ถ้าเผื่อปิดนี่บ้านเมืองเราจะไปไม่ไหวนะ ราษฎรไม่รู้จะออกทางไหน เราก็มีหน้าที่

เอามาแล้วเอาไปให้แก่รัฐบาลเท่านั้น อย่าไปปิด ๆ นี่ประชาชนไม่รู้จะไประบายทางไหน แย่เลย บ้านเมืองไม่ปลอดภัย...”

2.3 สร้างปัญญา (Educate)

การสร้างปัญญาสังคมเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการเข้าถึงประชาชน หากประชาชนยังขาดความเข้าใจก็ต้องสร้างปัญญาสังคมให้ประชาชนเข้าใจ ครูแห่งแผ่นดิน เลือกจะใช้วิธีที่ง่ายที่สุดในการสื่อสารกับประชาชนเพื่อสร้างปัญญา ทรงเลือกใช้วิธีการพูดที่จะสร้างปัญญาให้เหมาะสมกับผู้ฟัง ในคราวหนึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทาน “โคพันธุ์และสุกร” แก่ชาวไทยภูเขาในภาคเหนือ นักวิชาการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามเสด็จฯ ไปด้วย พระองค์โปรดฯ ให้นักวิชาการเกษตรแนะนำชาวไทยภูเขา ซึ่งการบรรยายนั้นใช้ศัพท์วิชกาการยาก ที่ชาวเขาฟังอย่างไรก็คงไม่เข้าใจ พระองค์ทรงปล่อยให้นักวิชาการพูดอธิบายประมาณครึ่งชั่วโมง ทรงสังเกตเห็นชาวเขานั่งฟังทำนาปริบ ๆ จึงทรงถามว่า “จบแล้วหรือยัง” นักวิชาการกราบทูลว่า “จบแล้วพระพุทธเจ้าข้า” จึงมีพระราชดำรัสว่า “ถ้าอย่างนั้น ฉันพูดบ้างนะ” “ฟังให้ดี ๆ นะ จะเลี้ยงหมูให้มันอ้วน โตเร็ว ๆ ต้องให้มันกินให้อิ่ม” แล้วทรงหันกลับมารับสั่งกับนักวิชาการว่า “จบแล้ว” ทำผู้ตามเสด็จฯ อมยิ้มไปตาม ๆ กัน ครูของแผ่นดิน พระองค์นี้ทรงมีความเมตตาในการสอนถ่ายทอดความรู้ไปจนถึงระดับนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาดังที่ทรงพระกรุณาสอนนักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวลด้วยพระองค์เอง

การที่ทรงสอนนั้นไม่ได้เพียงสอนด้วยการพูดให้ฟังเท่านั้น แต่ทรงสร้างแรงบันดาลใจ พลตำรวจเอก วสิษฐ เดชกุญชร ได้เขียนไว้ในหนังสือ “รอยพระยุคลบาท บันทึกความทรงจำของ พลตำรวจเอก วสิษฐ เดชกุญชร” เรื่องกาแฟต้นเดียว เอาไว้ว่า ในวันที่ 3 ธันวาคม 2517 เมื่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรบนดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ หลังจากทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาเผ่าม้ง ที่บ้านขุนกลาง อำเภอจอมทอง และชาวเขากะเหรี่ยงที่บ้านอังกาน้อยและบ้านท่าฝั่ง หม่อมเจ้าภีศเดช รัชนี ผู้อำนวยการโครงการหลวง กราบบังคมเชิญทูลให้พระราชดำเนินต่อไปอีกประมาณ 1 กิโลเมตร เพื่อทอดพระเนตรไร่กาแฟของราษฎรชาวกะเหรี่ยง รวมระยะทางที่ทรงพระราชดำเนินมาทั้งหมดในบ่ายวันนั้น 6 กิโลเมตร เมื่อไปถึงปรากฏว่า ไร่กาแฟนั้นมีต้นกาแฟให้ทอดพระเนตรเพียงต้นเดียว พลตำรวจเอก วสิษฐ เดชกุญชร โกรธจนแทบระงับโทสะไว้ไม่ได้และระบายความรู้สึกนี้กับเพื่อนร่วมงาน ความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท จึงมีรับสั่งให้เข้าเฝ้าฯ

“...ตรัสถามว่า เป็นความจริงหรือที่ว่าผมโกรธท่านภีศเดช ผมก็กราบบังคมทูลตามความเป็นจริงว่าเป็นเช่นนั้น พระเจ้าอยู่หัวตรัสถามต่อไปว่า ผมทราบหรือเปล่าว่า เมื่อก่อนนี้กะเหรี่ยงที่ดอยอินทนนท์ประกอบอาชีพอะไร ผมก็กราบบังคมทูลว่า ทราบเกล้าฯ ว่ากระเหรี่ยงปลูกฝิ่น

พระเจ้าอยู่หัวตรัสต่อไปด้วยพระสุรเสียงที่เปี่ยมไปด้วยความเมตตา (ไม่ได้ดุผม) ว่า แต่ก่อนเขาปลูกฝิ่น เรา ไปพูดจาชี้แจง ชักชวนให้เขาลองมาปลูกกาแฟแทน กะเหรี่ยงไม่เคยปลูกกาแฟมาก่อนเลย ที่กาแฟไม่ตายเสียหมด แต่ยังเหลืออยู่ 1 ต้นนั้น ต้องถือว่าเป็นความก้าวหน้าสำหรับกะเหรี่ยง จึงต้องไปทอดพระเนตรจะได้แนะนำเขาต่อไปได้ว่า ทำอย่างไรกาแฟจึงจะเหลืออยู่มากกว่า 1 ต้น”

ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่าทรงเข้าใจจิตวิทยาในการสอน ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดินผู้ปลูกปัญญาสังคม กาแฟต้นแรกต้นนั้นที่ทรงพระราชดำเนินหลายกิโลเมตร ทรงสอนโดยสร้างแรงบันดาลใจ ได้ทำให้การปลูกฝิ่นและการทำไร่เลื่อนลอยลดลงไปอย่างน่ามหัศจรรย์

ในการที่ทรงเป็นครูของแผ่นดิน ผู้นำการพัฒนานั้น กลับทรงถ่อมพระองค์ในการที่จะเรียนรู้จากนักเรียน ดังพระบรมราโชวาทพระราชทานแก่บัณฑิตอาสาสมัครพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยขอนแก่น ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร วันที่ 22 พฤศจิกายน 2528 ความตอนหนึ่งว่า

"...เราเป็นนักเรียน เราไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญ...ถ้าหากว่าในด้านไหนก็ตาม เวลาไปปฏิบัติให้ถือว่าเราเป็นนักเรียน ชาวบ้านเป็นครู หรือ "ธรรมชาติเป็นครู" การที่ท่านทั้งหลายจะออกไปก็จะไปในหลาย ๆ ด้าน...ก็ต้องเข้าใจว่า เราอาจจะเอาความรู้ไปให้เขา แต่ก็ต้องนับถือความรู้ของเขาด้วย จึงจะมีความสำเร็จ..."

3. พัฒนา (Development)

เมื่อทรงเข้าใจ เข้าถึง แล้วจึงพัฒนานั้น ทรงมีหลักสำคัญ 3 ประการ คือ

3.1 เริ่มต้นด้วยตนเอง (Self-initiated)

ประเทศไทยมีปัญหาด้านทรัพยากรป่าไม้อย่างรุนแรง ทรงเข้าใจปัญหาดังกล่าวเป็นอย่างดี เมื่อคราวเสด็จพระราชดำเนินไปหน่วยงานต้นน้ำพัฒนาทุ่งจือ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.2514 พระองค์ทรงมีพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่ที่เฝ้ารับเสด็จฯ ความตอนหนึ่งว่า

"...ควรจะปลูกต้นไม้ในใจคนเสียก่อน แล้วคนเหล่านั้นก็จะพากันปลูกต้นไม้ลงบนแผ่นดิน และรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง..."

แนวพระราชดำริในการพัฒนาทรงเน้นการพัฒนาที่เกิดจากประชาชนต้องการจะพัฒนา ตลอดรัชสมัยในการทรงงานในบางครั้ง ประชาชนก็ไม่ได้ให้ความร่วมมือกับโครงการพระราชดำริเช่นกัน ไม่เคยทรงฝืนบังคับประชาชนให้ร่วมมือแต่อย่างใดด้วยเหตุผลที่แตกต่างกัน กลับทรงเริ่มต้นโครงการพระราชดำริใหม่อย่างสม่ำเสมอจนโครงการพระราชดำริกว่าสี่พันโครงการ ทรงเคยรับสั่งกับนายปราโมทย์ ไม้กลัดว่า *"...พระราชดำริเป็นแนวคิดของฉัน ไม่ได้เป็นพระบรมราชโองการ หรือคำสั่งนะ..."* ซึ่งสะท้อนความเป็นประชาธิปไตยและความต้องการให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างเต็มที่ ดังที่ทรงเน้นเสมอว่าการพัฒนานั้นต้องระเบิดจากข้างในก่อน

3.2 พึ่งพาตนเองได้ (Self-reliance)

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเน้นว่าการพัฒนาต้องทำให้ประชาชนพึ่งตนเองได้ ทรงโปรดให้ประชาชนทำอะไรได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องรอความช่วยเหลือจากรัฐ พระราชดำรัสในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2517 ได้เน้นเรื่องของการพึ่งพาตนเองเอาไว้ มีความตอนหนึ่งว่า

"...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมี พอกิน พอใช้ ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เมื่อได้พื้นฐานมั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญและฐานะเศรษฐกิจชั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับ..."

อีกตอนหนึ่งของพระราชดำรัสที่รับสั่งกับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2523 ว่า

“...ในการสร้างความเจริญก้าวหน้านี้ ควรอย่างยิ่งที่จะค่อยสร้างค่อยเสริมทีละเล็กละน้อยให้เป็นลำดับ ให้เป็นการทำไปพิจารณาไป และปรับปรุงไป ไม่ทำด้วยอาการเร่งรีบตามความกระหายที่จะสร้างของใหม่เพื่อความแปลกใหม่ เพราะความจริงสิ่งที่ใหม่แท้ ๆ นั้นไม่มีสิ่งใหม่ทั้งปวงย่อมสืบเนื่องมาจากสิ่งเก่าและต่อไปย่อมจะต้องกลายเป็นสิ่งเก่า...”

พระองค์โปรดความเรียบง่ายและพึ่งพาตนเองได้ ดังที่ได้พระราชทานพระราชดำริ “การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก” ปล่อยให้ธรรมชาติช่วยในการฟื้นฟูธรรมชาติ หรือแม้กระทั่ง “การปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง” ได้แก่ ปลูกไม้เศรษฐกิจ ไม้ผลและไม้ฟืน นอกจากได้ประโยชน์ตามประเภทของการปลูกแล้วยังช่วยสร้างความชุ่มชื้นให้แก่พื้นดินด้วย พระองค์จึงทรงเข้าใจธรรมชาติและมนุษย์ที่อยู่อย่างเกื้อกูลกัน ทำให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน แนวพระราชดำริในเรื่องการพึ่งพาตนเองได้ ปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ ไม่เร่งร้อนจะพัฒนาโดยการยัดเยียดเทคโนโลยีต่าง ๆ หรือเงิน เข้าไปในการพัฒนาก็สะท้อนออกมาอย่างชัดเจนในเรื่องของการปลูกป่า ดังพระราชดำรัสเกี่ยวกับการปลูกป่าในหลายโอกาสซึ่งคัดกรองมาเฉพาะในส่วนที่เป็นการปลูกป่าดังนี้

“...ทิ้งป่านั้นไว้ 5 ปี ตรงนั้นไม่ต้องทำอะไรเลย แต่ป่าเจริญเติบโตเป็นป่าสมบูรณ์โดยไม่ต้องปลูกสักต้นเดียว คือว่าการปลูกป่านั้น สำคัญอยู่ที่ปล่อยให้เขาขึ้นเอง...”

“ถ้าเลือกได้ที่เหมาะสมแล้ว ก็ทิ้งป่านั้นไว้ตรงนั้น ไม่ต้องไปทำอะไรเลย ป่าจะเจริญเติบโตขึ้นมาเป็นป่าสมบูรณ์โดยไม่ต้องไปปลูกเลยสักต้นเดียว”

“ไม่ไปรังแกป่าหรือตอแยต้นไม้เพียงแต่คุ้มครองให้ขึ้นเองได้เท่านั้น...”

“ในสภาพป่าเต็งรังป่าเสื่อมโทรมไม่ต้องทำอะไรเพราะตอไม้ก็จะแตกกิ่งออกมาอีกถึงแม้ต้นไม้สวยแต่ก็เป็นต้นไม้ใหญ่ได้”

3.3 ต้นแบบเผยแพร่ความรู้ (Prototype and role model)

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โปรดการสร้างต้นแบบการเผยแพร่ความรู้ โดยทรงตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ เช่น ที่ห้วยทราย เขาหินซ้อน ภูพาน ห้วยฮ่องไคร้ อ่าวคุ้งกระเบน และพิกุลทอง โครงการชั่งหัวมัน หรือแม้แต่พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ที่เปิดโอกาสให้เกษตรกรได้ศึกษา เรียนรู้ ดูงาน สำหรับเกษตรทฤษฎีใหม่ทรงสร้างต้นแบบแห่งการเรียนรู้ให้ประชาชนได้ศึกษาที่วัดมงคลชัยพัฒนา จังหวัดสระบุรี ทรงโปรดที่จะเลือกพื้นที่ที่มีปัญหาที่สุดเพื่อตั้งเป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เช่น บริเวณห้วยทรายนั้น มีการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่า ทำการเกษตรแบบผิดวิธีจนดินเสื่อมโทรม แห้งแล้ง เป็นดินดาน เพราะหน้าดินพังทลายไปหมดสิ้น เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2526 ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรพื้นที่ห้วยทราย มีพระราชดำรัสด้วยน้ำพระราชหฤทัยห่วงใยว่า *“...หากปล่อยทิ้งไว้ จะกลายเป็นทะเลทรายในที่สุด...”*

ทรงใช้ความอุตสาหะพยายามในการพัฒนาห้วยทราย ซึ่งมีแต่ดินดานแข็ง ในชั้นแรกต้องเจาะดินดาน เพื่อปลูกหญ้าแฝก ให้หญ้าแฝกหยั่งรากลึกทลายดินดานออกให้โปร่งเพื่อให้รากพืชอื่น ๆ สามารถชอนไชไปเติบโตได้ เนื่องจากพื้นที่แห้งแล้งและมีการกัดเซาะของหน้าดินมาก ต้องมีการสร้างฝายชะลอน้ำและหลุมกักเก็บน้ำเล็ก ๆ ไว้ในพื้นที่เพิ่มความชุ่มชื้น

ในขณะที่ที่ตั้งของโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นพื้นที่ป่าพรุ ดินพรุซึ่งเปรี้ยวจัดมากจนไม่สามารถปลูกพืชใด ๆ ได้เลย ก็ทรงใช้การแกล้งดินในการแก้ปัญหาจนเป็นพื้นที่การเกษตรได้

การที่ทรงเลือกใช้พื้นที่ที่มีปัญหาและความยากลำบากในการพัฒนานั้นก็เพื่อเป็นต้นแบบให้ประชาชนได้เห็นและทำตาม ซึ่งหากแม้พื้นที่ที่มีปัญหามากที่สุดก็ยังพัฒนาให้ดีได้ ประชาชนเองก็น่าจะทำตามได้ เป็นการเรียนรู้จากตัวแบบ (Role model) ที่เป็นแรงบันดาลใจการพัฒนาประชาชนและประเทศชาติ

หลักการแก้ไขปัญหา เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา นับเป็นหลักการสำคัญที่สามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาได้อย่างทั่วถึงจะเห็นได้ว่าหากทุกคน ทุกฝ่ายน้อมนำเอาหลักการที่ได้พระราชทานให้ไปปฏิบัติอย่างจริงจัด ถูกต้อง และเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น พร้อมน้อมนำเอาพระบรมราโชวาท พระราชดำรัสในโอกาสต่าง ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหา ปัญหาของประเทศก็จะบรรเทาเบาบางไปได้อย่างมากจนแทบกล่าวได้ว่าไม่มีปัญหาที่เป็นปัญหาหนัก ๆ ต่อไป

คณะทำงานปรับปรุงเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ได้นำหลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาเป็นแนวทางในการประยุกต์และจัดทำเกณฑ์ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/ โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยในส่วนของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาหรือโครงการชลประทาน และในส่วนของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา จะใช้เกณฑ์โดยมีข้อคำถามและตัวชี้วัดเดียวกัน แต่แตกต่างกันตรงขอบเขตความรับผิดชอบ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ซึ่งก่อนที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาทุกแห่งจะดำเนินการจัดทำเล่มประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ ยังคงต้องเขียนสรุปข้อมูลองค์กร เนื่องจากโครงการต่าง ๆ มีรูปแบบการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องระบุในสรุปข้อมูลองค์กร เพื่อให้ผู้ประเมินได้เข้าใจบริบทของแต่ละโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาหรือโครงการชลประทาน ทั้งนี้ เกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา แบ่งออกเป็น 4 หมวด ได้แก่

หมวดที่ 1 การนำองค์กร
หมวดที่ 2 การสร้างความสัมพันธ์
หมวดที่ 3 การบริหารจัดการ
หมวดที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ของงาน

บทที่ 2 เกณฑ์การให้คะแนน

ในการดำเนินการตรวจประเมินโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทานและฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ผู้ประเมินต้องเข้าใจในคำถามของการตรวจประเมิน และตอบให้ตรงวัตถุประสงค์ของคำถาม เพื่อให้การประเมินผลมีความถูกต้องแม่นยำมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งในการตอบถ้ามีหลักฐานประกอบ เช่น ภาพถ่าย เอกสารประกอบ สามารถนำมาประกอบการชี้แจงในการตอบข้อคำถามนั้น ๆ ได้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน เป็นการมองถึงข้อคำถามในแต่ละข้อ ว่ามีการดำเนินงานเมื่อเทียบกับมาตรฐานการดำเนินงาน ซึ่งหลักการจะเริ่มมองตั้งแต่กระบวนงาน วิธีการทำงาน การถ่ายทอดเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน จนถึงการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติให้ดีขึ้น โดยใช้หลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ในการติดตามผลการดำเนินงานในแต่ละด้าน ส่วนการตรวจสอบผลลัพธ์จากการดำเนินงาน จะใช้เกณฑ์ LeTC ซึ่งการประเมินตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา จะใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน

สำหรับหลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” สามารถอธิบายให้อยู่ในรูปแบบของเกณฑ์การพัฒนาการบริหารจัดการโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ คือ การนำองค์กร การสร้างความสัมพันธ์ และการบริหารจัดการ โดยแบ่งคะแนนเป็น 5 ระดับ ซึ่งใช้สำหรับการตรวจประเมินในหมวดที่ 1 ถึงหมวดที่ 3 ส่วนหมวดผลลัพธ์จากการดำเนินงานจะใช้เกณฑ์ LeTC ตรวจประเมินในหมวดที่ 4 ดังแสดงในตารางเกณฑ์การให้คะแนนเกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการฯ

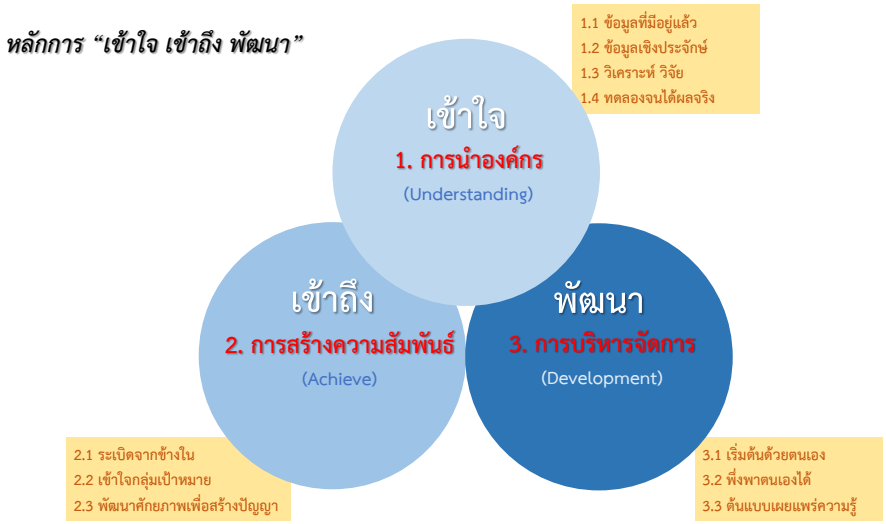

รูปที่ 2 ความสัมพันธ์ของหลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” กับเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ

การประเมินกระบวนการ

เกณฑ์ในการให้คะแนนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษานั้น คณะอนุกรรมการฯ จะใช้เกณฑ์ฯ สำหรับการประเมินกระบวนการ หมวดที่ 1 ถึงหมวดที่ 3 คือ การนำองค์กร การสร้างความสัมพันธ์ และการบริหารจัดการ ซึ่งในแต่ละหมวดจะมีระดับคะแนน 1 ถึง 5

ตารางที่ 1 การให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา

หมวด	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
1. การนำองค์กร (150 คะแนน) 5 คำถาม	แสดงหลักฐาน/เอกสาร ตามข้อคำถาม	หลักฐาน/เอกสาร ครบตามข้อคำถาม และมีความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผลกับบริบทขององค์กร	หลักฐาน/เอกสาร ที่แสดง มีความเป็นระบบ และน่าเชื่อถือ	มีกระบวนการปรับปรุง/ทบทวน/วิเคราะห์/วิจัย หรือมีความเข้าใจจุดอ่อน/จุดแข็ง ภายในองค์กรตนเอง	สามารถนำกระบวนการปรับปรุง/ทบทวน/วิเคราะห์/วิจัย ไปใช้ให้เกิดผลจริง
2. การสร้างความสัมพันธ์ (200 คะแนน) 2 คำถาม	แสดงหลักฐาน/เอกสาร/รายละเอียดของโครงสร้างองค์กร วิธีการจำแนกกลุ่มเป้าหมาย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงทีมงานของตนเอง ตามข้อคำถาม	หลักฐาน/เอกสาร/รายละเอียด ที่แสดงสอดคล้องกับบริบทขององค์กร และสถานการณ์ปัจจุบัน	การกำหนดเป้าหมายเลือก ประเด็น/แนวทางในการพัฒนาด้วยการมีส่วนร่วม	มีการนำกระบวนการทำงานที่ได้วางแผนที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายไปใช้ในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างเป็นรูปธรรม	มีผลสำเร็จตามกระบวนการทำงานกับกลุ่มเป้าหมายด้วยความสัมพันธ์ที่ดี เป็นรูปธรรม เป็นพันธมิตร
3. การบริหารจัดการ (500 คะแนน) 8 คำถาม	ปฏิบัติตามทฤษฎี/ข้อกำหนดอย่างครบถ้วน	ปฏิบัติตามทฤษฎี/ข้อกำหนดอย่างครบถ้วน และสอดคล้องกับบริบทขององค์กร	มีกระบวนการปรับปรุง/ทบทวน/วิเคราะห์/วิจัย นอกเหนือจากทฤษฎี/ข้อกำหนดที่กรมฯ กำหนดไว้	มีการนำไปใช้ให้เกิดผลจริง โดยมีผลการทดลอง/วิจัยรองรับ	การสร้างนวัตกรรมในแนวทาง/กระบวนการ การพัฒนา

การให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ จะพิจารณาตั้งแต่การแสดงข้อมูล ความครบถ้วนของข้อมูล การจัดเก็บอย่างเป็นระบบ การค้นคว้าวิจัย ไปจนถึงการประยุกต์ใช้จริงอย่างเป็นรูปธรรม ตามบริบทของแต่ละหมวด ซึ่งระดับคะแนน 1 ถึง 5 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การนำองค์กร หมายถึง แนวทางการทำงาน หรือการเข้าใจ ในภาพรวมองค์กรของตนเอง การรู้ถึงข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ไปจนถึงรายละเอียดเชิงลึก การเข้าใจถึงข้อจำกัดและสภาพปัญหาในพื้นที่นั้น ๆ ตลอดจนการทำความเข้าใจคน ชุมชน และวัฒนธรรมในพื้นที่ เพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนา กล่าวคือ การนำองค์กรหรือการเข้าใจนั้น คือ การเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสาเหตุของปัญหา โดยประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบย่อย คือ

1.1 ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว หมายถึง การจัดเก็บข้อมูลที่มีอยู่ในองค์กรของตนเอง โดยสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือการทำความสะอาดข้อมูล (Data cleaning) โดยทำการตรวจสอบความถูกต้อง และอัพเดตให้เป็นปัจจุบันก่อนนำไปใช้งาน

1.2 ข้อมูลเชิงประจักษ์ หมายถึง การใช้ข้อมูลเชิงตัวเลขที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง และนำมาวิเคราะห์โดยใช้หลักสถิติศาสตร์ อาทิเช่น จำนวนเกษตรกรในพื้นที่ ปริมาณน้ำต้นทุนเฉลี่ยต่อปี เพื่อสามารถนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปสู่การปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ให้มีผลที่ดี

1.3 วิเคราะห์ และวิจัย หมายถึง การที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ นั้น จะต้องอาศัยการค้นคว้าวิจัยข้อมูลและวิเคราะห์ผลอย่างมาก เพื่อให้ได้ผลที่มั่นใจก่อนที่จะนำไปสู่การปฏิบัติจริง

1.4 การทดลองจนได้ผลจริง หมายถึง การใช้ประโยชน์ ขยายผล ต่อยอด องค์ความรู้จากการศึกษาวิจัย เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ (Results) ที่มีคุณค่า ทั้งนี้เพื่อให้ได้ต้นแบบหรือผลลัพธ์ที่มั่นใจ และนำไปสู่การปฏิบัติใช้จริง

สำหรับในหมวดการนำองค์กร สามารถแบ่งระดับคะแนนได้ ดังนี้

ระดับคะแนน 1 = แสดงหลักฐาน/เอกสาร ตามข้อคำถาม

หมายถึง การแสดงข้อมูล เอกสารต่าง ๆ ที่มีอยู่ ตามข้อคำถามต่าง ๆ

ระดับคะแนน 2 = หลักฐาน/เอกสาร ครบตามข้อคำถาม และมีความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผลกับบริบทขององค์กร

หมายถึง การแสดงข้อมูล เอกสารต่าง ๆ ที่มีอยู่ได้อย่างครบถ้วน และมีความสอดคล้องตามบริบทขององค์กร

ระดับคะแนน 3 = หลักฐาน/เอกสารที่แสดง มีความเป็นระบบ และน่าเชื่อถือ

หมายถึง การแสดงข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล รวมไปถึงการจัดเก็บและสามารถเรียกใช้งานอย่างเป็นระบบ

ระดับคะแนน 4 = มีกระบวนการปรับปรุง/ทบทวน/วิเคราะห์/วิจัย หรือมีความเข้าใจจุดอ่อน/จุดแข็ง ภายในองค์กรตนเอง

หมายถึง การมีความคิดริเริ่มสร้างสร้างสรรค์ มีความเข้าใจในองค์กรของตนเป็นอย่างดี นำไปสู่การวิจัยพัฒนาต่อยอด

ระดับคะแนน 5 = สามารถนำกระบวนการปรับปรุง/ทบทวน/วิเคราะห์/วิจัย ไปใช้ให้เกิดผลจริง

หมายถึง การพัฒนาต่อยอดจากงานวิจัยที่ค้นคว้า ผ่านกระบวนการศึกษาวิเคราะห์ทบทวน และการทดลองจนได้ผลที่มีความมั่นใจ สามารถนำไปใช้ได้จริงในองค์กรอย่างเป็นรูปธรรม

2. การสร้างความสัมพันธ์ หมายถึง การเข้าใจและเข้าถึงสาเหตุ และสภาพปัญหาอย่างแท้จริงในพื้นที่ การเข้าถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่จะสามารถสอบถามถึงสภาพปัญหา ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลในเชิงลึก เพื่อจะนำแนวทางมาใช้พัฒนาในเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ โดยประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบย่อย คือ

2.1 ระเบิดจากข้างใน หมายถึง การที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ มีความต้องการที่จะพัฒนาในพื้นที่ตนเอง มิใช่เกิดจากการที่หน่วยงานภาครัฐเข้าไปบีบบังคับให้กระทำ ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดความยั่งยืน ดังนั้นการพัฒนาพื้นที่ ต้องเกิดจากความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้รับบริการเสียก่อน แล้วจึงเข้าไปพัฒนาเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเป็นการเข้าถึงก่อนพัฒนา

2.2 เข้าใจกลุ่มเป้าหมาย หมายถึง การเข้าใจถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ ซึ่งก็คือกลุ่มเป้าหมายว่ามีความต้องการอะไร มีความทุกข์ยากอย่างไร เพื่อวางแนวทางในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น

2.3 พัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างปัญญา หมายถึง การที่จะพัฒนาในพื้นที่นั้น สิ่งสำคัญก็คือการทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารให้เข้าใจได้ง่ายกับคนในพื้นที่ เพื่อให้เกิดปัญญา เกิดความเข้าใจในแนวทางการพัฒนา

สำหรับในหมวดการสร้างความสัมพันธ์ สามารถแบ่งระดับคะแนนได้ ดังนี้

ระดับคะแนน 1 = แสดงหลักฐาน/เอกสาร/รายละเอียดของโครงสร้างองค์กร วิธีการจำแนกกลุ่มเป้าหมาย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงทีมงานของตนเอง ตามข้อคำถาม

หมายถึง การแสดงรายละเอียดข้อมูลบุคคลากรในองค์ของตนเอง รวมไปถึงข้อมูลผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่

ระดับคะแนน 2 = หลักฐาน/เอกสาร/รายละเอียด ที่แสดง สอดคล้องกับบริบทขององค์กร และสถานการณ์ปัจจุบัน

หมายถึง การแสดงรายละเอียดข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีความสอดคล้องกับบริบทการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ของตน

ระดับคะแนน 3 = การกำหนดเป้าหมาย เลือก ประเด็น/แนวทางในการพัฒนา ด้วยการมีส่วนร่วม

หมายถึง การกำหนดแนวทางการพัฒนาร่วมกัน โดยใช้การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่

ระดับคะแนน 4 = มีการนำกระบวนการทำงานที่ได้วางแผนที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายไปใช้ในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างเป็นรูปธรรม

หมายถึง มีการนำกระบวนการทำงานที่ได้วางแผนไว้ ไปใช้ในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจริง โดยมีการแสดงหลักฐานการนำกระบวนการทำงานดังกล่าวไปใช้จริง เช่น ภาพถ่าย และบันทึกการประชุม บันทึกข้อตกลง เป็นต้น

ระดับคะแนน 5 = มีผลสำเร็จตามกระบวนการทำงานกับกลุ่มเป้าหมายด้วยความสัมพันธ์ที่ดีเป็นรูปธรรม เป็นพันธมิตร

หมายถึง กระบวนการทำงานกับกลุ่มเป้าหมาย มีผลสำเร็จด้วยความสัมพันธ์ที่ดี เป็นรูปธรรม และพันธมิตร

3. การบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารจัดการองค์กรที่เกิดจากการเข้าใจ เข้าถึง และนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

3.1 เริ่มต้นด้วยตนเอง หมายถึง การพัฒนาที่เริ่มต้นด้วยความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นหลัก ไม่มีการบังคับให้ทำตาม เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานและชุมชน นับเป็นการพัฒนาที่เกิดจากการระเบิดจากข้างในก่อน

3.2 พึ่งพาตนเอง หมายถึง การพัฒนาที่เน้นการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก เน้นความเรียบง่าย ไม่เร่งร้อนจะพัฒนา ไม่ยัดเยียดเทคโนโลยีต่าง ๆ หรือเงินเข้าไปพัฒนา

3.3 ต้นแบบเผยแพร่ความรู้ หมายถึง การพัฒนาที่สร้างต้นแบบให้เห็นได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยการเรียนรู้ที่ดีที่สุดก็คือ การเรียนรู้ในสภาพปัญหาจริง ซึ่งการสร้างต้นแบบจากสภาพปัญหาจริงนั้น จะทำให้เกิดแรงบันดาลใจ และตัวอย่างที่ดีในการเรียนรู้ และนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

สำหรับในหมวดการบริหารจัดการ สามารถแบ่งระดับคะแนนได้ ดังนี้

ระดับคะแนน 1 = ปฏิบัติตามทฤษฎี/ข้อกำหนดอย่างครบถ้วน

หมายถึง การบริหารจัดการในพื้นที่ ที่เป็นไปตามทฤษฎีและหลักเกณฑ์ที่กรมฯ เป็นผู้กำหนดอย่างครบถ้วน ยกตัวอย่างเช่น การส่งน้ำและบำรุงรักษาโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม ตามกระบวนการ 14 ขั้นตอน

ระดับคะแนน 2 = ปฏิบัติตามทฤษฎี/ข้อกำหนดอย่างครบถ้วน และสอดคล้องกับบริบทขององค์กร

หมายถึง การบริหารจัดการในพื้นที่ที่เป็นไปตามทฤษฎี และข้อกำหนดอย่างครบถ้วน ซึ่งนำมาปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องกับบริบทขององค์กร

ระดับคะแนน 3 = มีกระบวนการปรับปรุง/ทบทวน/วิเคราะห์/วิจัย นอกเหนือจากทฤษฎี/ข้อกำหนดที่กรมฯ กำหนดไว้

หมายถึง เริ่มมีการทบทวน วิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการในพื้นที่ นำไปสู่การปรับปรุงกระบวนงานนอกเหนือจากที่กรมฯ กำหนด

ระดับคะแนน 4 = มีการนำไปใช้ให้เกิดผลจริง โดยมีผลการทดลอง/วิจัย รองรับ

หมายถึง มีการคิดค้นวิจัยกระบวนการใหม่ ๆ โดยมีการทดลองจนมีผลเป็นที่ยอมรับและเป็นไปตามหลักวิชาการ

ระดับคะแนน 5 = การสร้างนวัตกรรมในแนวทาง/กระบวนการ การพัฒนา

หมายถึง การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่คิดค้นมาใช้จริงในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม เป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชน นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

การประเมินผลลัพธ์

การประเมินผลลัพธ์ ในหมวดที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ของงาน จะใช้เกณฑ์ค่าระดับ ค่าแนวโน้ม และเปรียบเทียบค่ามาตรฐาน (LeTC) โดยปัจจัยที่ใช้ในการประเมินผลลัพธ์ ได้แก่ ผลการดำเนินการในปัจจุบัน โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมาย (Goal) และอัตราการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเป็นการดูถึงทิศทาง แนวโน้มจากการดำเนินงานของโครงการฯ หรือของฝ่ายส่งน้ำฯ ผ่านตัวชี้วัด (KPI) เพื่อดูถึงทิศทางการดำเนินงานของโครงการในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (150 คะแนน) ประกอบด้วย 12 ตัวชี้วัด สำหรับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาหรือโครงการชลประทาน และ 10 ตัวชี้วัด สำหรับฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ซึ่งมีค่าน้ำหนักคะแนนค่าระดับ (Le) 60% ค่าแนวโน้ม (T) 20% และเปรียบเทียบค่ามาตรฐาน (C) 20% โดย

- ค่าระดับ (Le) (Level) หมายถึง ระดับของผลการดำเนินการในปัจจุบันว่ามีผลการดำเนินงานเป็นเช่นไร

- ค่าแนวโน้ม (T) (Trend) หมายถึง แนวโน้มของผลการดำเนินงานเป็นการดูทิศทางในการพัฒนาของโครงการว่าเป็นเช่นไร โดยเทียบกับผลการดำเนินงานย้อนหลังไม่น้อยกว่า 3 ปี เพื่อเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานว่าเป็นอย่างไร เพื่อหาโอกาสในการปรับปรุง
- เปรียบเทียบค่ามาตรฐาน (C) (Compare) หมายถึง การเปรียบเทียบหรือตัวเปรียบเทียบหรือระดับเทียบเคียงเพื่อเป็นค่ากลาง (Benchmark) ของผลการดำเนินงานที่ควรจะต้องมีมาตรฐานในการดำเนินงาน

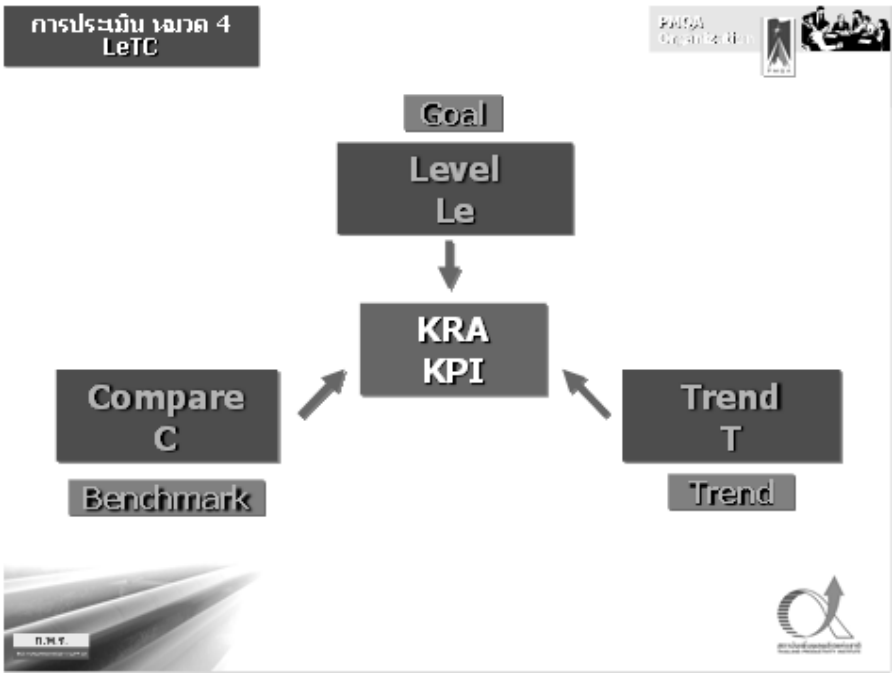

รูปที่ 3 เกณฑ์การวัดผลการดำเนินงานเชื่อมโยงกับตัวชี้วัด

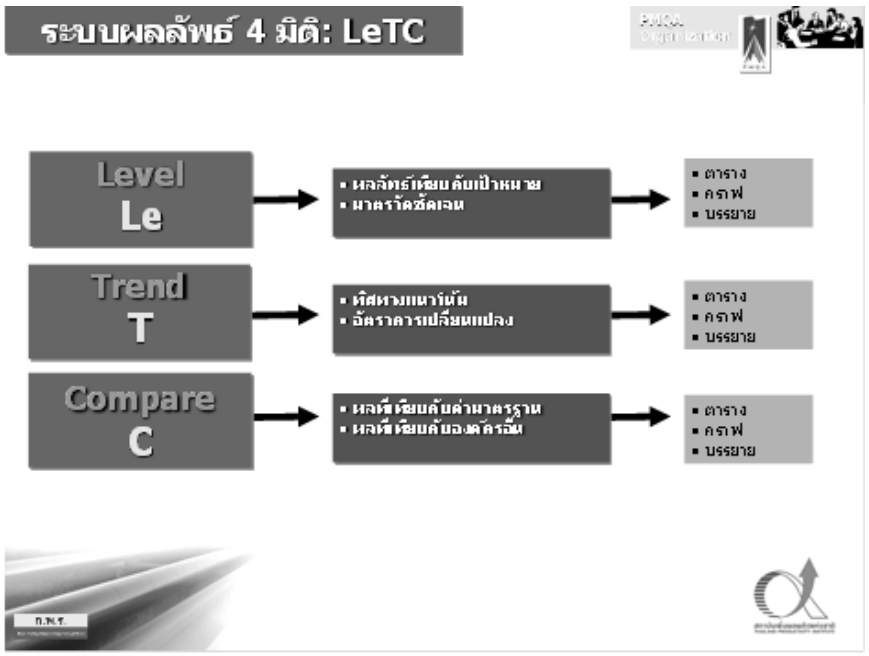

รูปที่ 4 แนวทางการตอบการประเมินผลลัพธ์

แนวทางในการตอบการประเมินผลลัพธ์ในการดำเนินงานนั้น โครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ จะต้องเตรียมข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี เช่น ในรูปของตาราง ฯลฯ
2. ผลการดำเนินงานในปีปัจจุบัน
3. กราฟแสดงผลงาน จากสถิติย้อนหลังถึงปัจจุบัน
4. กราฟเปรียบเทียบแผน-ผล
5. แสดงรายละเอียดการคิด ตามสูตร ฯลฯ
6. บรรยายเพื่อให้เห็นภาพตัวชี้วัดที่ชัดเจน

บทที่ 3 เกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หมวดที่ 1 - หมวดที่ 3

บทสรุปผู้บริหาร โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน

ให้ผู้อำนวยการโครงการฯ อธิบายโดยสรุปตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. แนะนำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาในภาพรวม

2. การดำเนินงานภายในโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ผ่านมา มีผลงานด้านใดที่คิดว่าโดดเด่น

3. มีปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้ผลงานที่โดนเด่นประสบความสำเร็จ

(ความยาว 3-5 หน้า กระดาษ A4 สามารถแทรกแผนภูมิ และภาพประกอบได้)

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะอนุกรรมการดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ได้เห็นภาพรวมในการดำเนินงานตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา

สรุปข้อมูลองค์กร

ในส่วนนี้จะเป็นการกล่าวถึงลักษณะทั่ว ๆ ของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และทุกฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ที่อยู่ภายใต้โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน เช่น พันธกิจหรือหน้าที่ตามกฎหมายของโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ ข้อมูลอุตุ-อุทกวิทยา รายละเอียดต่าง ๆ ของระบบชลประทาน ไม่ว่าจะเป็นในระดับคลองสายใหญ่ ระดับคลองซอย คลองแยกซอย จนถึงระดับคูน้ำ รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประเมินจะเข้าใจบริบทของโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ ทั้งนี้ ผู้อำนวยการโครงการฯ หรือหัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา จะต้องกรอกรายละเอียดทั้ง 30 ข้อ ให้ครบถ้วน ถ้าส่วนไหนไม่ได้ระบุรายละเอียดไว้ สามารถเพิ่มเติมรายละเอียดในตารางได้ เพื่อให้ตรงกับบริบทของโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ ให้มากที่สุด

ทั้งนี้ รายละเอียดสรุปข้อมูลองค์กรจะถูกใส่ไว้ในเล่มเอกสารประกอบการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา หรือโครงการชลประทานเท่านั้น จะไม่ถูกใส่ในเล่มเอกสารประกอบการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา เนื่องจากเป็นข้อมูลของทั้งโครงการฯ อยู่แล้ว

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. พันธกิจหรือหน้าที่ตามกฎหมายของโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ คืออะไรบ้าง

(เป็นการสอบถามหน้าที่ภารกิจ/อำนาจหน้าที่ของโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ ตามกฎหมายและที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติม)

หน่วยงาน	หน้าที่ความรับผิดชอบ
สำนักงานชลประทาน	
โครงการชลประทาน	
ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา	

แผนภูมิโครงสร้างองค์กรของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน

2. วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์หลัก ค่านิยม และวัฒนธรรมของส่วนราชการหรือของโครงการฯ คืออะไร

(เป็นการถามถึงวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ค่านิยม และวัฒนธรรมของโครงการฯ)

วิสัยทัศน์	
พันธกิจ	
ประเด็นยุทธศาสตร์	
ค่านิยม	
วัฒนธรรมองค์กร	

แผนที่ยุทธศาสตร์กรมชลประทาน

3. โครงการ..... จังหวัด..... สชป. .....

4. ที่ตั้งหัวงานของโครงการ เลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

5. รายละเอียดแหล่งน้ำในความรับผิดชอบ

ที่	โครงการ	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	ฝ่ายฯ	พิกัด UTM			ลุ่มน้ำหลัก	ประเภทโครงการฯ	ปริมาณเก็บกัก (ล้าน ลม.ม.)	พื้นที่ (ไร่)		หมายเหตุ
						E	N	Zone				ชป.	รับประโยชน์	
1.														
2.														
3.														

6. โครงการ ..... ประกอบด้วยฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา จำนวน ..... ฝ่าย

แผนที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา
กรณีฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ให้ใส่แผนที่ทุกฝ่ายส่งน้ำฯ ที่อยู่ภายใต้โครงการฯ

7. ปริมาณน้ำต้นทุน (ล้าน ลบ.ม.)

ที่	โครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำฯ	ปริมาณน้ำต้นทุน (ล้าน ลบ.ม.)	หมายเหตุ
1.	โครงการ		
2.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1		
3.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2		
4.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3		
5.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...		

8. ปริมาณน้ำผ่านสูงสุดของโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา (ลบ.ม./วินาที)

ที่	โครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำฯ	ปริมาณน้ำผ่านสูงสุด (ลบ.ม./วินาที)	หมายเหตุ
1.	โครงการ		
2.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1		
3.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2		
4.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3		
5.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...		

9. พื้นที่โครงการฯ พื้นที่ชลประทาน และ อาคารควบคุม

ที่	โครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำฯ	พื้นที่ (ไร่)		อาคารชลประทาน					
		โครงการฯ	ชลประทาน	อาคารหัวงาน (แห่ง)	อาคารควบคุมในระบบส่งน้ำ และระบบระบายน้ำ				
					คลองส่งน้ำ		คลองระบายน้ำ		จำนวน (แห่ง)
					จำนวน (สาย)	ความยาว (กม.)	จำนวน (สาย)	ความยาว (กม.)	
1.	โครงการ								
2.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1								
3.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2								
4.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3								
5.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...								

<u>หมายเหตุ</u> :

1) กรณีที่โครงการฯหรือฝ่ายฯ ไม่มีพื้นที่ชลประทาน แต่มีการรายงานการเพาะปลูกในระบบฐานข้อมูลการเกษตร กรมชลประทาน ที่เว็บไซต์ http://wuse.rid.go.th ให้ถือว่าพื้นที่เพาะปลูกดังกล่าวเป็นพื้นที่บริหารจัดการน้ำ

2) อาคารชลประทาน แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- ประเภทอาคารหัวงาน ประกอบด้วย 1) เขื่อน 2) อ่างเก็บน้ำ 3) ประตูระบายน้ำ 3) ฝาย 4) โรงสูบน้ำ, สถานีสูบน้ำ 5) คันกั้นน้ำ, พนังกั้นน้ำ และ 6) แก้มลิง เป็นต้น
- ประเภทอาคารควบคุมในระบบส่งน้ำ และระบบระบายน้ำประกอบด้วย 1) Head Regulator (อาคารบังคับน้ำปากคลอง) 2) Check (อาคารทดน้ำ) 3) Check Drop/Drop (อาคารน้ำตกทดน้ำ) 4) Road Culvert (ท่อลอดถนน) 5) Drain Culvert (ท่อลอดคลอง) 6) Siphon (ท่อเชื่อมกาลักน้ำ) 7) Flume (สะพานน้ำ) 8) Chute (รางเท) 9) Intake (อาคารรับน้ำ) 10) Wasteway (อาคารทิ้งน้ำ) 11) Constant Head Orifice Turn Out, C.H.O. (อาคารจ่ายน้ำแบบความต่างระดับคงที่) 12) Tail Regulator (อาคารบังคับน้ำปลายคลอง) 13) Farm Turnout, FTO (ท่อส่งน้ำเข้านา) 14) Concrete Bridge (สะพานคอนกรีต หรือตอม่อคอนกรีต พื้นไม้) และ 15) Wooden Bridge (สะพานไม้) เป็นต้น

10. ระบบจัดรูปที่ดิน

ที่	โครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำฯ	ระบบจัดรูปที่ดิน				อาคารชลประทาน (แห่ง)	หมายเหตุ
		คูส่งน้ำ		คูระบายน้ำ			
		จำนวน (สาย)	ความยาว (กม.)	จำนวน (สาย)	ความยาว (กม.)		
1.	โครงการ						
2.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1						
3.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2						
4.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3						
5.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...						

11. ระบบคันคูน้ำ

ที่	โครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำฯ	ระบบคันคูน้ำ				อาคารชลประทาน (แห่ง)	หมายเหตุ
		คูส่งน้ำ		คูระบายน้ำ			
		จำนวน (สาย)	ความยาว (กม.)	จำนวน (สาย)	ความยาว (กม.)		
1.	โครงการ						
2.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1						
3.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2						
4.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3						
5.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...						

12. แผนที่คลองส่งน้ำและอาคารชลประทาน

แผนที่คลองส่งน้ำและอาคารชลประทานของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา (Schematic Diagram)
กรณีฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ให้ใส่ "Schematic Diagram" ทุกฝ่ายส่งน้ำฯ ที่อยู่ภายใต้โครงการฯ

13. ข้อมูลด้านอุตุ-อุทกวิทยา

ที่	โครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำฯ	สถานีอุตุ-อุทกวิทยา				หมายเหตุ
		สถานีวัดน้ำฝน		สถานีวัดการระเหย		
		จำนวน (แห่ง)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม./ปี)	จำนวน (แห่ง)	อัตราการระเหย (มม./ปี)	
1.	โครงการ					
2.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1					
3.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2					
4.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3					
5.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...					

14. การปลูกพืชและผลผลิตของเกษตรกร (แยกตามชนิดพืชหลัก เช่น ข้าว ข้าวโพด อ้อย ฯลฯ)

ที่	โครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำฯ	ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ปริมาณน้ำที่ใช้ (ล้าน ลบ.ม.)	ผลผลิตรวม (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	หมายเหตุ
1.	โครงการ .....(ฤดูฝน)						
	โครงการ .....(ฤดูแล้ง)						
2.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1 (ฤดูฝน)						
	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1 (ฤดูแล้ง)						
3.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 (ฤดูฝน)						
	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 (ฤดูแล้ง)						
4.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3 (ฤดูฝน)						
	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3 (ฤดูแล้ง)						
5.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ... (ฤดูฝน)						
	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ... (ฤดูแล้ง)						

<u>ตัวอย่าง</u> การปลูกพืชและผลผลิตของเกษตรกร

ที่	โครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำฯ	ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ปริมาณน้ำที่ใช้ (ล้าน ลบ.ม.)	ผลผลิตรวม (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	หมายเหตุ
1.	โครงการ..... (ฤดูฝน)	ข้าว	106,244	74.846	52,731	618.44	
		อ้อย	10,833	6.684	19,519	16.47	
	โครงการ..... (ฤดูแล้ง)	ข้าวโพด	102	0.177	154	1.23	
		อ้อย	11,597	12.214	27,837	19.85	
2.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1 (ฤดูฝน)	ข้าว	246	0.179	162	1.45	
	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1 (ฤดูแล้ง)	ข้าวโพด	15	0.018	23	0.18	
3.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 (ฤดูฝน)	ข้าว	26,092	20.142	11,151	89.20	
		อ้อย	80	0.058	80	0.10	
	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 (ฤดูแล้ง)	ข้าวโพด	64	0.117	96	0.77	
4.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3 (ฤดูฝน)	ข้าว	46,461	37.123	22,719	340.79	
	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3 (ฤดูแล้ง)	ข้าวโพด	23	0.042	35	0.28	
5.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 4 (ฤดูฝน)	ข้าว	12,523	6.579	6,06	66.05	
		อ้อย	8,925	4.188	1,250	1.24	
	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 4 (ฤดูแล้ง)	อ้อย	8,925	5.485	1,250	1.24	
6.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 5 (ฤดูฝน)	ข้าว	20,922	10.823	12,093	120.95	
		อ้อย	1,828	2.438	18,189	15.13	
	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 5 (ฤดูแล้ง)	อ้อย	2,672	6.729	26,589	18.61	

15. ปริมาณน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกพืชทั้งหมด

ที่	โครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำฯ	ปริมาณน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกพืช (ล้าน ลบ.ม.)		รวม (ล้าน ลบ.ม.)	หมายเหตุ
		ฤดูฝน	ฤดูแล้ง		
1.	โครงการฯ				
2.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1				
3.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2				
4.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3				
5.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...				

16. กิจกรรมการใช้น้ำ

ที่	โครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำฯ	กิจกรรมการใช้น้ำ (ล้าน ลบ.ม./ปี)										
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1.	โครงการฯ											
2.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1											
3.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2											
4.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3											
5.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...											

<u>หมายเหตุ</u> : กิจกรรมการใช้น้ำประเภทต่าง ๆ

(1) เพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน
(2) เพื่อการเกษตรกรรมหรือการเลี้ยงสัตว์
(3) เพื่อการรักษาระบบนิเวศ
(4) เพื่อจารีตประเพณี
(5) เพื่อการบรรเทาสาธารณภัย
(6) เพื่อการคมนาคม
(7) เพื่ออุตสาหกรรมในครัวเรือน
(8) เพื่อการประปา
(9) เพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้า
(10) เพื่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
(11) อื่น ๆ (ระบุ) .....

17. แหล่งน้ำในพื้นที่การเกษตร

(เป็นการสำรวจแหล่งน้ำในพื้นที่เพื่อใช้ในการเกษตร เช่น บ่อสูบน้ำตื้น สระเก็บน้ำ เป็นต้น)

ที่	โครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำฯ	แหล่งน้ำในพื้นที่การเกษตร					
		บ่อสูบน้ำตื้น		สระเก็บน้ำ		อื่นๆ (ระบุ).....	
		จำนวน (บ่อ)	ปริมาตร (ล้าน ลบ.ม.)	จำนวน (บ่อ)	ปริมาตร (ล้าน ลบ.ม.)	จำนวน (บ่อ)	ปริมาตร (ล้าน ลบ.ม.)
1.	โครงการฯ						
2.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1						
3.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2						
4.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3						
5.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...						

18. ประสิทธิภาพการชลประทาน

ที่	โครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำฯ	ประสิทธิภาพการชลประทาน (%)		หมายเหตุ
		ฤดูฝน	ฤดูแล้ง	
1.	โครงการฯ			
2.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1			
3.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2			
4.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3			
5.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...			

19. การคำนวณปริมาณน้ำชลประทานที่ต้องส่งให้พื้นที่เพาะปลูก (อธิบายพอสังเขป)

โครงการ .....

ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1

ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2

ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3

ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...

20. ขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินการส่งน้ำ/การระบายน้ำ (อธิบายพอสังเขป)

โครงการ .....

ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1

ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2

ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3

ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...

21. การสอบเทียบอาคาร

ที่	โครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำฯ	การสอบเทียบอาคาร								
		อาคารในคลองสายใหญ่		อาคารในคลองซอย		อาคารในคลองแยกซอย		ท่อส่งน้ำเข้านา		ไม่มีการสอบเทียบ
		จำนวน (แห่ง)	ช่วงเวลา (ว/ด/ป)	จำนวน (แห่ง)	ช่วงเวลา (ว/ด/ป)	จำนวน (แห่ง)	ช่วงเวลา (ว/ด/ป)	จำนวน (แห่ง)	ช่วงเวลา (ว/ด/ป)	
1.	โครงการฯ									
2.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1									
3.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2									
4.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3									
5.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...									

22. จำนวนองค์กรผู้ใช้น้ำฯ ในปัจจุบัน

(เป็นการสำรวจข้อมูลองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (พื้นฐาน) กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน กลุ่มเกษตรกร สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน และสหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน ว่าสถานะปัจจุบันได้มีการจัดตั้งหรือยกระดับองค์กรผู้ใช้น้ำฯ แล้ว จำนวนกี่กลุ่ม ครอบคลุมพื้นที่กี่ไร่)

ที่	โครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำฯ	จำนวนองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน									
		สหกรณ์ผู้ใช้น้ำฯ		สมาคมผู้ใช้น้ำ		กลุ่มบริหารฯ		กลุ่มเกษตรกรฯ		กลุ่มพื้นฐานฯ	
		จำนวน (สหกรณ์)	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน (สมาคม)	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน (กลุ่ม)	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน (กลุ่ม)	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน (กลุ่ม)	พื้นที่ (ไร่)
1.	โครงการฯ										
2.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1										
3.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2										
4.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3										
5.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...										

23. จำนวนครัวเรือนในพื้นที่ พื้นที่ถือครองเฉลี่ย และรายได้โดยเฉลี่ย

(เป็นการสำรวจจำนวนครัวเรือนที่อยู่อาศัยในพื้นที่รับผิดชอบของโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ โดยมีพื้นที่ถือครองเฉลี่ยและมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเท่าไร เพื่อให้ทราบถึงสถานะความเป็นอยู่ของเกษตรกรในพื้นที่)

ที่	โครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำฯ	จำนวนครัวเรือนในพื้นที่ (ครัวเรือน)	พื้นที่ถือครองเฉลี่ย (ไร่/ครัวเรือน)	รายได้โดยเฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน)	หมายเหตุ
1.	โครงการ				
2.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1				
3.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2				
4.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3				
5.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...				

24. การบำรุงรักษาโดยองค์กรผู้ใช้น้ำ

ที่	โครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำฯ	สมาชิกร่วมกันบำรุงรักษา (ครั้ง/ปี)	การบำรุงรักษาโดยองค์กรผู้ใช้น้ำ						หมายเหตุ
			ร่วมแรงกันทำ		จ้างผู้รับเหมา		อื่นๆ (ระบุ).....		
			ระยะ (เมตร)	ปริมาณ (ลบ.ม.)	ระยะ (เมตร)	ปริมาณ (ลบ.ม.)	ระยะ (เมตร)	ปริมาณ (ลบ.ม.)	
1.	โครงการฯ								
2.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1								
3.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2								
4.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3								
5.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...								

25. การประชุม

(เป็นการสำรวจว่าโครงการฯ หรือฝ่ายส่งน้ำฯ มีการจัดประชุม อบรม ดูงาน การจัดเวทีชุมชนกี่ครั้งต่อปี หรือองค์กรผู้ใช้น้ำฯ มีการจัดประชุมกันเองกี่ครั้งต่อปี)

ที่	โครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำฯ	องค์กรผู้ใช้น้ำฯ จัดประชุมเอง (ครั้ง/ปี)	เจ้าหน้าที่จัดประชุม อบรม ดูงาน จัดเวทีชุมชน กับองค์กรผู้ใช้น้ำฯ (ครั้ง/ปี)	หมายเหตุ
1.	โครงการฯ			
2.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1			
3.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2			
4.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3			
5.	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...			

26. อัตรากำลังของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา

ข้าราชการ						รวม
ตำแหน่ง/อายุ/วุฒิการศึกษา	โครงการฯ	ฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ 1	ฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ 2	ฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ 3	ฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ ...	
<u>ตำแหน่ง</u> 1. ..... 2. ..... 3.						
<u>อายุ</u> 1. อายุตัวเฉลี่ย 2. อายุราชการเฉลี่ย						
<u>วุฒิการศึกษา</u> 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี 2. ปริญญาตรี 3. ปริญญาโท 4. ปริญญาเอก						
รวม						

ลูกจ้างประจำ						รวม
ตำแหน่ง/อายุ/วุฒิการศึกษา	โครงการฯ	ฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ 1	ฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ 2	ฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ 3	ฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ ...	
<u>ตำแหน่ง</u> 1. ..... 2. ..... 3.						
<u>อายุ</u> 1. อายุตัวเฉลี่ย 2. อายุราชการเฉลี่ย						
<u>วุฒิการศึกษา</u> 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี 2. ปริญญาตรี 3. ปริญญาโท 4. ปริญญาเอก						
รวม						

พนักงานราชการ						รวม
ตำแหน่ง/อายุ/วุฒิการศึกษา	โครงการฯ	ฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ 1	ฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ 2	ฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ 3	ฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ ...	
<u>ตำแหน่ง</u> 1. ..... 2. ..... 3.						
<u>อายุ</u> 1. อายุตัวเฉลี่ย 2. อายุราชการเฉลี่ย						
<u>วุฒิการศึกษา</u> 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี 2. ปริญญาตรี 3. ปริญญาโท 4. ปริญญาเอก						
รวม						

27. โครงสร้างการบริหารงานภายในโครงการฯ (Organization Chart)

โครงสร้างการบริหารงานภายในโครงการฯ (Organization Chart)
กรณีฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ให้ใส่ “Organization Chart” ทุกฝ่ายส่งน้ำฯ ที่อยู่ภายใต้โครงการฯ

28. งบประมาณที่ได้รับ

งบประมาณ	โครงากรฯ	ฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ 1	ฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ 2	ฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ 3	ฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ ...
2561 1. เงินเดือน 2. บริหาร 3. ซ่อมแซมบำรุงรักษา 4. ปรับปรุง 5. อื่นๆ (ระบุ)					
รวมปี 2561					
2562 1. เงินเดือน 2. บริหาร 3. ซ่อมแซมบำรุงรักษา 4. ปรับปรุง 5. อื่นๆ (ระบุ)					
รวมปี 2562					
2563 1. เงินเดือน 2. บริหาร 3. ซ่อมแซมบำรุงรักษา 4. ปรับปรุง 5. อื่นๆ (ระบุ)					
รวมปี 2563					
2564 1. เงินเดือน 2. บริหาร 3. ซ่อมแซมบำรุงรักษา 4. ปรับปรุง 5. อื่นๆ (ระบุ)					
รวมปี 2564					

29. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

โครงการฯ .....

ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1

ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2

ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3

ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ...

เกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หมวดที่ 1 - หมวดที่ 3

เกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หมวดกระบวนการ ประกอบด้วย 3 หมวด ได้แก่

หมวดที่ 1 การนำองค์กร

หมวดที่ 2 การสร้างความสัมพันธ์

หมวดที่ 3 การบริหารจัดการ

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงข้อคำถามสำคัญของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ซึ่งผู้อำนวยการโครงการฯ จะต้องทำความเข้าใจกับข้อคำถาม เพื่อที่จะสามารถตอบข้อคำถามในแต่ละข้อ ในการตอบข้อคำถามของทั้ง 3 หมวดนี้ ผู้อำนวยการโครงการฯ ต้องเข้าใจในบริบทของโครงการฯ ที่ดำเนินการ และควรตรวจสอบอย่างถี่ถ้วน เพราะข้อคำถามจะเป็นส่วนที่เชื่อมโยงกับกระทรวงฯ กรมฯ หรือโครงการฯ โดยสามารถอ้างอิงกับสรุปข้อมูลองค์กร (หน้า 19 – 32) หรือคำสั่งกรมชลประทาน เรื่องการแบ่งงานและการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานชลประทานที่ 1-17 ได้ นอกจากนั้นยังต้องเชื่อมโยงกับสำนักงานชลประทาน และสภาพปัจจุบันของโครงการฯ ที่เป็นอยู่

• *การตอบคำถามจะต้องพิจารณาถึงความเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน ทั้งในส่วนของสรุปข้อมูลองค์กร และระหว่างหมวดต่าง ๆ*

• *หากข้อคำถามที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ต้องตอบคำถาม แต่การตอบคำถามดังกล่าวอาจจะยังไม่มีความสมบูรณ์ก็ได้ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากต้องใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ หรือด้วยเหตุใดๆ ก็ตาม สำหรับกรณีคำถามใดที่ โครงการฯ ยังไม่ได้ดำเนินการ ให้ตอบว่า “ยังไม่ได้ดำเนินการเนื่องจาก.....” (ให้ระบุปัญหาหรือสาเหตุที่ยังไม่ได้ดำเนินการ)*

• *คำถามที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีลักษณะงานไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ให้ตอบว่า “โครงการฯ มีลักษณะงานไม่เกี่ยวข้องกับคำถามในข้อนี้”*

หมวดที่ 1 การนำองค์กร

เกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ในหมวดที่ 1 การนำองค์กร เป็นการประเมินถึงศักยภาพของโครงการฯ ในการนำนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมชลประทาน สำนักงานชลประทาน ยุทธศาสตร์ของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด เพื่อปรับบริบทให้มีการตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีการวางแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี หรือแผน MTEF ที่สามารถใช้ในการขับเคลื่อนภารกิจตามที่ได้รับมอบหมาย ตามสภาวการณ์ด้านบุคลากรและเครื่องมือที่เหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่และเพิ่มขีดสมรรถนะในการให้บริการของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ตรงตามความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีการนำระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินการเพื่อประกอบการตัดสินใจ ซึ่งเป็นการน้อมนำศาสตร์พระราชาที่ประกอบไปด้วยการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา โดยในหมวดที่ 1 การนำองค์กรจะใช้แนวความคิดการเข้าใจ เป็นแกนหลักในการประเมิน ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่

1.1) ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว

เป็นการตรวจสอบดูถึงระบบฐานข้อมูลที่มีอยู่แล้วของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน เพื่อเป็นการติดตามผลการดำเนินงานของโครงการฯ ในด้านต่างๆ ตลอดจนการ ตรวจสอบแผนการปฏิบัติการ รวมถึงการถ่ายทอดไปสู่ผู้ปฏิบัติ และการทบทวนแผนการดำเนินงานของโครงการฯ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กรมชลประทานกำหนดไว้ ซึ่งรายละเอียดต่างๆ ของข้อมูลที่โครงการฯ ต้องแสดง สามารถดูได้จากตารางที่ 2 ทั้งนี้ โครงการฯ สามารถเพิ่มเติมข้อมูลได้นอกเหนือจากตาราง หากเห็นว่าข้อมูลดังกล่าวมีความสำคัญ

1.2) ข้อมูลเชิงประจักษ์

เพื่อเป็นการตรวจสอบการจัดเก็บฐานข้อมูลที่สำคัญของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการจัดเก็บฐานข้อมูลที่จำเป็นเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน ครอบคลุมภารกิจของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หรือไม่ ตลอดจนวิธีการจัดทำให้ข้อมูลมีความเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ (Update Data) เพื่อเป็นฐานข้อมูลให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ (Data to Information) โดยมีผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและการจัดทำข้อมูลสำรอง (Backup Data) เพื่อให้ข้อมูลที่สำคัญไม่สูญหายหรือถูกทำลาย โดยจะดูถึงระบบการป้องกัน ทั้งระบบ Hardware และ Software เพื่อให้โครงการฯ สามารถดำเนินงานได้โดยไม่ติดขัด

1.3) วิเคราะห์ วิจัย

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน จะต้องมีการสร้างองค์ความรู้จากการวิเคราะห์วิจัย ของข้อมูลที่มีอยู่ เพื่อให้มั่นใจว่าได้ว่า เมื่อนำองค์ความรู้เหล่านั้นไปใช้ในแผนการดำเนินงานของโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ จะเป็นไปตามเป้าหมายที่โครงการฯ กำหนดไว้

1.4) ทดลองจนได้ผลจริง

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ตรวจสอบแผนการดำเนินงานที่ผ่านมา สามารถแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้ตรงตามความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือไม่ หากการดำเนินงานที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายก็สามารถนำไปเป็นต้นแบบ หรือขยายผลเพื่อให้ประชาชนที่ในพื้นที่ได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

หมวด 1 การนำองค์กร ประกอบด้วย 5 ข้อคำถาม ได้แก่

1.1 ความเข้าใจนโยบายในระดับต่างๆ รวมถึงการแปลงนโยบายสู่ผู้ปฏิบัติงาน

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน แสดงผลการดำเนินงานตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือกรมชลประทาน ตามที่ได้มอบนโยบายไว้ และมีวิธีการถ่ายทอดหรือแปลงนโยบายให้ผู้ปฏิบัติงานภายในโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน รวมถึงฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาทราบอย่างไร

1.2 การจัดทำและจัดเก็บข้อมูลตาม sheet ข้อมูล

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลที่สำคัญเพื่อใช้ในการดำเนินงาน หรือการบริหารจัดการน้ำของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทานอย่างไร? เพื่อใช้ในการติดตามผลการดำเนินงาน โดยระบบฐานข้อมูลที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการ

ชลประทาน ดำเนินการนั้นมีผู้ใดเป็นผู้รับผิดชอบ? และมีระบบการ Update อย่างไร? เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องทันสมัย ตลอดจนการรายงานข้อมูลเป็นอย่างไร? และมีการประสานฐานข้อมูลภายในองค์กรอย่างไร? เพื่อให้มีข้อมูลเป็นระบบเดียวกัน นอกจากนั้นโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ยังมีระบบสารสนเทศที่สำคัญอะไรบ้าง (Data to Information) เช่น GIS MIS ฯลฯ โดยโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน อาจใช้บัญชีข้อมูลดังกล่าวนี้เป็นแนวทางในการนำเสนอต่อคณะกรรมการ ในระดับต่างๆ ทั้งนี้ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน จะต้องแสดงให้เห็นถึงข้อมูลที่ทางโครงการฯ ได้จัดเก็บไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งเอกสาร หรือดิจิทัลไฟล์ เพื่อที่จะสามารถนำข้อมูลที่จัดเก็บนี้มานำเสนอตามสมควรได้

ตารางที่ 2 รายการรายละเอียดข้อมูลที่ต้องแสดง และการตรวจสอบ

ที่	รายละเอียดข้อมูล	การตรวจสอบข้อมูล		
		มีข้อมูลครบถ้วน	มีข้อมูลบางส่วน	ไม่มีข้อมูล
1	สถิติน้ำฝน			
2	สถิติน้ำท่า			
3	ปริมาณน้ำผ่านอาคาร			
4	ข้อมูลระดับรายวัน			
5	แผน/ผลการจัดสรรน้ำรายสัปดาห์			
6	พื้นที่เพาะปลูกรายแปลงของเกษตรกร			
7	แบบสำรวจผลผลิต			
8	ทะเบียนองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน			
9	แบบประเมินความพึงพอใจ			
10	แบบประเมินความเข้มแข็งขององค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน			
11	บัญชีอาคารชลประทาน			
12	การสอบเทียบอาคารชลประทาน			
13	บัญชีงานซ่อมแซม ปรับปรุง และบำรุงรักษา			
14	อัตรากำลังภายในองค์กรของตนเอง			
15	ข้อมูลอื่น ๆ ที่ต้องแสดง (ระบุ).....			

1.3 วิธีการ/กระบวนการจัดทำแผนงานโครงการ

- เป็นการตรวจสอบการจัดทำแผนงานโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ โดยมีข้อควรพิจารณาดังนี้

ก. การจัดทำแผน 5 ปี และ 1 ปี *กรณีการประเมินฯ ประจำปี 2568 ให้แสดงแผนงานปี พ.ศ. 2563 – 2566, MTEF ปี พ.ศ. 2567 – 2570 และอีก 2 ปี (2571 - 2572)* ตามยุทธศาตร์ของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทานในแต่ละด้าน โครงการฯ มีการแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ มาแปลงเป็นแผนการปฏิบัติการ ระยะยาว ระยะปานกลาง และระยะสั้น โดยในที่นี้จะดูถึงแผนปฏิบัติการ 5 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นหลัก โดยแผนต้องครอบคลุมภารกิจในแต่ละด้านของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ว่าการวางแผนงานมีความสอดคล้องกับทิศทางขององค์กร และความต้องการในพื้นที่ตอบสนองต่อภารกิจ และสามารถแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ในระยะ 5 ปี มีภาพความสำเร็จ ในอนาคต เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่

ข. วิธีการในการจัดลำดับความสำคัญในการแก้ไขปัญหา และการจัดสรรงบประมาณ

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีวิธีจัดการความสำคัญของปัญหาในพื้นที่ของโครงการฯ ที่ฝ่ายส่งน้ำฯ เสนอเข้ามา เพื่อจัดทำเป็นแผนรวมของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน โดยจะถามถึงหลักเกณฑ์การพิจารณา ความจำเป็นในการจัดเข้าแผน ตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ และตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และมุ่งผล สัมฤทธิ์ต่อภารกิจของโครงการฯ และเป็นไปตามวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ พันธกิจ ของโครงการฯ

ค. วิธีการวิเคราะห์การจัดทำแผนควบคุมภายในและแผนบริหารความเสี่ยง ตามแนวทางที่กรมฯ กำหนด โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามหลัก COSO และแผนควบคุมภายใน ตามที่กรมฯ กำหนด และนำมาใช้ควบคู่กับการดำเนินงานของโครงการฯ เพื่อให้โครงการลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้โครงการฯ สามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้

ง. วิธีการติดตาม คาดการณ์ และทบทวน ผลการดำเนินการของแผนปฏิบัติการ 5 ปี เพื่อให้ผลการดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน เมื่อดำเนินงานมาแล้วมีวิธีการติดตาม คาดการณ์ และการทบทวนผลการดำเนินงานของโครงการ เพื่อทำการปรับปรุงแผนปฏิบัติการ 5 ปี ให้มีความชัดเจนตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจในพื้นที่ โดยโครงการมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร มีหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ และมีหลักเกณฑ์ในการปรับแผนการดำเนินงานอย่างไร เพื่อให้การดำเนินงานของโครงการฯ สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.4 วิธีการจัดวางอัตรากำลังบุคลากรอย่างเหมาะสม

- เป็นการพิจารณาการจัดวางอัตรากำลังบุคลากรอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นการมองถึงผู้บริหารของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ว่ามีการจัดวางอัตรากำลังให้สอดคล้องกับปริมาณงานระบบงานที่เป็นอยู่อย่างไร เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ได้มีการแก้ไขปัญหาเรื่องการจัดวางอัตรากำลังที่ได้รับจากการจัดสรรได้อย่างไร เพื่อให้งานยังคงดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.5 การจำแนกกลุ่มผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการกำหนดช่องทางในการรับรู้และวางแนวทางในการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ให้โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ระบุหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและทำงานร่วมกัน เฉพาะหน่วยงานหลัก ๆ ที่สำคัญ โดยพิจารณาว่ากลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ได้จำแนกเป็นกี่กลุ่ม และแต่ละกลุ่มฯ มีความต้องการ และความคาดหวังอะไรจากการดำเนินงานของโครงการฯ และมีแนวทางการสื่อสารติดต่อระหว่างกันอย่างไร

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีหลักเกณฑ์ในการจำแนกกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างไร เมื่อจำแนกแล้ว ผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการกำหนดช่องทางการรับรู้และเรียนรู้ต่อการให้บริการแก่ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างไร

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการกำหนดแนวทางในการให้บริการและตอบสนองความต้องการและความคาดหวังแก่ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างไร

หมวดที่ 2 การสร้างความสัมพันธ์

หมวดที่ 2 การสร้างความสัมพันธ์ เป็นการนำหลักการ “เข้าถึง” (Achieve) มาใช้ในการตรวจสอบการดำเนินงานตามภารกิจการบริหารจัดการ เพื่อตอบสนองต่อการให้บริการผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และกลุ่มเป้าหมาย โดยใจความของการประเมินในหมวดที่ 2 นั้น ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่

2.1) ระเบิดจากข้างใน (Inside-out blasting) หมายถึง การพัฒนากลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือกลุ่มผู้รับบริการ ต้องเกิดจากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน เข้าไปสร้างกระบวนการที่กลุ่มฯ ดังกล่าว รู้สึกอยากที่จะพัฒนาตนเองก่อน ไม่ได้เกิดจากการบังคับของโครงการฯ ซึ่งจะไม่เกิดความยั่งยืน ซึ่งควรมุ่งเน้นที่การพัฒนาคน ให้กลุ่มฯ เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองก่อน แล้วจึงเข้าไปพัฒนาเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นการเข้าถึงก่อนพัฒนา ไม่ใช่นำการพัฒนาเข้าไปโดยที่กลุ่มฯ ยังไม่ตระหนักหรือเห็นความสำคัญของการพัฒนา

2.2) เข้าใจกลุ่มเป้าหมาย (Understand target) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ควรให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจ และจำแนกกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ว่าต้องการอะไร? รวมถึงต้องทำความเข้าใจความเดือนร้อน ปัญหาความทุกข์ยากของชาวบ้าน เพื่อหาทางแก้ไขต่อไป

2.3) พัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างปัญญา (Educate) มาจากศาสตร์เรื่อง “สร้างปัญญา” หากประชาชนยังขาดความเข้าใจ ต้องสร้างปัญญาให้ประชาชนเข้าใจ โดยใช้วิธีการพูดที่จะสร้างปัญญาให้เหมาะสมกับผู้ฟัง โดยจะตรวจสอบการดำเนินการของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาตามคู่มือ โดยจะดูวิธีการสร้างความเข้าใจกับกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน การเสริมสร้างความเข็มแข็งของผู้ใช้น้ำชลประทาน คณะกรรมการจัดการชลประทาน(JMC) และอาสาสมัครชลประทาน เพื่อให้เกิดความเข็มแข็งและทำให้การบริหารจัดการน้ำมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การดำเนินการตามหมวด 2 การสร้างความสัมพันธ์ เป็นการตรวจสอบการดำเนินงานด้านการสร้างความสัมพันธ์ของโครงการฯ ว่ามีวิธีการ/กระบวนการในการให้บริการกับผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างไร? รวมถึงการเพิ่มศักยภาพของทีมงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานอย่างไร? ประกอบด้วย 2 ข้อคำถาม ได้แก่

2.1 วิธีการ/กระบวนการ ในการให้บริการกับกลุ่มผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้เกิดการสื่อสาร 2 ทาง ระหว่างโครงการฯ และผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามวิธีการที่กองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน กำหนด กี่ช่องทาง มีการใช้ช่องทางใดมากที่สุด และเมื่อได้รับข้อเสนอแนะหรือข้อร้องเรียนแล้ว ได้ดำเนินการตามแนวทางการจัดการข้อร้องเรียน ตามที่กรมฯ กำหนด เพื่อสร้างความเข้าใจและลดข้อขัดแย้งในการดำเนินงานของโครงการฯ

2.2 วิธีการในการเพิ่มขีดความสามารถ/ศักยภาพของทีมงานต่อการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

- วิเคราะห์ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์ของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ด้านพันธกิจ ด้านปฏิบัติการ และด้านทรัพยากรบุคคล โดยให้โครงการฯ บอกแนวทางการทบทวนเพื่อปรับปรุง

ประสิทธิภาพของโครงการฯ ให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม รวมถึงการจัดการความรู้ (KM) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นอย่างไร?

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานในโครงการฯ พัฒนาสมรรถนะขีดความสามารถในการดำเนินงาน หรือเพิ่มองค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้มีการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนั้นยังมองถึงการเตรียมบุคลากรเพื่อทดแทนในตำแหน่งที่ขาดหายไป

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการดำเนินการติดตามประเมินผลการจัดสวัสดิการ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคลากร อย่างไร? เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคลากร เสริมสร้างความผาสุก เกิดความผูกพันกับองค์กร และผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการจัดโครงการการเรียนการสอนภายในหน่วยงาน (Unit School) ในเรื่องขององค์ความรู้ทางด้านการชลประทานต่าง ๆ หรือเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างไร? เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของบุคลากรภายในองค์กร

หมวดที่ 3 การบริหารจัดการ

หมวดที่ 3 การบริหารจัดการ เป็นการนำหลักการ “พัฒนา” (Development) ซึ่งเป็นการตรวจสอบแนวทางการดำเนินงานตามตามมาตรฐานของกรมฯ ตามภารกิจในด้านการบริหารจัดการน้ำ และภารกิจการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยจากน้ำ รวมทั้งกระบวนการการมีส่วนร่วมขององค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยจะตรวจสอบการดำเนินงานของโครงการฯ ว่าได้นำมาปฏิบัติอย่างไร โดยในหมวดที่ 3 นั้นประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่

3.1) เริ่มต้นด้วยตัวเอง (Self-initiated) การเริ่มต้นด้วยตัวเอง หมายถึง การใช้องค์ความรู้ต่าง ๆ ที่กรมฯ กำหนดมาเป็นแนวทางในการพัฒนา หรือการทำงาน โดยโครงการฯ สามารถนำคู่มือการบริหารจัดการน้ำทั้ง 16 เล่ม รวมถึงแนวทางการบริหารจัดการโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม และคู่มือต่าง ๆ ของกองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน มาเป็นแนวทางการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการน้ำ และการสร้างการมีส่วนร่วมได้ หากคู่มือหรือองค์ความรู้ที่กรมฯ กำหนดไว้ ไม่ตอบสนองต่อบริบทของโครงการฯ ก็สามารถใช้ทฤษฎีหรือองค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาสนับสนุนการทำงานได้

3.2) พึ่งพาตนเองได้ (Self-reliance) พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเน้นว่า “การพัฒนาต้องทำให้ประชาชนพึ่งพาตนเองได้” เปรียบได้กับ โครงการฯ สามารถบริหารงานได้โดยโครงการฯ เอง พึ่งพาปัจจัยอื่น ๆ เช่น เทคโนโลยี งบประมาณ ให้น้อยที่สุด หรือไม่พึ่งพาเลย การใช้ทรัพยากรที่มีอย่างรู้คุณค่า หรือการใช้ทฤษฎี วิธีการทำงาน ที่มีอยู่แล้ว หรือที่กรมฯ ได้วางแนวทางไว้ แทนการพึ่งพาสิ่งต่าง ๆ ที่มีค่าใช้จ่ายประจำ หรือการดำเนินการเพียงอย่างเดียว แต่ได้ประโยชน์หลายอย่าง หรือได้ประโยชน์ทางอ้อม

3.3) ต้นแบบเผยแพร่ความรู้ (Prototype and role model) หมายถึง การที่โครงการฯ สามารถคิดค้นแนวทางปฏิบัติ ทฤษฎี หลักการทำงาน ขึ้นมาเพื่อตอบสนองกับบริบทของโครงการฯ ของตนเอง เนื่องจากโครงการต่าง ๆ มีรูปแบบการบริหารจัดการที่แตกต่างกันในหลายพื้นที่ หากโครงการฯ สามารถเป็นต้นแบบไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหารจัดการน้ำ การบริหารงบประมาณ การบริหารอัตรากำลัง หรือด้านอื่น ๆ ก็จะทำให้การพัฒนาทั้งในส่วนของโครงการฯ หรือโครงการอื่น ๆ ได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

การดำเนินการตามหมวด 3 การบริหารจัดการ เป็นการตรวจสอบการดำเนินงานของโครงการฯ ตามหลักการ “พัฒนา” ในการบริหารจัดการน้ำและการบำรุงรักษา การป้องกันภัยอันเกิดจากน้ำ รวมทั้งการบริหารองค์กรผู้ใช้น้ำฯ ว่าได้ดำเนินการตามหลักการหรือไม่ โดยในข้อคำถามในหมวด 3 การบริหารจัดการ จะเป็นการดำเนินการตรวจสอบการดำเนินการโดยแบ่งเป็นการบริหารจัดการน้ำและการบำรุงรักษา และการบริหารองค์กรผู้ใช้น้ำ ประกอบด้วย 8 ข้อคำถาม ดังนี้

<u>การบริหารจัดการน้ำและการบำรุงรักษา</u> มี 7 ข้อคำถาม ได้แก่

3.1 วิธีการรับทราบ/รับรู้/คำนวณปริมาณน้ำต้นทุนในการจัดสรรน้ำ หรือการระบายน้ำในแต่ละฤดูกาล

- เป็นการตรวจสอบเกณฑ์บริหารจัดการน้ำของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ว่ามีการวิเคราะห์ปริมาณน้ำต้นทุนและจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำของอ่างเก็บน้ำ ที่โครงการฯ รับผิดชอบ ส่วนในโครงการฯ ที่ไม่มีอ่างเก็บน้ำ จะดูแผนการบริหารจัดการน้ำในยอดน้ำที่ได้รับการจัดสรร หรือยอดน้ำที่คำนวณได้จากน้ำท่า (Side Flow) เพื่อการจัดสรรน้ำเพื่อใช้ในกิจกรรมเพื่อการเกษตร การอุปโภค-บริโภค การอุตสาหกรรม การรักษาระบบนิเวศ และการใช้น้ำในภาคส่วนอื่น ๆ

3.2 การนำปริมาณน้ำต้นทุนที่ได้รับมาวางแผนจัดสรรน้ำ/ระบายน้ำ

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ได้มีการจัดทำปฏิทินการปลูกพืชในอ่างเก็บน้ำที่สำคัญหรือที่ดูแลอยู่อย่างเป็นระบบ กรณีโครงการฯ ที่ไม่มีอ่างเก็บน้ำให้ทำปฏิทินการปลูกพืชโดยคิดจากปริมาณน้ำที่ได้รับจัดสรรหรือจากการคำนวณน้ำท่าหรือวิธีอื่น ๆ เมื่อโครงการฯ กำหนดปฏิทินการปลูกพืชและคำนวณปริมาณน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกพืชแล้ว ในขั้นตอนนี้จะเป็นการดูถึงวิธีการกำหนดพื้นที่เพาะปลูกตามศักยภาพของน้ำต้นทุน

3.3 การแจ้งข่าวสารให้ผู้ใช้น้ำทราบทั้งก่อนและระหว่างส่งน้ำ/การแจ้งข่าวสารให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในลำน้ำที่รับผิดชอบ

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีวิธีการแจ้งข่าวสารให้แก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งก่อนการส่งน้ำ ระหว่างการส่งน้ำ และการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำอย่างไร? และใช้ช่องทางใดบ้างโดยแยกเป็นกรณี ๆ

3.4 การควบคุมการส่งน้ำในระดับต่าง ๆ/การควบคุมการระบายน้ำในระดับต่าง ๆ

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีวิธีการควบคุมการส่งน้ำ/ระบายน้ำ ในระดับต่าง ๆ และวิธีติดตามผลการดำเนินงานการส่งน้ำ และการรายงานผล กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ในกรณีวิกฤติหรือภาวะวิกฤติ อย่างไร?

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการควบคุมการส่งน้ำจริงให้สอดคล้องกับแผนที่กำหนด ให้แพร่กระจายไปยังพื้นที่เพาะปลูกตลอดทั้งโครงการอย่างถูกต้องและเหมาะสม อย่างไร?

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการตรวจวัดและทำบันทึกผลการตรวจสอบคุณภาพของน้ำหรือไม่ อย่างไร เพื่อให้เกษตรกรหรือผู้ใช้น้ำ มีความมั่นใจที่ได้ใช้น้ำชลประทานที่มีคุณภาพ

3.5 การดำเนินงานป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำหรือในสภาวะวิกฤต (น้ำท่วม/น้ำแล้ง/น้ำเสีย)

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการกำหนดมาตรการหรือวิธีการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำในพื้นที่โครงการฯ เพื่อลดผลเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับโครงการฯ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างไร?

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีแนวทางในการปฏิบัติงานในภาวะวิกฤติอย่างไร? มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานของโครงการฯ อย่างไร? และมีการแจ้งข่าวและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างไร? เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3.6 การดำเนินการจัดทำบันทึกประวัติการตรวจสอบสภาพ และการบำรุงรักษาอาคารชลประทาน/ Walk thru

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการจัดทำบันทึกบัญชีอาคารชลประทาน ประวัติการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารชลประทาน ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการกรอกข้อมูล จัดทำบันทึกฐานข้อมูลการตรวจสอบสภาพ ประวัติการบำรุงรักษา บัญชีอาคารต่าง ๆ ในโครงการฯ เพื่อนำข้อมูลมาใช้พิจารณาวางแผนงานซอมแซม ปรับปรุง และบำรุงรักษา โดยกำหนดความสำคัญก่อนหลังในการจัดทำแผนงาน

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการชี้แจงและทำความเข้าใจในเรื่องของแบบฟอร์มต่าง ๆ ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำบันทึกประวัติการตรวจสอบสภาพ และการบำรุงรักษาอาคารชลประทาน/Walk through

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการสำรวจความพร้อมใช้งานของอาคารชลประทานประเภทตาง ๆ เชน การตรวจสอบและบำรุงรักษาเขื่อน การตรวจสอบและบำรุงรักษาฝาย การบำรุงรักษาคูน้ำ การบำรุงรักษาสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟา การบำรุงรักษาคลองส่งน้ำประเภท คลองดิน คลองดาด คอนกรีต และอื่น ๆ

3.7 การคิดค้น/นำนวัตกรรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน หรือปรับปรุงวิธีการทำงาน

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อุปกรณ์ เครื่องมือในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรของโครงการฯ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หรือมีการปรับกระบวนการทำงานให้เหมาะสมกับบริบทของโครงการฯ

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการพัฒนานวัตกรรมหรือองค์ความรู้เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ทั้งในมิติขององค์ความรู้ทางด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านการบริหารจัดการน้ำ และในมิติขององค์ความรู้ทางด้านการจัดการองค์กร

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการนำผลงานนวัตกรรมดีเด่นประจำปีงบประมาณต่าง ๆ (RID innovation Award) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์ความรู้เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน หรือไม่? อย่างไร?

<u>การบริหารองค์กรผู้ใช้น้ำ</u> มี 1 ข้อคำถาม ได้แก่

3.8 วิธีการสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละฤดูกาล

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการดำเนินการสร้างการรับรู้และการเรียนรู้กับองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน คณะกรรมการจัดการชลประทาน อาสาสมัครชลประทาน โดยการประชุม อบรม ดูงาน การจัดเวทีชุมชน ฯลฯ อย่างไร? และมีแผนและผลการดำเนินงาน และมีการวัดความพึงพอใจและไม่พึงพอใจหรือไม่? อย่างไร?

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการเข้าร่วมกิจกรรม หรือสนับสนุนกิจกรรมในการบริหารจัดการน้ำของกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานพื้นฐาน รวมทั้งอาสาสมัครชลประทาน และคณะกรรมการจัดการชลประทาน อย่างไร?

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้กลุ่มผู้ใช้น้ำฯ ร่วมกันดูแลบำรุงรักษา อาคารชลประทานให้มีสภาพดีอยู่เสมอหรือไม่? กลุ่มผู้ใช้น้ำฯ ได้จัดกิจกรรมในการดูแลบำรุงรักษา และมีความถี่ปีละกี่ครั้ง

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการให้ความสนับสนุนองค์กรของเกษตรกร และฝึกอบรมให้เกษตรกรรู้จักวิธีใช้ประโยชน์จากระบบชลประทานอย่างถูกต้อง อย่างไร?

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการจัดตั้ง พัฒนา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและให้ความรู้แก่องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน คณะกรรมการจัดการชลประทาน เกษตรกร ยุวชลกร และประชาชน รวมทั้งดำเนินการจัดการข้อร้องเรียน และข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่จังหวัด อย่างไร? เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและความเข้มแข็งของผู้ใช้น้ำทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการน้ำชลประทานอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ประสบภัยทางน้ำ (อุทกภัยหรือภัยแล้ง) อย่างไร? เช่น สนับสนุนเครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ หรือเข้าพื้นที่เพื่อช่วยเหลือราษฎร เป็นต้น

บทที่ 4 เกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา หมวดที่ 1 - หมวดที่ 3

เกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา หมวดกระบวนการ ประกอบด้วย 3 หมวด ได้แก่

หมวดที่ 1 การนำองค์กร

หมวดที่ 2 การสร้างความสัมพันธ์

หมวดที่ 3 การบริหารจัดการ

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงข้อคำถามสำคัญของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ซึ่งหัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาจะต้องทำความเข้าใจกับข้อคำถาม เพื่อที่จะสามารถตอบข้อคำถามในแต่ละข้อ ในการตอบข้อคำถามของทั้ง 3 หมวดนี้ หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ต้องเข้าใจในบริบทของฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ดำเนินการและควรตรวจสอบอย่างถี่ถ้วน เพราะข้อคำถามจะเป็นส่วนที่เชื่อมโยงกับกรมฯ หรือโครงการฯ โดยสามารถอ้างอิงกับสรุปข้อมูลองค์กร (หน้า 19 – 32) หรือคำสั่งกรมชลประทาน เรื่องการแบ่งงานและการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานชลประทานที่ 1-17 ได้ นอกจากนั้นยังต้องเชื่อมโยงกับโครงการฯ และสภาพปัจจุบันของฝ่ายส่งน้ำฯ ที่เป็นอยู่

• การตอบคำถามจะต้องพิจารณาถึงความเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน ทั้งในส่วนของสรุปข้อมูลองค์กรและระหว่างหมวดต่าง ๆ

• หากข้อคำถามที่ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ต้องตอบคำถาม แต่การตอบคำถามดังกล่าวอาจจะยังไม่มีความสมบูรณ์ก็ได้ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากต้องใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ หรือด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม สำหรับกรณีคำถามใดที่ฝ่ายส่งน้ำฯ ยังไม่ได้ดำเนินการ ให้ตอบว่า “ยังไม่ได้ดำเนินการเนื่องจาก.....” (ให้ระบุปัญหาหรือสาเหตุที่ยังไม่ได้ดำเนินการ)

• คำถามที่ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีลักษณะงานไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ให้ตอบว่า “ฝ่ายส่งน้ำฯ มีลักษณะงานไม่เกี่ยวข้องกับคำถามในข้อนี้”

หมวดที่ 1 การนำองค์กร

เกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ในหมวดที่ 1 การนำองค์กร เป็นการประเมินถึงศักยภาพของฝ่ายส่งน้ำฯ ในการนำนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมชลประทาน สำนักงานชลประทาน ยุทธศาสตร์ของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด เพื่อปรับบริบทให้มีการตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีการวางแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี หรือแผน MTEF ที่สามารถใช้ในการขับเคลื่อนภารกิจตามที่ได้รับมอบหมาย ตามสภาวการณ์ด้านบุคลากรและเครื่องมือที่เหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่และเพิ่มขีดสมรรถนะในการให้บริการของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ตรงตามความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีการนำระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินการเพื่อประกอบการตัดสินใจ ซึ่งเป็นการน้อมนำศาสตร์พระราชาที่ประกอบไปด้วยการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา โดยในหมวดที่ 1 การนำองค์กรจะใช้แนวความคิดการเข้าใจ เป็นแกนหลักในการประเมิน ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่

1.1) ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว

เป็นการตรวจสอบดูถึงระบบฐานข้อมูลที่มีอยู่แล้วของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา เพื่อเป็นการติดตามผลการดำเนินงานของฝ่ายฯ ในด้านต่างๆ ตลอดจนการ ตรวจสอบแผนการปฏิบัติการ รวมถึงการถ่ายทอดไปสู่ผู้ปฏิบัติ และการทบทวนแผนการดำเนินงานของฝ่ายส่งน้ำฯ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่โครงการฯ กำหนดไว้ ซึ่งรายละเอียดต่างๆ ของข้อมูลที่ฝ่ายส่งน้ำฯ ต้องแสดง สามารถดูได้จากตารางที่ 2 ทั้งนี้ ฝ่ายส่งน้ำฯ สามารถเพิ่มเติมข้อมูลได้นอกเหนือจากตาราง หากเห็นว่าข้อมูลดังกล่าวมีความสำคัญ

1.2) ข้อมูลเชิงประจักษ์

เพื่อเป็นการตรวจสอบการจัดเก็บฐานข้อมูลที่สำคัญของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการจัดเก็บฐานข้อมูลที่จำเป็นเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน ครอบคลุมภารกิจของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาหรือไม่ ตลอดจนวิธีการจัดทำให้ข้อมูลมีความเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ (Update Data) เพื่อเป็นฐานข้อมูลให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ (Data to Information) โดยมีผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและการจัดทำข้อมูลสำรอง (Backup Data) เพื่อให้ข้อมูลที่สำคัญไม่สูญหายหรือถูกทำลาย โดยจะดูถึงระบบการป้องกัน ทั้งระบบ Hardware และ Software เพื่อให้ฝ่ายส่งน้ำฯ สามารถดำเนินงานได้โดยไม่ติดขัด

1.3) วิเคราะห์ วิจัย

ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา จะต้องมีการสร้างองค์ความรู้จากการวิเคราะห์ วิจัย ของข้อมูลที่มีอยู่ เพื่อให้มั่นใจว่าได้ว่า เมื่อนำองค์ความรู้เหล่านั้นไปใช้ในแผนการดำเนินงานของฝ่ายส่งน้ำฯ จะเป็นไปตามเป้าหมายที่โครงการฯ กำหนดไว้

1.4) ทดลองจนได้ผลจริง

ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ตรวจสอบแผนการดำเนินงานที่ผ่านมา สามารถแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้ตรงตามความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือไม่ หากการดำเนินงานที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายก็สามารถนำไปเป็นต้นแบบ หรือขยายผลเพื่อให้ประชาชนที่ในพื้นที่ได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

หมวด 1 การนำองค์กร ประกอบด้วย 5 ข้อคำถาม ได้แก่

1.1 ความเข้าใจนโยบายในระดับต่างๆ รวมถึงการแปลงนโยบายสู่ผู้ปฏิบัติงาน

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ได้นำนโยบายส่วนไหนจากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน เพื่อมาประยุกต์ใช้ภายในพื้นที่ที่รับผิดชอบ และมีวิธีการถ่ายทอดหรือแปลงนโยบายให้ผู้ปฏิบัติงานภายในฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาทราบอย่างไร

1.2 การจัดทำและจัดเก็บข้อมูลตาม sheet ข้อมูล

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลที่สำคัญเพื่อใช้ในการดำเนินงาน หรือการบริหารจัดการน้ำของฝ่ายส่งน้ำฯ อย่างไร? เพื่อใช้ในการติดตามผลการดำเนินงาน โดยระบบฐานข้อมูลที่ฝ่ายส่งน้ำฯ ดำเนินการนั้น มีผู้ใดเป็นผู้รับผิดชอบ? และมีระบบการ Update อย่างไร? เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องทันสมัย ตลอดจนการรายงานข้อมูลเป็นอย่างไร? และมีการประสานฐานข้อมูลภายในองค์กรอย่างไร? เพื่อให้มีข้อมูลเป็นระบบเดียวกัน นอกจากนั้น ฝ่ายส่งน้ำฯ ยังมีระบบสารสนเทศที่สำคัญอะไรบ้าง (Data to Information) เช่น GIS MIS ฯลฯ โดยฝ่ายส่งน้ำฯ อาจใช้บัญชีข้อมูลดังกล่าวนี้เป็นแนวทางในการนำเสนอต่อคณะกรรมการในระดับต่าง ๆ ทั้งนี้ ฝ่ายส่งน้ำฯ จะต้องแสดงให้เห็นถึงข้อมูลที่ทางโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ

ได้จัดเก็บไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งเอกสาร หรือดิจิทัลไฟล์ เพื่อที่จะสามารถนำข้อมูลที่จัดเก็บนี้มานำเสนอตามสมควรได้

ทั้งนี้ รายละเอียดข้อมูลที่ต้องแสดง และการทบทวนรูปแบบการจัดทำและจัดเก็บข้อมูล ดังแสดงในตารางที่ 2

1.3 วิธีการ/กระบวนการจัดทำแผนงานโครงการ

- เป็นการตรวจสอบการจัดทำแผนงานและฝ่ายส่งน้ำฯ โดยมีข้อควรพิจารณาดังนี้

ก. การจัดทำแผน 5 ปี และ 1 ปี *กรณีการประเมินฯ ประจำปี 2568 ให้แสดงแผนงานปี พ.ศ. 2563 – 2566, MTEF ปี พ.ศ. 2567 – 2570 และอีก 2 ปี (2571 - 2572)* ตามยุทธศาตร์ของโครงการฯ ในแต่ละด้าน ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ มาแปลงเป็นแผนการปฏิบัติการ ระยะยาว ระยะปานกลาง และระยะสั้น โดยในที่นี้จะดูถึงแผนปฏิบัติการ 5 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นหลัก โดยแผนต้องครอบคลุมภารกิจในแต่ละด้านของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ว่าการวางแผนงานมีความสอดคล้องกับทิศทางขององค์กร และความต้องการในพื้นที่ตอบสนองต่อภารกิจ และสามารถแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ในระยะ 5 ปี มีภาพความสำเร็จในอนาคต เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่

ข. วิธีการในการจัดลำดับความสำคัญในการแก้ไขปัญหา และการจัดสรรงบประมาณ

ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษามีวิธีจัดการความสำคัญของปัญหาในพื้นที่ โดยจัดทำเป็นข้อมูลเสนอต่อโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน เพื่อให้โครงการฯ ได้จัดทำเป็นแผนรวมของโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ โดยจะถามถึงหลักเกณฑ์การพิจารณา ความจำเป็นในการจัดเข้าแผน ตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ และตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และมุ่งผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของโครงการฯ และเป็นไปตามวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ พันธกิจ ของโครงการฯ

ค. วิธีการวิเคราะห์การจัดทำแผนควบคุมภายในและแผนบริหารความเสี่ยง ตามแนวทางที่กรมฯ กำหนด ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษามีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามหลัก COSO และแผนควบคุมภายใน ตามที่กรมฯ กำหนด และนำมาใช้ควบคู่กับการดำเนินงานของฝ่ายส่งน้ำฯ เพื่อให้โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ฝ่ายส่งน้ำฯ สามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้

ง. วิธีการติดตาม คาดการณ์ และทบทวน ผลการดำเนินการของแผนปฏิบัติการ 5 ปี เพื่อให้ผลการดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา เมื่อดำเนินงานมาแล้วมีวิธีการติดตาม คาดการณ์ และการทบทวนผลการดำเนินงานของฝ่ายส่งน้ำฯ เพื่อทำการปรับปรุงแผนปฏิบัติการ 5 ปี ให้มีความชัดเจนตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจในพื้นที่ โดยโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน มีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร มีหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ และมีหลักเกณฑ์ในการปรับแผนการดำเนินงานอย่างไร เพื่อให้การดำเนินงานของสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.4 วิธีการจัดวางอัตรากำลังบุคลากรอย่างเหมาะสม

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ได้มีการจัดวางอัตรากำลังที่ได้รับจากการจัดสรรให้สอดคล้องกับปริมาณงาน ระบบงานที่เป็นอยู่อย่างไร เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ได้มีการแก้ไขปัญหาเรื่องการจัดวางอัตรากำลังที่ได้รับจากการจัดสรรได้อย่างไร เพื่อให้งานยังคงดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.5 การจำแนกกลุ่มผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการกำหนดช่องทางในการรับรู้และวางแนวทางในการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ให้ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ระบุหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและทำงานร่วมกัน เฉพาะหน่วยงานหลัก ๆ ที่สำคัญ โดยพิจารณาว่ากลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ได้จำแนกเป็นกี่กลุ่ม และแต่ละกลุ่มฯ มีความต้องการ และความคาดหวังอะไรจากการดำเนินงานของฝ่ายส่งน้ำฯ และมีแนวทางการสื่อสารติดต่อระหว่างกันอย่างไร

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีหลักเกณฑ์ในการจำแนกกลุ่มผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างไร เมื่อจำแนกแล้ว ผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร
- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการกำหนดช่องทางการรับรู้และเรียนรู้ต่อการให้บริการแก่ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างไร
- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการกำหนดแนวทางในการให้บริการและตอบสนองความต้องการและความคาดหวังแก่ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างไร

หมวดที่ 2 การสร้างความสัมพันธ์

หมวดที่ 2 การสร้างความสัมพันธ์ เป็นการนำหลักการ “เข้าถึง” (Achieve) มาใช้ในการตรวจสอบการดำเนินงานตามภารกิจการบริหารจัดการ เพื่อตอบสนองต่อการให้บริการผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และกลุ่มเป้าหมาย โดยใจความของการประเมินในหมวดที่ 2 นั้น ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่

2.1) ระเบิดจากข้างใน (Inside-out blasting) หมายถึง การพัฒนากลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือกลุ่มผู้รับบริการ ต้องเกิดจากฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา เข้าไปสร้างกระบวนการที่กลุ่มฯ ดังกล่าว รู้สึกอยากที่จะพัฒนาตนเองก่อน ไม่ได้เกิดจากการบังคับของฝ่ายส่งน้ำฯ ซึ่งจะไม่เกิดความยั่งยืน ซึ่งควรมุ่งเน้นที่การพัฒนาคนให้กลุ่มฯ เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองก่อน แล้วจึงเข้าไปพัฒนาเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นการเข้าถึงก่อนพัฒนา ไม่ใช่นำการพัฒนาเข้าไปโดยที่กลุ่มฯ ยังไม่ตระหนักหรือเห็นความสำคัญของการพัฒนา

2.2) เข้าใจกลุ่มเป้าหมาย (Understand target) ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ควรให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจ และจำแนกกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ว่าต้องการอะไร? รวมถึงต้องทำความเข้าใจความเดือนร้อน ปัญหาความทุกข์ยากของชาวบ้าน เพื่อหาทางแก้ไขต่อไป

2.3) พัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างปัญญา (Educate) มาจากศาสตร์เรื่อง “สร้างปัญญา” หากประชาชนยังขาดความเข้าใจ ต้องสร้างปัญญาให้ประชาชนเข้าใจ โดยใช้วิธีการพูดที่จะสร้างปัญญาให้เหมาะสมกับผู้ฟัง โดยจะตรวจสอบการดำเนินการของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาตามคู่มือ โดยจะดูวิธีการสร้างความเข้าใจกับกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน การเสริมสร้างความเข็มแข็งของผู้ใช้น้ำชลประทาน คณะกรรมการจัดการชลประทาน และอาสาสมัครชลประทาน เพื่อให้เกิดความเข็มแข็งและทำให้การบริหารจัดการน้ำมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การดำเนินการตามหมวด 2 การสร้างความสัมพันธ์ เป็นการตรวจสอบการดำเนินงานด้านการสร้างความสัมพันธ์ของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ว่ามีวิธีการ/กระบวนการในการให้บริการกับผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างไร? รวมถึงการเพิ่มศักยภาพของทีมงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานอย่างไร? ประกอบด้วย 2 ข้อคำถาม ได้แก่

2.1 วิธีการ/กระบวนการ ในการให้บริการกับกลุ่มผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้เกิดการสื่อสาร 2 ทาง ระหว่างฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา และผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตามวิธีการที่กองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน กำหนด กี่ช่องทาง มีการใช้ช่องทางใดมากที่สุด และเมื่อได้รับข้อเสนอแนะหรือข้อร้องเรียนแล้ว ได้ดำเนินการตามแนวทางการจัดการข้อร้องเรียน ตามที่กรมฯ กำหนด เพื่อสร้างความเข้าใจและลดข้อขัดแย้งในการดำเนินงานของฝ่ายส่งน้ำฯ

2.2 วิธีการในการเพิ่มขีดความสามารถ/ศักยภาพของทีมงานต่อการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

- วิเคราะห์ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์ของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ด้านพันธกิจ ด้านปฏิบัติการ และด้านทรัพยากรบุคคล โดยให้ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา บอกแนวทางการทบทวนเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของฝ่ายส่งน้ำฯ ให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม รวมถึงการจัดการความรู้ (KM) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นอย่างไร?

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายส่งน้ำฯ พัฒนาสมรรถนะขีดความสามารถในการดำเนินงาน หรือเพิ่มองค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้มีการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนั้นยังมองถึงการเตรียมบุคลากรเพื่อทดแทนในตำแหน่งที่ขาดหายไป

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการดำเนินการติดตามประเมินผลการจัดสวัสดิการ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคลากร อย่างไร? เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคลากร เสริมสร้างความผาสุก เกิดความผูกพันกับองค์กร และผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

หมวดที่ 3 การบริหารจัดการ

หมวดที่ 3 การบริหารจัดการ เป็นการนำหลักการ “พัฒนา” (Development) ซึ่งเป็นการตรวจสอบแนวทางการดำเนินงานตามตามมาตรฐานของกรมฯ ตามภารกิจในด้านการบริหารจัดการน้ำ และภารกิจการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยจากน้ำ รวมทั้งกระบวนการการมีส่วนร่วมขององค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยจะตรวจสอบการดำเนินงานของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ว่าได้นำมาปฏิบัติอย่างไร โดยในหมวดที่ 3 นั้น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่

3.1) เริ่มต้นด้วยตัวเอง (Self-initiated) การเริ่มต้นด้วยตัวเอง หมายถึง การใช้องค์ความรู้ต่างๆ ที่กรมฯ กำหนดมาเป็นแนวทางในการพัฒนา หรือการทำงาน โดยฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา สามารถนำคู่มือการบริหารจัดการน้ำทั้ง 16 เล่ม รวมถึงแนวทางการบริหารจัดการโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม และคู่มือต่างๆ ของกองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน มาเป็นแนวทางการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการน้ำ และการสร้างการมีส่วนร่วมได้ หากคู่มือหรือองค์ความรู้ที่กรมฯ กำหนดไว้ ไม่ตอบสนองต่อบริบทของฝ่ายส่งน้ำฯ ก็สามารถใช้ทฤษฎีหรือองค์ความรู้จากแหล่งต่างๆ มาสนับสนุนการทำงานได้

3.2) พึ่งพาตนเองได้ (Self-reliance) พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรทรงเน้นว่า “การพัฒนาต้องทำให้ประชาชนพึ่งพาตนเองได้” เปรียบได้กับ ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา สามารถบริหารงานได้โดยฝ่ายส่งน้ำฯ เอง พึ่งพาปัจจัยอื่นๆ เช่น เทคโนโลยี งบประมาณ ให้น้อยที่สุด หรือไม่พึ่งพาเลย การใช้ทรัพยากรที่มีอย่างรู้คุณค่า หรือการใช้ทฤษฎี วิธีการทำงาน ที่มีอยู่แล้ว หรือที่กรมฯ ได้วางแนวทางไว้

แทนการพึ่งพาสิ่งต่างๆ ที่มีค่าใช้จ่ายประจำ หรือการดำเนินการเพียงอย่างเดียว แต่ได้ประโยชน์หลายอย่าง หรือได้ประโยชน์ทางอ้อม

3.3) ต้นแบบเผยแพร่ความรู้ (Prototype and role model) หมายถึงการที่ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาสามารถคิดค้นแนวทางปฏิบัติ ทฤษฎี หลักการทำงาน ขึ้นมาเพื่อตอบสนองกับบริบทของฝ่ายส่งน้ำฯ ของตนเอง เนื่องจากฝ่ายส่งน้ำฯ ต่างๆ มีรูปแบบการบริหารจัดการที่แตกต่างกันในหลายพื้นที่ หากฝ่ายส่งน้ำฯ สามารถเป็นต้นแบบ ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหารจัดการน้ำ การบริหารงบประมาณ การบริหารอัตรากำลัง หรือด้านอื่น ๆ ก็จะทำให้การพัฒนาในส่วนของฝ่ายส่งน้ำฯ หรือฝ่ายส่งน้ำฯ อื่น ๆ ได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

การดำเนินการตามหมวด 3 การบริหารจัดการ (พัฒนา) เป็นการตรวจสอบการดำเนินงานของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ตามหลักการ “พัฒนา” ในการบริหารจัดการน้ำและการบำรุงรักษา การป้องกันภัยอันเกิดจากน้ำ รวมทั้งการบริหารองค์กรผู้ใช้น้ำฯ ว่าได้ดำเนินการตามหลักการหรือไม่ โดยในข้อคำถามในหมวด 3 การบริหารจัดการ จะเป็นการดำเนินการตรวจสอบการดำเนินการโดยแบ่งเป็น การบริหารจัดการน้ำและการบำรุงรักษา และการบริหารองค์กรผู้ใช้น้ำ ประกอบด้วย 8 ข้อคำถาม ดังนี้

<u>การบริหารจัดการน้ำและการบำรุงรักษา</u> มี 7 ข้อคำถาม ได้แก่

3.1 วิธีการรับทราบ/รับรู้/คำนวณปริมาณน้ำต้นทุนในการจัดสรรน้ำ หรือการระบายน้ำในแต่ละฤดูกาล

- เป็นการตรวจสอบเกณฑ์บริหารจัดการน้ำของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ว่ามีการวิเคราะห์ปริมาณน้ำต้นทุนและจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำของอ่างเก็บน้ำ ที่ฝ่ายส่งน้ำฯ รับผิดชอบ ในส่วนของฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ไม่มีอ่างเก็บน้ำ จะดูแผนการบริหารจัดการน้ำในยอดน้ำที่ได้รับการจัดสรร หรือยอดน้ำที่คำนวณได้จากน้ำท่า (Side Flow) เพื่อการจัดสรรน้ำเพื่อใช้ในกิจกรรมเพื่อการเกษตร การอุปโภค-บริโภค การอุตสาหกรรม การรักษาระบบนิเวศ และการใช้น้ำในภาคส่วนอื่น ๆ

3.2 การนำปริมาณน้ำต้นทุนที่ได้รับมาวางแผนจัดสรรน้ำ/ระบายน้ำ

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ได้มีการจัดทำปฏิทินการปลูกพืชในอ่างเก็บน้ำที่สำคัญหรือที่ดูแลอยู่อย่างเป็นระบบ กรณีฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ไม่มีอ่างเก็บน้ำให้ทำปฏิทินการปลูกพืชโดยคิดจากปริมาณน้ำที่ได้รับจัดสรรหรือจากการคำนวณน้ำท่าหรือวิธีอื่น ๆ เมื่อฝ่ายส่งน้ำฯ กำหนดปฏิทินการปลูกพืชและคำนวณปริมาณน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกพืชแล้ว ในขั้นตอนนี้จะเป็นการดูถึงวิธีการกำหนดพื้นที่เพาะปลูกตามศักยภาพของน้ำต้นทุน

3.3 การแจ้งข่าวสารให้ผู้ใช้น้ำทราบทั้งก่อนและระหว่างส่งน้ำ/การแจ้งข่าวสารให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในลำน้ำที่รับผิดชอบ

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีวิธีการแจ้งข่าวสารให้แก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งก่อนการส่งน้ำ ระหว่างการส่งน้ำ และการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำอย่างไร? และใช้ช่องทางใดบ้างโดยแยกเป็นกรณี ๆ

3.4 การควบคุมการส่งน้ำในระดับต่าง ๆ/การควบคุมการระบายน้ำในระดับต่าง ๆ

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีวิธีการควบคุมการส่งน้ำ/ระบายน้ำ ในระดับต่าง ๆ และวิธีติดตามผลการดำเนินงานการส่งน้ำ และการรายงานผล กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ในกรณีวิกฤติหรือภาวะวิกฤติอย่างไร?

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการควบคุมดูแล แนะนำการแพร่กระจายน้ำในเขตรับผิดชอบของตน และจัดสรรปริมาณน้ำให้แก่พื้นที่ตอนล่างตามแผนที่กำหนด อย่างไร?

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ได้มีการนำข้อมูลผลการตรวจสอบคุณภาพของน้ำของโครงการฯ มาชี้แจงให้เกษตรกรหรือผู้ใช้น้ำ หรือไม่ อย่างไร เพื่อให้เกษตรกรหรือผู้ใช้น้ำ มีความมั่นใจที่ได้ใช้น้ำชลประทานที่มีคุณภาพ

3.5 การดำเนินงานป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำหรือในสภาวะวิกฤต (น้ำท่วม/น้ำแล้ง/น้ำเสีย)

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ได้ดำเนินงานตามมาตรการหรือวิธีการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำในพื้นที่ฝ่ายส่งน้ำฯ ตามที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทานกำหนด เพื่อลดผลเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างไร?

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีแนวทางในการปฏิบัติงานในภาวะวิกฤติอย่างไร? และมีความสอดคล้องกับการดำเนินงานของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน อย่างไร? และมีการแจ้งข่าวและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างไร? เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3.6 การดำเนินการจัดทำบันทึกประวัติการตรวจสอบสภาพ และการบำรุงรักษาอาคารชลประทาน/ Walk through

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการจัดทำบันทึกบัญชีอาคารชลประทาน ประวัติการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารชลประทาน ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการกรอกข้อมูล จัดทำบันทึกฐานข้อมูลการตรวจสอบสภาพ ประวัติการบำรุงรักษา บัญชีอาคารต่างๆ ในฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา เพื่อนำขอมูลมาใชพิจารณาวางแผนงานซอมแซม ปรับปรุง และบำรุงรักษา โดยกำหนดความสำคัญกอนหลังในการจัดทำแผนงาน

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการชี้แจงและทำความเข้าใจในเรื่องของ แบบฟอร์มต่างๆ ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำบันทึกประวัติการตรวจสอบสภาพ และการบำรุงรักษาอาคารชลประทาน/Walk through

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการสำรวจความพรอมใชงานของอาคารชลประทาน ประเภทตางๆ เชน การตรวจสอบและบำรุงรักษาเขื่อน การตรวจสอบและบำรุงรักษาฝาย การบำรุงรักษาคูน้ำ การบำรุงรักษาสถานีสูบน้ำดวยไฟฟา การบำรุงรักษาคลองส่งน้ำประเภท คลองดิน คลองดาดคอนกรีต และอื่นๆ

3.7 การคิดค้น/นำนวัตกรรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน หรือปรับปรุงวิธีการทำงาน

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อุปกรณ์ เครื่องมือในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรของฝ่ายส่งน้ำฯ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หรือมีการปรับกระบวนการทำงานให้เหมาะสมกับบริบทของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการพัฒนานวัตกรรมหรือองค์ความรู้เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ทั้งในมิติขององค์ความรู้ทางด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านการบริหารจัดการน้ำ และในมิติขององค์ความรู้ทางด้านการจัดการองค์กร

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการนำผลงานนวัตกรรมดีเด่นประจำปีงบประมาณต่าง ๆ (RID innovation Award) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์ความรู้เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน หรือไม่? อย่างไร?

<u>การบริหารองค์กรผู้ใช้น้ำ</u> มี 1 ข้อคำถาม ได้แก่

3.8 วิธีการสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละฤดูกาล

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการดำเนินการสร้างการรับรู้และการเรียนรู้กับองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน คณะกรรมการจัดการชลประทาน อาสาสมัครชลประทาน โดยการประชุม อบรม ดูงาน การจัดเวทีชุมชน ฯลฯ อย่างไร? และมีแผนและผลการดำเนินงาน และมีการวัดความพึงพอใจและไม่พึงพอใจหรือไม่? อย่างไร?

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการเข้าร่วมกิจกรรม หรือสนับสนุนกิจกรรม ในการบริหารจัดการน้ำของกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานพื้นฐาน รวมทั้งอาสาสมัครชลประทาน และคณะกรรมการจัดการชลประทาน อย่างไร?

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษามีการส่งเสริม สนับสนุนให้กลุ่มผู้ใช้น้ำฯ ร่วมกันดูแลบำรุงรักษา อาคารชลประทานให้มีสภาพดีอยู่เสมอหรือไม่? กลุ่มผู้ใช้น้ำฯ ได้จัดกิจกรรมในการดูแลบำรุงรักษา และมีความถี่ปีละกี่ครั้ง

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการให้ความสนับสนุนองค์กรของเกษตรกร และฝึกอบรมให้เกษตรกรรู้จักวิธีใช้ประโยชน์จากระบบชลประทานอย่างถูกต้อง อย่างไร?

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการประสานงาน และร่วมดำเนินการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ จัดฝึกอบรมและให้คำแนะนำแก่กลุ่มผู้ใช้น้ำฯ คณะกรรมการจัดการชลประทาน ยุวชลกร อาสาสมัครชลประทาน ให้เรียนรู้การใช้น้ำชลประทานและบำรุงรักษาระบบชลประทานอย่างถูกวิธี อย่างไร? เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้ใช้น้ำ

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ประสบภัยทางน้ำ (อุทกภัยหรือภัยแล้ง) อย่างไร? เช่น สนับสนุนเครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ หรือเข้าพื้นที่เพื่อช่วยเหลือราษฎร เป็นต้น

บทที่ 5 เกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา หมวดที่ 4

เกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา หมวดผลลัพธ์ ได้แก่ หมวดที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ของงาน เป็นการวัดความสำเร็จของการดำเนินงานของหมวดกระบวนการ หมวดที่ 1 - หมวดที่ 3 โดยตัวชี้วัดจะสะท้อนผลการดำเนินงานทั้ง 4 มิติ ตั้งแต่มิติด้านประสิทธิผล มิติด้านคุณภาพการให้บริการ มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และมิติด้านการพัฒนาองค์กร ซึ่งผลลัพธ์จะแสดงถึงความสำเร็จในการดำเนินงาน แนวโน้มของการดำเนินงาน ความพึงพอใจของผู้รับบริการ เพื่อให้โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ได้นำผลลัพธ์ดังกล่าวมาใช้ในการปรับปรุงระบบการทำงานให้ดีขึ้น

การรายงานผลการดำเนินงานในหมวดที่ 4 จะเป็นการรายงานเชิงสถิติ เพื่อให้โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ได้มีข้อมูลในการวิเคราะห์การดำเนินงานเชิงสถิติข้อมูล และใช้ในการตรวจสอบฐานข้อมูลของโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ สอดคล้องกับเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ การจัดการความรู้ ซึ่งข้อมูลตามตัวชี้วัดจะทำให้โครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ รู้ถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาในอดีต และแนวโน้มในการดำเนินงานในแต่ละเรื่อง หรือในแต่ละหัวข้อ เพื่อใช้ในการดูวิวัฒนาการจากการปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ โดยโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ จะต้องมีข้อมูลประกอบไม่น้อยกว่า ดังนี้

1. สถิติย้อนหลังไม่น้อยกว่า 3 ปี ถ้าไม่มีให้เว้นไว้และใส่ n/a แทน
2. ข้อมูลผลการดำเนินงานในปัจจุบัน
3. กราฟแสดงแนวโน้ม หรือการนำข้อมูลมาพลอต (Plot) กราฟ
4. คำอธิบาย
5. ฯลฯ

ตัวชี้วัดที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ต้องให้ข้อมูล แต่ข้อมูลสำหรับตัวชี้วัดดังกล่าวอาจจะยังไม่มีความสมบูรณ์ หรือไม่มีข้อมูลที่สามารถแสดงผลได้ สำหรับกรณีที่ตัวชี้วัดใด โครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ ไม่สามารถให้ข้อมูลได้ ให้ตอบว่า “ไม่สามารถระบุได้ เนื่องจาก .....” (ให้ระบุปัญหาหรือสาเหตุที่ยังไม่ได้ดำเนินการ)

หมวด 4 ผลสัมฤทธิ์ของงาน มีตัวชี้วัดทั้งหมด 12 ตัวชี้วัด 4 มิติ ซึ่งประเมินผลลัพธ์ของ**โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาหรือโครงการชลประทาน 12 ตัวชี้วัด** และประเมินผลลัพธ์ของ**ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา 10 ตัวชี้วัด** ดังนี้

- **มิติด้านประสิทธิผล** จำนวน 3 ตัวชี้วัด ได้แก่

  ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละของพื้นที่บริหารจัดการน้ำในเขตชลประทาน (Cropping Intensity)

  ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละความเสียหายของพืชเศรษฐกิจในเขตชลประทานจากอุทกภัยและภัยแล้ง **(ตัวชี้วัดนี้ ยกเว้นการประเมินฯ ของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา)**

  ตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละของอ่างเก็บน้ำและทางน้ำชลประทานที่คุณภาพน้ำได้เกณฑ์มาตรฐาน **(ตัวชี้วัดนี้ ยกเว้นการประเมินฯ ของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา)**

- **มิติด้านคุณภาพการให้บริการ** จำนวน 1 ตัวชี้วัด ได้แก่
  ตัวชี้วัดที่ 4 ร้อยละความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน

- **มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ** จำนวน 7 ตัวชี้วัด ได้แก่

  ตัวชี้วัดที่ 5 ประสิทธิภาพชลประทานในฤดูฝน
  ตัวชี้วัดที่ 6 ประสิทธิภาพชลประทานในฤดูแล้ง
  ตัวชี้วัดที่ 7 ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณงบลงทุนที่เป็นไปตามแผน
  ตัวชี้วัดที่ 8 ร้อยละของอาคารควบคุมน้ำในระบบส่งน้ำและในระบบระบายน้ำที่อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี
  ตัวชี้วัดที่ 9 ร้อยละของพื้นที่ชลประทานที่มีการตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน)
  ตัวชี้วัดที่ 10 ร้อยละของพื้นที่ชลประทานที่มีการตั้งกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน และสหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน
  ตัวชี้วัดที่ 11 ร้อยละขององค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการน้ำ

- **มิติด้านการพัฒนาองค์กร** จำนวน 1 ตัวชี้วัด ได้แก่
  ตัวชี้วัดที่ 12 ร้อยละของจำนวนเรื่องที่เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ

ในการกรอกข้อมูลในหมวด 4 ผลสัมฤทธิ์ของงาน ให้โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ที่ถูกประเมินกรอกลงตามแบบฟอร์ม (Template) ที่กำหนด เพื่อให้สะดวกในการให้คะแนน และการตรวจผลการดำเนินงาน ซึ่งการกำหนดเป็น Template เพื่อให้เกิดความชัดเจนในรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ทั้งนี้ การประเมินผลลัพธ์ ในหมวดที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ของงาน จะใช้เกณฑ์ค่าระดับ ค่าแนวโน้ม และเปรียบเทียบค่ามาตรฐาน (LeTC) โดยปัจจัยที่ใช้ในการประเมินผลลัพธ์ ได้แก่ ผลการดำเนินการในปัจจุบัน โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมาย (Goal) และอัตราการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเป็นการดูถึงทิศทาง แนวโน้มจากการดำเนินงานของโครงการฯ หรือของฝ่ายส่งน้ำฯ ผ่านตัวชี้วัด (KPI) เพื่อดูถึงทิศทางการดำเนินงานของโครงการในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งมีค่าน้ำหนักคะแนนค่าระดับ (Le) 60% ค่าแนวโน้ม (T) 20% และเปรียบเทียบค่ามาตรฐาน (C) 20% โดย

- ค่าระดับ (Le) (Level) หมายถึง ระดับของผลการดำเนินการในปัจจุบันว่ามีผลการดำเนินงานเป็นเช่นไร
  กำหนดให้กรอกในช่อง ค่าคะแนนที่ได้

- ค่าแนวโน้ม (T) (Trend) หมายถึง แนวโน้มของผลการดำเนินงานเป็นการดูทิศทางในการพัฒนาของโครงการว่าเป็นเช่นไร โดยเทียบกับผลการดำเนินงานย้อนหลังไม่น้อยกว่า 3 ปี เพื่อเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานว่าเป็นอย่างไร เพื่อหาโอกาสในการปรับปรุง
  กำหนดให้กรอกในช่องข้อมูลย้อนหลังไม่น้อยกว่า 3 ปี

โดยการให้ค่าคะแนนมีดังนี้

- ○ ถ้าเส้นแนวโน้มมีทิศทางน้อยลง ค่า T = 1 หรือ 5 (เฉพาะตัวชี้วัดที่ 2)
- ○ ถ้าเส้นแนวโน้มคงที่ ค่า T = 3
- ○ ถ้าเส้นแนวโน้มมีทิศทางเพิ่มขึ้น ค่า T = 5 หรือ 1 (เฉพาะตัวชี้วัดที่ 2)

ซึ่งข้อมูลของค่าระดับ (Le), ค่าแนวโน้ม (T) จะดูจากการกราฟแสดงผลและแนวโน้ม ซึ่งการ Plot Graph จะดูจากข้อมูลย้อนหลังจนถึงผลปีปัจจุบัน และให้ผู้ถูกประเมินกำหนดเส้น Trend โดย Program Excel เพื่อกำหนดเป็นเส้นแนวโน้ม

- ● เปรียบเทียบค่ามาตรฐาน (C) (Compare) หมายถึง การเปรียบเทียบหรือตัวเปรียบเทียบหรือระดับเทียบเคียงเพื่อเป็นค่ากลาง (Benchmark) ของผลการดำเนินงานที่ควรจะต้องมีมาตรฐานในการดำเนินงาน

โดยการให้ค่าคะแนนมีดังนี้

- ○ ถ้าผลการเปรียบเทียบมีค่าต่ำกว่าค่ามาตรฐาน ค่า C = 1
- ○ ถ้าผลการเปรียบเทียบมีค่าใกล้เคียงกับค่ามาตรฐาน ค่า C = 3 (±3%)
- ○ ถ้าผลการเปรียบเทียบมีค่ามากกว่าค่ามาตรฐาน ค่า C = 5

- สีน้ำเงิน เป็นเส้นผลงานในรอบ 4 ปี
- สีดำ เป็นเส้นแนวโน้ม
- สีแดง เป็นเส้นของค่ากลางมาตรฐานใช้ค่าที่คะแนน 3

มิติด้านประสิทธิผล

ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละของพื้นที่บริหารจัดการน้ำในเขตชลประทาน (Cropping Intensity)

คำอธิบายตัวชี้วัด

เป็นการวัดความหนาแน่นของการปลูกพืช หรือความถี่ของการใช้พื้นที่เพื่อการเพาะปลูกในรอบปี ถ้ามีการปลูกพืชเต็มพื้นที่เพียงครั้งเดียวในรอบปี Cropping Intensity ในรอบปีนั้นจะเท่ากับ 100 โดยพื้นที่บริหารจัดการน้ำในเขตชลประทาน หมายถึง จำนวนพื้นที่เพาะปลูกได้แก่ นาข้าว พืชผัก พืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น อ้อย รวมทั้งพื้นที่บ่อปลา บ่อกุ้ง และอื่นๆ ที่ทำการผลิตสินค้าการเกษตรในแต่ละปี ในเขตพื้นที่รับบริการน้ำจากระบบชลประทาน *ทั้งนี้ อ้อย ไม้ผล ไม้ยืนต้น บ่อปลา บ่อกุ้ง และอื่นๆ ให้กรอกข้อมูล 1 ครั้ง/ปี (ฤดูฝน หรือ ฤดูแล้ง)*

พืชไร่ หมายถึง พืชไร่ที่ปลูกและเก็บเกี่ยวในระยะสั้น 3-4 เดือน ได้แก่ ถั่วลิสง ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ยาสูบ แตงโม ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันเทศ แตงไทย งา มันแกว เผือก ข้างฟ่าง แห้วจีน ฯลฯ พืชไร่ที่อายุยาวกว่านี้ไม่นับรวมเป็นพืชไร่ ซึ่งได้แก่ อ้อย มันสำปะหลัง และสับปะรด

พืชผัก หมายถึง ผักต่างๆ ได้แก่ กระเทียม หอมแดง หอมหัวใหญ่ แตงกวา แตงร้าน ถั่วฝักยาว พริก มะเขือ ฟักแฟง ฟักทอง บวบ คะน้า ผักกาดหัว กวางตุ้ง ผักบุ้ง ผักชี ข้าวโพดฝักอ่อน หน่อไม้ฝรั่ง มะเขือเทศ มันฝรั่ง ฯลฯ

อ้อย เป็นพืชไร่ที่สำคัญและมีอายุยาวนานกว่าพืชไร่ ซึ่งมีเฉพาะที่

ไม้ผล ได้แก่ ขนุน องุ่น ส้มต่างๆ กล้วย เงาะ ทุเรียน มังคุด ลิ้นจี่ ลำไย มะม่วง ฯลฯ

ไม้ยืนต้น ได้แก่ ปาล์ม ยางพารา กาแฟ พริกไทย กระถิน ยูคาลิปตัส สน อินทนิล แค กระถินณรงค์ ตะแบก ฯลฯ

บ่อปลา หมายถึง พื้นที่ผิวน้ำที่ใช้เลี้ยงปลาน้ำจืดแต่ละชนิด

บ่อกุ้ง หมายถึง พื้นที่ผิวน้ำทั้งหมดของบ่อเลี้ยงทุกบ่อที่ใช้เลี้ยงกุ้งภายในฟาร์ม

อื่นๆ หมายถึง พืชอื่นๆ ที่ไม่ได้กำหนดไว้ เช่นพืชไร่ที่มีช่วงการเจริญเติบโตยาวนานกว่าพืชไร่ หรือพืชประเภทอื่นๆ ได้แก่ สับปะรด มันสำปะหลัง กระชาย ชะอม ไม้ดอก ไม้ประดับ ฯลฯ

วิธีการเก็บข้อมูล

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หรือฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ให้เจ้าหน้าที่สำรวจเก็บข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกในเขตพื้นที่ชลประทานของโครงการ ในฤดูฝนและฤดูแล้งตามแบบฟอร์มที่ฝ่ายสถิติการใช้น้ำชลประทาน ส่วนการใช้น้ำชลประทาน สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กำหนด และรายงานข้อมูลการเพาะปลูกพืชประจำสัปดาห์ ผ่านระบบฐานข้อมูลการเกษตร กรมชลประทาน http://wuse.rid.go.th ทั้งนี้ ไม่นับรวมในกรณีที่มีการส่งน้ำให้เกษตรกรนอกเขตชลประทาน

สูตรการคำนวณ

$$\frac{\text{พื้นที่บริหารจัดการน้ำในเขตชลประทาน} \times 100}{\text{พื้นที่ชลประทาน}}$$

สถิติหรือข้อมูลที่จะนำมาคำนวณ (ปีการเพาะปลูก 2565/2566 และ 2566)

ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูกจริงฤดูฝน (ไร่)	พื้นที่เพาะปลูกจริงฤดูแล้ง (ไร่)	รวมพื้นที่ปลูกจริง (ไร่)
ข้าว	206,258	108,519	314,777
อ้อย	19,169		19,169
ยาสูบ	2,275		2,275
มันสำปะหลัง	4,121		4,121
ไม้ยืนต้น	342		342
รวม	232,165	108,519	340,684

พื้นที่ชลประทาน 347,669 ไร่

<u>หมายเหตุ</u> 1) ให้ใส่ข้อมูลทั้งหมด 4 ปี คือ ปีปัจจุบัน และ 3 ปีย้อนหลัง

2) พื้นที่เพาะปลูกจริง (ฤดูฝน + ฤดูแล้ง) ควรสอดคล้องกับข้อมูลสรุปองค์กร ข้อ 14 หน้า 25

3) ข้อมูลพื้นที่ชลประทาน ควรสอดคล้องกับข้อมูลสรุปองค์กร ข้อ 9 หน้า 23

4) กรณีที่โครงการฯ หรือฝ่ายฯ ไม่มีพื้นที่ชลประทาน แต่มีการรายงานการเพาะปลูกในระบบฐานข้อมูลการเกษตร กรมชลประทาน ที่เว็บไซต์ http://wuse.rid.go.th ให้ถือว่าพื้นที่เพาะปลูกดังกล่าวเป็นพื้นที่บริหารจัดการน้ำ และนำมาใช้แทนพื้นที่ชลประทาน

การคำนวณปี 2566

ร้อยละของพื้นที่บริหารจัดการน้ำในเขตชลประทาน = (340,684)×100÷347,669 = 97.99

ข้อมูลย้อนหลัง (3 ปี)

2563	2564	2565	2566
96.25	99.95	89.95	97.99

เกณฑ์การให้คะแนน (ค่าระดับ : Le)

ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
ร้อยละของพื้นที่บริหารจัดการน้ำในเขตชลประทาน (Cropping Intensity)	ไม่น้อยกว่า 110% หรือ ไม่มากกว่า 190%	ไม่น้อยกว่า 120% หรือ ไม่มากกว่า 180%	ไม่น้อยกว่า 130% หรือ ไม่มากกว่า170%	ไม่น้อยกว่า140% หรือ ไม่มากกว่า 160%	150%

ค่าคะแนนที่ได้ _____1_____ คะแนน

กราฟแสดงผลของค่าระดับและค่าแนวโน้ม (Le/T)

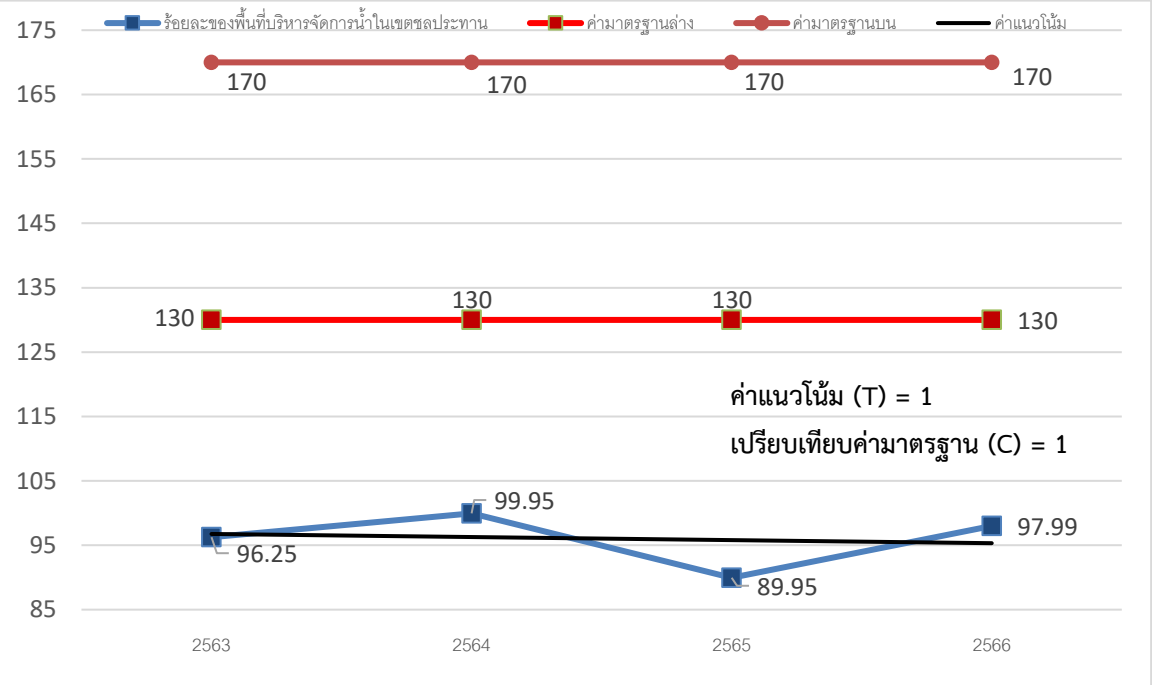

ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละความเสียหายของพืชเศรษฐกิจในเขตชลประทานจากอุทกภัยและภัยแล้ง

คำอธิบายตัวชี้วัด

เป็นการวัดความเสียหายของพืชเศรษฐกิจ (พืชเศรษฐกิจ อาทิเช่น ข้าว มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน ยางพารา อ้อย และข้าวโพด เป็นต้น) จากการบริหารจัดการน้ำของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ตลอดฤดูฝนและฤดูแล้ง โดยพื้นที่ดังกล่าวจะต้องอยู่ในแผนการส่งน้ำของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน

ความเสียหายของพืชเศรษฐกิจ หมายถึง ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตหลังจากที่ทำการเพาะปลูกไปแล้ว โดยความเสียหายเกิดจากอุทกภัยและภัยแล้ง ไม่รวมความเสียหายที่เกิดจากโรคพืช และแมลงศัตรูพืช

เนื้อที่เสียหายสิ้นเชิง หมายถึง เนื้อที่เพาะปลูกที่ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ หรือได้ผลผลิตไม่เกินร้อยละ 15 ของผลผลิตที่เคยได้รับในปีปกติ โดยเสียหายในบริเวณเดียวกันขนาดตั้งแต่ 25 ตารางวาขึ้นไป หรือหลายบริเวณรวมกันตั้งแต่ 50 ตารางวาขึ้นไป

วิธีการเก็บข้อมูล

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ให้เจ้าหน้าที่สำรวจและเก็บข้อมูลความเสียหายของพื้นที่เพาะปลูก ที่เกิดจากอุทกภัยและภัยแล้งที่เสียหายโดยสิ้นเชิงในฤดูฝนและฤดูแล้ง รายงานข้อมูลการเพาะปลูกพืชประจำสัปดาห์ ผ่านระบบฐานข้อมูลการเกษตร กรมชลประทาน http://wuse.rid.go.th

สูตรการคำนวณ

$$\frac{\text{พื้นที่ความเสียหายของพืชเศรษฐกิจ (ฤดูฝน + ฤดูแล้ง)} \times 100}{\text{พื้นที่เพาะปลูกจริง (ฤดูฝน + ฤดูแล้ง)}}$$

พื้นที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง (ปีการเพาะปลูก 2565/2566 และ 2566)

ฤดู	ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูกจริง (ไร่)	พื้นที่ที่เสียหาย (ไร่)	สาเหตุ
ฝน	ข้าว	206,258	9,922	น้ำท่วม
แล้ง	ข้าว	108,519	-	
ฝน-แล้ง	อ้อย	19,169	-	
ฝน-แล้ง	มันสำปะหลัง	4,121	-	
รวม		338,067	9,922	

จำนวนพื้นที่เพาะปลูกจริง = 338,067 ไร่

หมายเหตุ 1) ให้ใส่ข้อมูลทั้งหมด 4 ปี คือ ปีปัจจุบัน และ 3 ปีย้อนหลัง

2) พื้นที่เพาะปลูกจริง (ฤดูฝน + ฤดูแล้ง) ควรสอดคล้องกับข้อมูลสรุปองค์กร ข้อ 14 หน้า 25

การคำนวณปี 2566

ร้อยละความเสียหายของพืชเศรษฐกิจในเขตชลประทานจากอุทกภัยและภัยแล้ง

= (9,922x100)÷338,067 = 0.029

ข้อมูลย้อนหลัง (3 ปี)

2563	2564	2565	2566
0.000	0.145	0.000	0.029

เกณฑ์การให้คะแนน (ค่าระดับ : Le)

ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
ร้อยละความเสียหายของพืชเศรษฐกิจในเขตชลประทานจากอุทกภัยและภัยแล้ง	0.245	0.195	0.145	0.095	0.045

ค่าคะแนนที่ได้ _____5_____ คะแนน

กราฟแสดงผลของค่าระดับและค่าแนวโน้ม (Le/T)

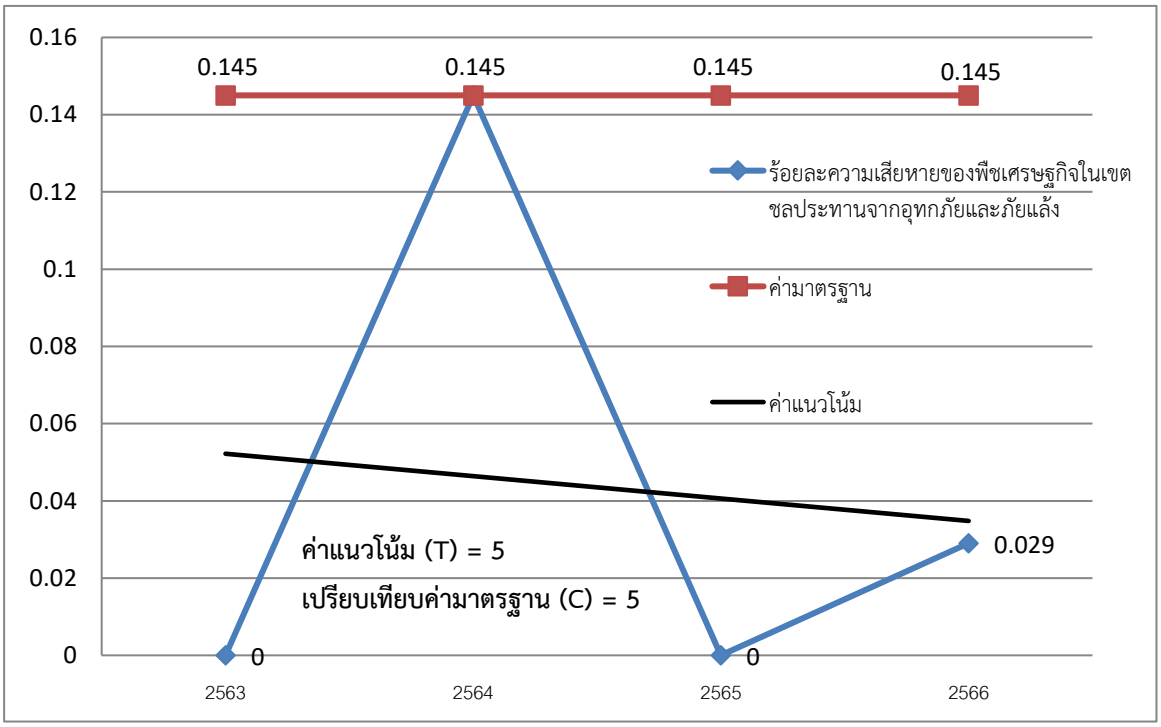

ตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละของอ่างเก็บน้ำและทางน้ำชลประทานที่คุณภาพน้ำได้เกณฑ์มาตรฐาน

คำอธิบายตัวชี้วัด

ค่าเฉลี่ยของการตรวจวัดคุณภาพน้ำตามเกณฑ์คุณภาพน้ำด้านการชลประทาน ในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และทางน้ำชลประทาน โดยค่าที่ตรวจวัดและเกณฑ์คุณภาพ ประกอบด้วย 6 พารามิเตอร์ ได้แก่

1. อุณหภูมิ (Temperature) ไม่เกิน 40 องศาเซลเซียส
2. ค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ระหว่าง 6.5-8.5
3. ค่าความนำไฟฟ้า (Electricity Conductivity; EC) ไม่เกิน 2,000 ไมโครโมห์/เซนติเมตร
4. ค่าออกซิเจนละลายน้ำ (Dissolved Oxygen; DO) ไม่น้อยกว่า 2 มิลลิกรัม/ลิตร
5. ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำ (TDS) ไม่เกิน 1,300 มิลลิกรัม/ลิตร
6. ค่าความเค็ม (Salinity) ไม่เกิน 1 กรัม/ลิตร

วิธีการเก็บข้อมูล

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน กำหนดจุดการตรวจวัดคุณภาพน้ำภายในขอบเขตที่รับผิดชอบ เช่น บริเวณอ่างเก็บน้ำ คลองส่งน้ำ และคลองระบายน้ำ โดยระบุจุดตรวจวัดให้ชัดเจน กำหนดช่วงเวลาในการตรวจวัด เช่น วัดทุกเดือน วัดทุก 3 เดือน หรือวัดทุกสัปดาห์ เป็นต้น และดำเนินการตรวจวัดตามที่กำหนด ทั้งนี้ จะต้องแสดงผลการตรวจวัดทั้ง 6 พารามิเตอร์ ประกอบในการพิจารณาด้วย ดังตารางตัวอย่าง

สูตรการคำนวณ

$$\frac{\text{จำนวนอ่างเก็บน้ำและทางน้ำชลประทานที่คุณภาพน้ำได้เกณฑ์มาตรฐาน} \times 100}{\text{จำนวนอ่างเก็บน้ำและทางน้ำชลประทานที่ดำเนินการสำรวจทั้งหมด}}$$

สถิติหรือข้อมูลที่จะนำมาคำนวณ (ปี 2566)

จุดตรวจวัด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	ความเป็นกรด-ด่าง	ความนำไฟฟ้า (ไมโครโมห์/เซนติเมตร)	ออกซิเจนละลายน้ำ (มิลลิกรัม/ลิตร)	ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำ (มิลลิกรัม/ลิตร)	ความเค็ม	เกณฑ์
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	28.54	7.60	222.33	4.56	142.29	0.10	ผ่าน
โรงน้ำแข็ง	27.33	7.24	426.23	5.52	456.60	0.24	ผ่าน
บริษัท A จำกัด	27.14	7.57	124.48	2.36	390.40	0.39	ผ่าน
บริษัท B จำกัด	28.25	7.70	522.78	2.38	602.88	0.30	ผ่าน
การประปาส่วนภูมิภาค	25.22	8.75	349.56	8.37	540.16	0.30	ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : ให้ใส่ข้อมูลทั้งหมด 4 ปี คือ ปีปัจจุบัน และ 3 ปีย้อนหลัง

ปี พ.ศ.	จำนวนอ่างเก็บน้ำและทางน้ำชลประทานที่คุณภาพน้ำได้เกณฑ์มาตรฐาน	จำนวนอ่างเก็บน้ำและทางน้ำชลประทานที่ดำเนินการสำรวจทั้งหมด
2563	3	5
2564	5	5
2565	4	5
2566	4	5

หมายเหตุ : ให้ใส่ข้อมูลทั้งหมด 4 ปี คือ ปีปัจจุบัน และ 3 ปีย้อนหลัง

การคำนวณปี 2566

ร้อยละของอ่างเก็บน้ำและทางน้ำชลประทานที่คุณภาพน้ำได้เกณฑ์มาตรฐาน = 4x100÷5 = 80

ข้อมูลย้อนหลัง (3 ปี)

2563	2564	2565	2566
60	100	80	80

เกณฑ์การให้คะแนน (ค่าระดับ : Le)

ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
ร้อยละของอ่างเก็บน้ำและทางน้ำชลประทานที่คุณภาพน้ำได้เกณฑ์มาตรฐาน	80	85	90	95	100

ค่าคะแนนที่ได้ _____1_____ คะแนน

กราฟแสดงผลของค่าระดับและค่าแนวโน้ม (Le/T)

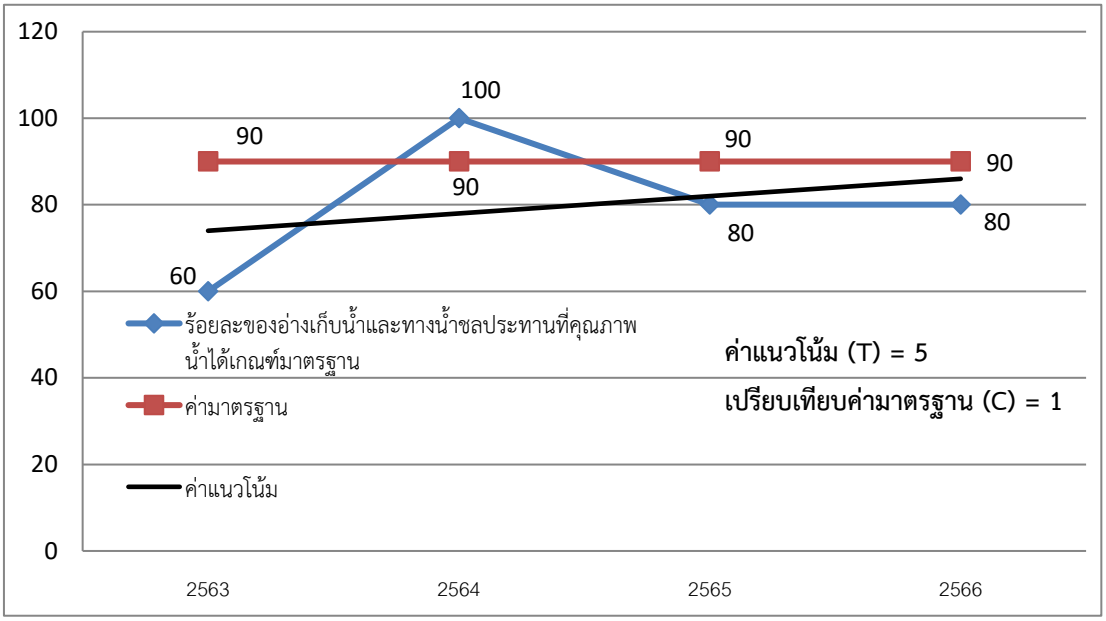

มิติด้านคุณภาพการให้บริการ

ตัวชี้วัดที่ 4 ร้อยละความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน

คำอธิบายตัวชี้วัด

เป็นการวัดคุณภาพการให้บริการของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หรือฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่มีต่อเกษตรกร ตามรายละเอียดแบบสำรวจความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทานที่กำหนด โดยจะดูในเรื่องความพึงพอใจต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ชลประทาน กระบวนการส่งน้ำและบำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวก และผลการส่งน้ำและบำรุงรักษา ของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หรือฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา

วิธีการเก็บข้อมูล

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หรือฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ให้เจ้าหน้าที่ออกสำรวจความพึงพอใจของเกษตรกร โดยใช้แบบสำรวจความพึงพอใจ ของกองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยกลุ่มตัวอย่างจะต้องครอบคลุมทั้งต้นคลอง กลางคลอง และปลายคลอง ไม่น้อยกว่า 30 ตัวอย่าง/ฝ่ายส่งน้ำฯ โดยทำการประเมินช่วงเดือนสิงหาคม - กันยายน ของทุกปี ทั้งนี้ มีขั้นตอนการสำรวจและรายงานผล ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่อธิบายวัตถุประสงค์ในการสำรวจ และความหมายของแบบสำรวจให้ผู้รับบริการที่เป็นเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทานได้รับทราบและเข้าใจ
2. ผู้รับบริการที่เป็นเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน ทั้งที่ได้รวมตัวเป็นกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานแล้ว กรอกแบบสำรวจโดยมีเจ้าหน้าที่อธิบายไปพร้อมกัน เพื่อให้เข้าใจในความหมายของแต่ละคำถามตรงกัน กรณีที่เป็นการตอบโดยคณะกรรมการบริหารกลุ่มฯ ที่มีส่วนร่วมในการตอบคำถาม จะต้องเป็นตัวแทนของคูส่งน้ำแต่ละสายหรือท่อรับน้ำจากคลองแต่ละท่อ โดยการลงมติในแต่ละคำตอบต้องครอบคลุมคูส่งน้ำทุกสายหรือท่อรับน้ำทุกท่อ
3. ผู้รับบริการที่เป็นเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทานต้องเป็นผู้ลงมือกรอกแบบสำรวจเอง เพื่อให้แน่ใจว่าเป็นความคิดเห็นของผู้รับบริการจริง
4. รวบรวมแบบสำรวจที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวนอย่างน้อย 30 ตัวอย่าง/ฝ่ายส่งน้ำฯ กรอกผลสำรวจลงในแบบ Google form ตามแนวทางที่กำหนดโดยกองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งระบบจะรวบรวมผลโดยอัตโนมัติ
5. กองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จะคำนวณร้อยละความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน และรายงานผลให้โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาทราบ

แบบสำรวจความพึงพอใจ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน

หน่วยงานของกรมชลประทานที่ให้บริการ .....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน)

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51 ปีขึ้นไป
3. พื้นที่ชลประทาน ☐ มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ ☐ ไม่มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ
4. พื้นที่รับน้ำอยู่บริเวณ ☐ ต้นคลอง ☐ กลางคลอง ☐ ปลายคลอง

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการรับบริการ

ท่านพอใจต่อการส่งน้ำและบำรุงรักษากรมชลประทานมากน้อยเพียงใด ?

(กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน)

ประเด็นวัดความพึงพอใจ	เห็นด้วย			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ชลประทาน				
1.1 เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความสุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส				
1.2 เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ ออกพบปะเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ				
1.3 เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ และตอบปัญหา ข้อซักถามได้เป็นอย่างดี				
1.4 เจ้าหน้าที่รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใช้น้ำ				
2. ความพึงพอใจในกระบวนการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน				
2.1 มีการแจ้งข้อมูลข่าวสาร แก่ผู้ใช้น้ำอย่างสม่ำเสมอ				
2.2 มีการสำรวจความต้องการเพาะปลูก ก่อนถึงฤดูกาลเพาะปลูก				
2.3 มีการกำหนดแผนการส่งน้ำประจำฤดูกาลที่ชัดเจน				
2.4 เกษตรกรผู้ใช้น้ำร่วมกันขุดลอก คู คลองส่งน้ำอย่างสม่ำเสมอ				
3. ความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวก ที่กรมชลประทานจัดให้				
3.1 คลองส่งน้ำ คูส่งน้ำ ถนนบนคันคลองและอาคารบังคับน้ำอยู่ในสภาพดี พร้อมใช้งาน				
3.2 ผู้ใช้น้ำมีช่องทาง และสามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชลประทานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว				
4. ความพึงพอใจต่อผลการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน				
4.1 ผู้ใช้น้ำได้รับน้ำ ตามแผนที่กำหนด				
4.2 ผู้ใช้น้ำสามารถเพาะปลูกได้พื้นที่ ตามที่วางแผนร่วมกับชลประทาน				
4.3 ไม่มีปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้ใช้น้ำ				

ตอนที่ 3 ท่านต้องการให้กรมชลประทานปรับปรุงการให้บริการอย่างไร.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณากรอกแบบสอบถาม

กองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

สถิติหรือข้อมูลที่จะนำมาคำนวณ (ข้อมูลกองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ปี 2566)

โครงการ	ร้อยละความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน					
	สรุปรวมทั้งโครงการ	สบ.คบ. .../สบ.คป. ...				
		1	2	3	4	5
คบ. .../คป. ...	83.37	80.89	79.57	75.07	89.98	91.36

ข้อมูลย้อนหลัง (3 ปี)

2563	2564	2565	2566
78.22	77.56	80.25	83.37

เกณฑ์การให้คะแนน (ค่าระดับ : Le)

ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
ร้อยละความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน	65	70	75	80	85

Interpolate = (85 – 80) = 5 , (5 – 4) = 1 ดังนั้น (85 – 83.37) = 1.63 , 1.63÷5x1 = 0.326

จะได้คะแนน = (5 - 0.326) = 4.674

ค่าคะแนนที่ได้ _____4.67_____ คะแนน

กราฟแสดงผลของค่าระดับและค่าแนวโน้ม (Le/T)

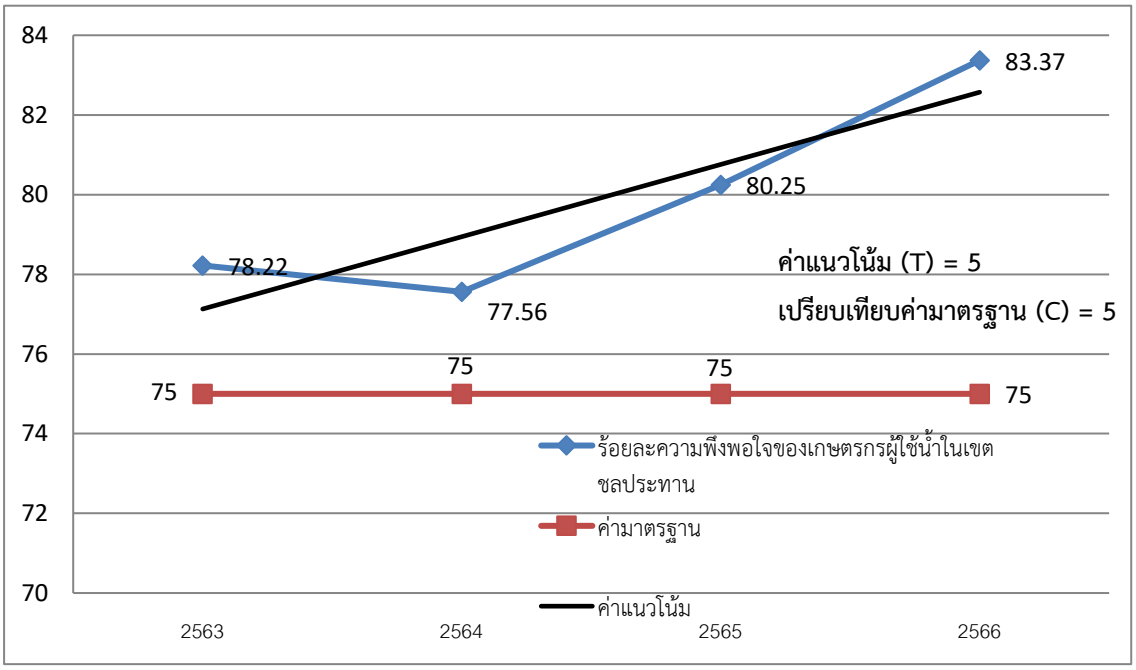

มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ

ตัวชี้วัดที่ 5 ประสิทธิภาพชลประทานในฤดูฝน

คำอธิบายตัวชี้วัด

เป็นการตรวจสอบถึงประสิทธิภาพของการชลประทานในฤดูฝน ซึ่งหมายถึงอัตราส่วนที่คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ระหว่างปริมาณน้ำสุทธิที่จะต้องให้แก่พืช (Net Water Application) ต่อปริมาณน้ำทั้งหมดที่ต้องให้แก่พืช (Gross Water Application)

วิธีการเก็บข้อมูล

เจ้าหน้าที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หรือฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ต้องทำการเก็บข้อมูลปริมาณน้ำที่ส่งจริงเป็นรายวัน และรวบรวมวิเคราะห์เป็นข้อมูลรายสัปดาห์ รายเดือน จนเสร็จสิ้นฤดูกาลเพาะปลูกในฤดูฝน จึงรวบรวมวิเคราะห์ว่าตลอดฤดูกาลเพาะปลูกใช้น้ำทั้งหมดเป็นปริมาณเท่าใด แล้วนำมาเปรียบเทียบกับปริมาณน้ำที่ต้องส่งตามทฤษฎี

สูตรการคำนวณ

$$\frac{(\text{ปริมาณน้ำตามทฤษฎี} - \text{ฝนใช้การ} + \text{การรั่วซึม}) \times 100}{\text{ปริมาณน้ำที่ส่งจริงตลอดฤดูฝน}}$$

สถิติหรือข้อมูลที่จะนำมาคำนวณ (ข้อมูลการส่งน้ำ ปีการเพาะปลูก 2565)

รายการ	ลบ.ม.
ปริมาณน้ำตามทฤษฎี	247,509,600
ปริมาณน้ำจากฝนใช้การ	180,471,817
ปริมาณน้ำรั่วซึม	201,102
ปริมาณน้ำส่งจริง	278,739,338
พื้นที่ส่งน้ำจริงฤดูฝน = 232,165 ไร่	

หมายเหตุ : 1) เพิ่ม Back up sheet

2) ให้ใส่ข้อมูลทั้งหมด 4 ปี คือ ปีปัจจุบัน และ 3 ปีย้อนหลัง

3) ค่าประสิทธิภาพชลประทานในฤดูฝน ควรสอดคล้องกับข้อมูลสรุปองค์กร ข้อ 18 หน้า 26

4) หากโครงการฯ/ฝ่ายฯ มีแหล่งน้ำต้นทุนหลายแห่ง ให้หาประสิทธิภาพฯ ให้ครบทุกแห่ง และเลือกค่าประสิทธิภาพที่ดีที่สุด มาใช้ในการคำนวณผลคะแนน

5) กรณีที่โครงการฯหรือฝ่ายฯ ไม่มีพื้นที่ชลประทาน แต่มีการรายงานการเพาะปลูกในระบบฐานข้อมูลการเกษตร กรมชลประทาน ที่เว็บไซต์ http://wuse.rid.go.th ให้ถือว่าพื้นที่เพาะปลูกดังกล่าวเป็นพื้นที่บริหารจัดการน้ำ เช่นเดียวกับตัวชี้วัดที่ 1 หน้า 55

การคำนวณปี 2566

ประสิทธิภาพชลประทานในฤดูฝน = (247,509,600–180,471,817+201,102)x100÷278,739,338

= 24.12

ข้อมูลย้อนหลัง (3 ปี)

2563	2564	2565	2566
71.00	95.00	47.80	24.12

เกณฑ์การให้คะแนน (ค่าระดับ : Le)

ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
ประสิทธิภาพชลประทานในฤดูฝน	20%	30%	40%	50%	60%

Interpolate = (30 – 20) = 10 , (2 – 1) = 1 ดังนั้น (30 – 24.12) = 5.88 , 5.88÷10 = 0.588

จะได้คะแนน = (2 - 0.588) = 1.412

ค่าคะแนนที่ได้ _____1.41_____ คะแนน

กราฟแสดงผลของค่าระดับและค่าแนวโน้ม (Le/T)

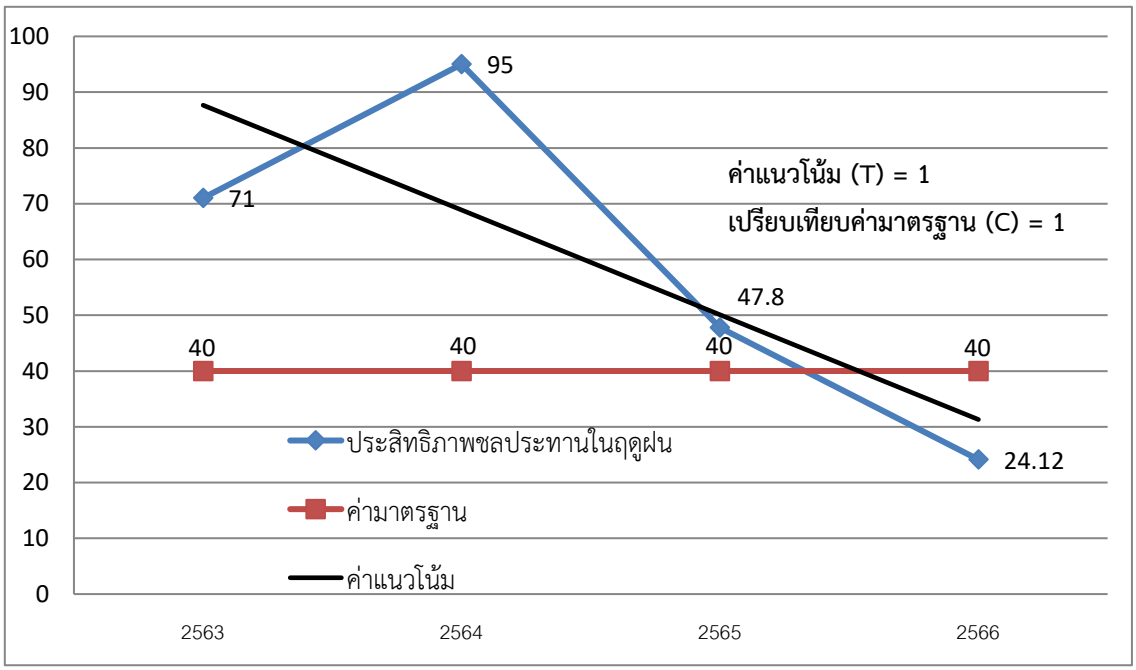

ตัวชี้วัดที่ 6 ประสิทธิภาพชลประทานในฤดูแล้ง

คำอธิบายตัวชี้วัด

เป็นการตรวจสอบถึงประสิทธิภาพของการชลประทานในฤดูแล้ง ซึ่งหมายถึงอัตราส่วนที่คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ระหว่างปริมาณน้ำสุทธิที่จะต้องให้แก่พืช (Net Water Application) ต่อปริมาณน้ำทั้งหมดที่ต้องให้แก่พืช (Gross Water Application)

วิธีการเก็บข้อมูล

เจ้าหน้าที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หรือฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ต้องทำการเก็บข้อมูลปริมาณน้ำที่ส่งจริงเป็นรายวัน และรวบรวมวิเคราะห์เป็นข้อมูลรายสัปดาห์ รายเดือน จนเสร็จสิ้นฤดูกาลเพาะปลูกในฤดูแล้ง จึงรวบรวมวิเคราะห์ว่าตลอดฤดูกาลเพาะปลูกใช้น้ำทั้งหมดเป็นปริมาณเท่าใด แล้วนำมาเปรียบเทียบกับปริมาณน้ำที่ต้องส่งตามทฤษฎี

สูตรการคำนวณ

$$\frac{(\text{ปริมาณน้ำตามทฤษฎี} - \text{ฝนใช้การ} + \text{การรั่วซึม}) \times 100}{\text{ปริมาณน้ำที่ส่งจริงตลอดฤดูแล้ง}}$$

สถิติหรือข้อมูลที่จะนำมาคำนวณ (ข้อมูลการส่งน้ำ ปีการเพาะปลูก 2564/2565)

รายการ	ลบ.ม.
ปริมาณน้ำตามทฤษฎี	130,222,800
ปริมาณน้ำจากฝนใช้การ	4,148,590
ปริมาณน้ำรั่วซึม	1,839,397
ปริมาณน้ำส่งจริง	146,857,866
พื้นที่ส่งน้ำจริงฤดูแล้ง = 134,426 ไร่	

<u>หมายเหตุ</u> : 1) เพิ่ม Back up sheet

2) ให้ใส่ข้อมูลทั้งหมด 4 ปี คือ ปีปัจจุบัน และ 3 ปีย้อนหลัง

3) ค่าประสิทธิภาพชลประทานในฤดูฝน ควรสอดคล้องกับข้อมูลสรุปองค์กร ข้อ 18 หน้า 26

4) หากโครงการฯ/ฝ่ายฯ มีแหล่งน้ำต้นทุนหลายแห่ง ให้หาประสิทธิภาพฯ ให้ครบทุกแห่ง และเลือกค่าประสิทธิภาพที่ดีที่สุด มาใช้ในการคำนวณผลคะแนน

5) กรณีที่โครงการฯหรือฝ่ายฯ ไม่มีพื้นที่ชลประทาน แต่มีการรายงานการเพาะปลูกในระบบฐานข้อมูลการเกษตร กรมชลประทาน ที่เว็บไซต์ http://wuse.rid.go.th ให้ถือว่าพื้นที่เพาะปลูกดังกล่าวเป็นพื้นที่บริหารจัดการน้ำ เช่นเดียวกับตัวชี้วัดที่ 1 หน้า 55

การคำนวณปี 2566

ประสิทธิภาพชลประทานในฤดูแล้ง = (130,222,800–4,148,590+1,839,397)x100÷146,857,866

= 87.10

ข้อมูลย้อนหลัง (3 ปี)

2563	2564	2565	2566
38.40	21.00	40.00	87.10

เกณฑ์การให้คะแนน (ค่าระดับ : Le)

ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
ประสิทธิภาพชลประทานในฤดูแล้ง	20%	30%	40%	50%	60%

ค่าคะแนนที่ได้ _____5_____ คะแนน

กราฟแสดงผลของค่าระดับและค่าแนวโน้ม (Le/T)

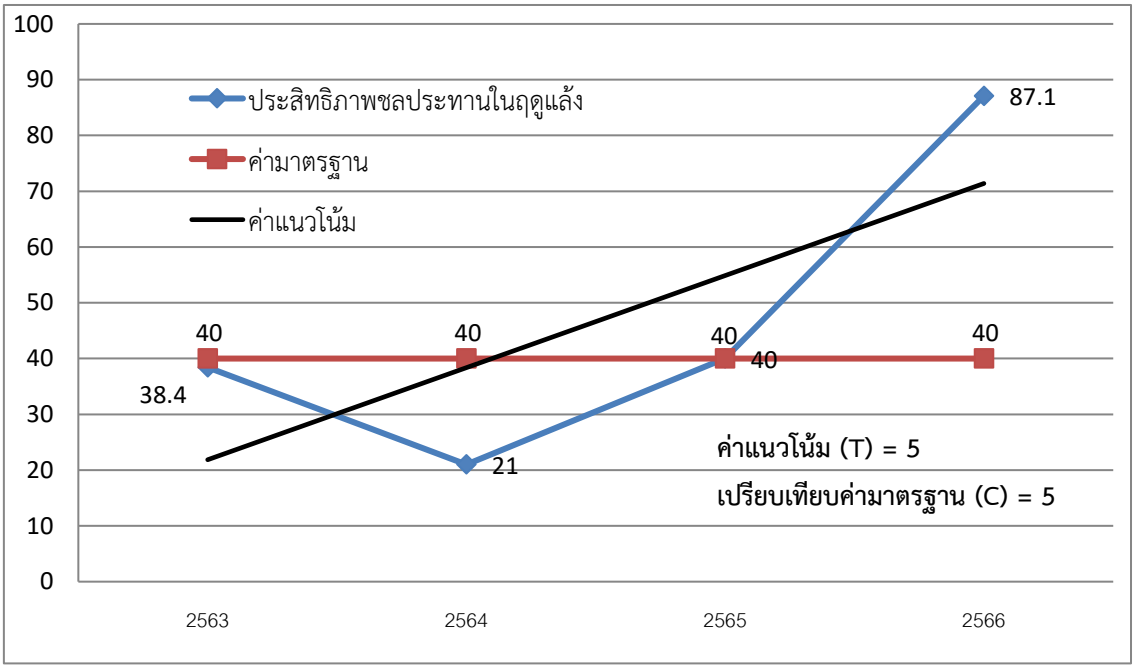

ตัวชี้วัดที่ 7 ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณงบลงทุนที่เป็นไปตามแผน

คำอธิบายตัวชี้วัด

การพิจารณาผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน จะใช้อัตราการเบิกจ่าย เป็นตัวชี้วัดความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณ รายจ่ายลงทุนของโครงการ (ตามเล่ม พรบ.งบประมาณประจำปี) โดยรายงานผ่าน Website ระบบติดตาม CEN-PROJECT ของกองแผนงาน เป็นหลัก

วิธีการเก็บข้อมูล

โครงการฯ หรือฝ่ายส่งน้ำฯ ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ตามเล่ม พรบ.งบประมาณประจำปี แล้วรายงานผลเบิกจ่ายทาง ระบบติดตาม CEN-PROJECT ให้กองแผนงาน และงบประมาณ ตามพรบ. จะใช้วงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ณ วันที่ 30 กันยายน เป็นฐานในการคำนวณ

สูตรการคำนวณ

ลำดับที่	รายการงาน	งบประมาณตาม พ.ร.บ. (บาท)	งบประมาณโอนจัดสรร (บาท)	เบิกจ่าย (บาท)	ร้อยละเบิกจ่ายต่องบโอนจัดสรร	ผลการดำเนินงาน
1	(1.1225) บำรุงรักษาทางลำเลียง - [177822]	X_1	Y_1	Z_1	$= (Z_1 / Y_1) \times 100$	M_1
2	(1.2655) ซ่อมแซมหินเรียงด้านท้าย - [183020]	X_2	Y_2	Z_2	$= (Z_2 / Y_2) \times 100$	M_2
รวม		$= \sum X_1$	$= \sum Y_2$	$= \sum Z_2$	$= (\sum Z_2 / \sum Y_2) \times 100$	

หมายเหตุ : 1) นับผลงาน ณ วันที่ 30 กันยายน ของทุกปี

2) ใส่ข้อมูลรายการงานปรับปรุง หรืองานซ่อมแซมในส่วนที่โครงการฯ หรือฝ่ายส่งน้ำฯ ได้รับมอบหมาย

สถิติหรือข้อมูลที่จะนำมาคำนวณ (ปีงบประมาณ 2566)

ลำดับที่	รายการงาน	งบประมาณตาม พ.ร.บ. 64 (บาท)	งบประมาณโอนจัดสรร (บาท)	เบิกจ่าย (บาท)	ร้อยละเบิกจ่ายต่องบโอนจัดสรร	ผลการดำเนินงาน
1	(1.1225) บำรุงรักษาทางลำเลียง - [177822]	1,082,000	1,074,327.50	1,074,327.50	100.00	100
2	(1.2655) ซ่อมแซมหินเรียงด้านท้าย - [183020]	5,000,000	4,246,598.25	4,034,268.34	95.00	100
รวม		6,082,000	5,320,926.00	5,108,595.84	96.01	

หมายเหตุ : ให้ใส่ข้อมูลทั้งหมด 4 ปี คือ ปีปัจจุบัน และ 3 ปีย้อนหลัง

การคำนวณปี 2566

ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณงบลงทุนที่เป็นไปตามแผน = (5,108,595.84÷5,320,926.00)x100
= 96.01 %

ข้อมูลย้อนหลัง (3 ปี)

2563	2564	2565	2566
97.74	95.36	98.24	96.01

เกณฑ์การให้คะแนน (ค่าระดับ : Le)

ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณงบลงทุนที่เป็นไปตามแผน	80	85	90	95	100

Interpolate = (100 – 95) = 5 , (5 – 4) = 1 ดังนั้น (100 – 96.01) = 3.99 , 3.99÷5 = 0.798
จะได้คะแนน = (5 - 0.798) = 4.202

ค่าคะแนนที่ได้ _____4.202_____ คะแนน

กราฟแสดงผลของค่าระดับและค่าแนวโน้ม (Le/T)

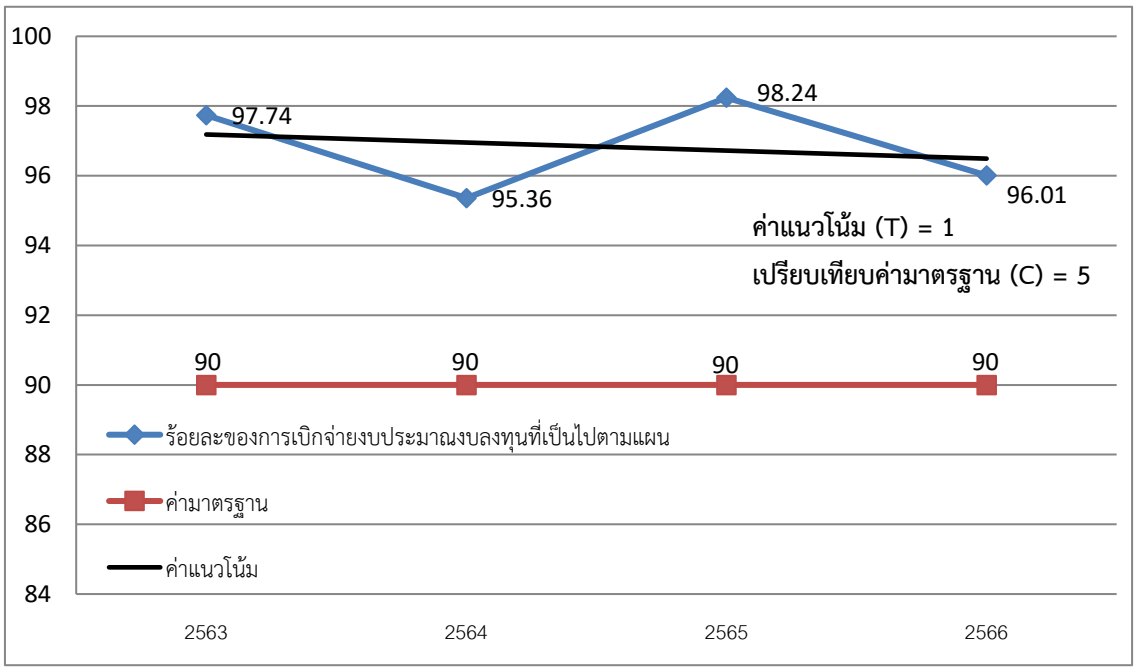

ตัวชี้วัดที่ 8 ร้อยละของอาคารควบคุมน้ำในระบบส่งน้ำและในระบบระบายน้ำที่อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี

คำอธิบายตัวชี้วัด

เป็นการตรวจสอบถึงสภาพอาคารชลประทานของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หรือฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ว่าอยู่ในสภาพใช้งานได้ดีเป็นจำนวนเท่าใด เมื่อเทียบกับจำนวนอาคารชลประทานทั้งหมด เพื่อจะดูถึงความสอดคล้องกับการตั้งงบประมาณงานซ่อมแซม ปรับปรุงของโครงการฯ หรือฝ่ายส่งน้ำฯ

วิธีการเก็บข้อมูล

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หรือฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ให้เจ้าหน้าที่ออกสำรวจสภาพอาคารชลประทานทั้งหมด (Walk Thru) ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ว่าอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานเป็นจำนวนเท่าไร เพื่อเปรียบเทียบกับจำนวนอาคารชลประทานทั้งหมดของโครงการฯ หรือฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยนำข้อมูลที่ได้บันทึกลงใน Application RID Walk Thru ในระบบฐานข้อมูลออนไลน์ของส่วนปรับปรุงบำรุงรักษา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

อาคารควบคุมน้ำในระบบส่งน้ำและในระบบระบายน้ำ ที่นำมาคำนวณในตัวชี้วัดนี้ หมายถึง อาคารชลประทาน ประเภทอาคารหัวงาน และ ประเภทอาคารควบคุมในระบบส่งน้ำ และระบบระบายน้ำ ตามข้อมูลสรุปองค์กร ข้อ 9 หน้า 23 โดยไม่นับรวม คันกั้นน้ำ, พนังกั้นน้ำ, แก้มลิง, Concrete Bridge (สะพานคอนกรีต หรือตอม่อคอนกรีต พื้นไม้) และ Wooden Bridge (สะพานไม้)

สูตรการคำนวณ

$$\frac{\text{(จำนวนอาคารควบคุมน้ำในระบบส่งน้ำ และระบบระบายน้ำที่มีสภาพพร้อมใช้งาน)} \times 100}{\text{(จำนวนอาคารควบคุมน้ำในระบบส่งน้ำ และระบบระบายน้ำทั้งหมด)}}$$

สถิติหรือข้อมูลที่จะนำมาคำนวณ

อาคารหัวงาน

รายการ	พร้อมใช้งาน	ไม่พร้อมใช้งาน
1.อ่างเก็บน้ำ A	✓	
2.ฝาย B	✓	
รวม	2	

อาคารควบคุมในระบบส่งน้ำ และระบบระบายน้ำ

ลำดับที่	โครงการ	รายการ	พร้อมใช้งาน	ไม่พร้อมใช้งาน
1	อ่างเก็บน้ำ A	อาคารบังคับน้ำปากคลอง 1R-RMP	✓	
2	อ่างเก็บน้ำ A	ท่อลอดถนน กม.5+000	✓	
3	อ่างเก็บน้ำ A	ท่อลอดคลอง กม.10+000	✓	
4	อ่างเก็บน้ำ A	ท่อส่งน้ำเข้านา กม.2+500		✓
5	อ่างเก็บน้ำ A	ท่อส่งน้ำเข้านา กม.4+500	✓	
6	อ่างเก็บน้ำ A	ท่อส่งน้ำเข้านา กม.7+000	✓	
7	ฝาย B	ท่อส่งน้ำเข้านา กม.1+000	✓	
8	ฝาย B	ท่อส่งน้ำเข้านา กม.2+000	✓	
9	ฝาย B	ท่อส่งน้ำเข้านา กม.3+000	✓	
10	ฝาย B	ท่อส่งน้ำเข้านา กม.4+000		✓
		รวม	8	2

หมายเหตุ : ให้ใส่ข้อมูลทั้งหมด 4 ปี คือ ปีปัจจุบัน และ 3 ปีย้อนหลัง

จำนวนอาคารควบคุมน้ำในระบบส่งน้ำ และในระบบระบายน้ำทั้งหมด	12
จำนวนอาคารควบคุมน้ำในระบบส่งน้ำ และในระบบระบายน้ำที่มีสภาพพร้อมใช้งาน	10

หมายเหตุ : ให้ใส่ข้อมูลทั้งหมด 4 ปี คือ ปีปัจจุบัน และ 3 ปีย้อนหลัง

การคำนวณปี 2566

ร้อยละของอาคารควบคุมน้ำในระบบส่งน้ำและในระบบระบายน้ำที่อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี

= ((8+2)×100)÷12 = 83.33

ข้อมูลย้อนหลัง (3 ปี)

2563	2564	2565	2566
60.00	70.00	80.00	83.33

เกณฑ์การให้คะแนน (ค่าระดับ : Le)

ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
ร้อยละของอาคารควบคุมน้ำในระบบส่งน้ำและในระบบระบายน้ำที่อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี	60	70	80	90	100

Interpolate = (90 - 80) = 10 , (4 – 3) = 1 ดังนั้น (90 – 83.33) = 6.67 , 6.67÷10 = 0.667

จะได้คะแนน = (4 – 0.667) = 3.333

ค่าคะแนนที่ได้ _____3.33_____ คะแนน

กราฟแสดงผลของค่าระดับและค่าแนวโน้ม (Le/T)

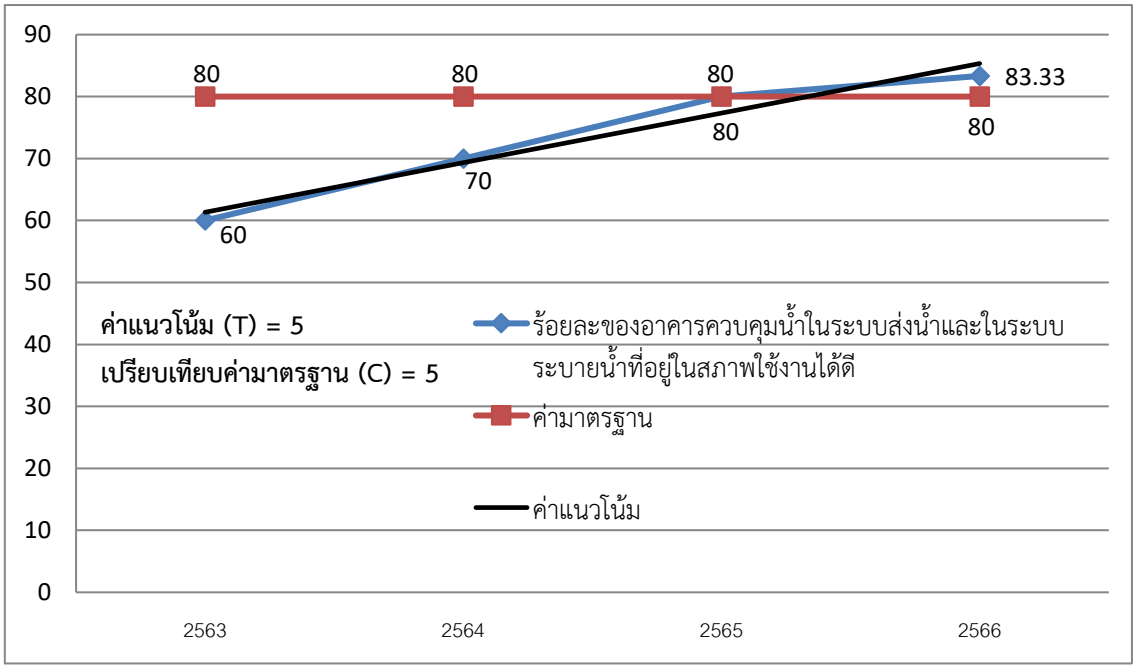

ตัวชี้วัดที่ 9 ร้อยละของพื้นที่ชลประทานที่มีการตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน)

คำอธิบายตัวชี้วัด

เป็นการวัดถึงโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หรือฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ว่ามีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน) ครอบคลุมพื้นที่ชลประทานที่รับผิดชอบ

วิธีการเก็บข้อมูล

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หรือฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา รวบรวมข้อมูลพื้นที่ของกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน) จากฐานข้อมูลองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานของโครงการฯ หรือฝ่ายส่งน้ำฯ ซึ่งรายงานข้อมูลผ่านระบบบริหารจัดการผู้ใช้น้ำชลประทาน ของกองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน http://wug.rid.go.th โดยกองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนจะรายงานสรุปข้อมูลผลการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน) ให้โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทานทราบ

สูตรการคำนวณ

$$\frac{\text{พื้นที่ของกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน)} \times 100}{\text{พื้นที่ชลประทาน}}$$

สถิติหรือข้อมูลที่จะนำมาคำนวณ

พื้นที่ของกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน) ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
264,383	347,669

หมายเหตุ : 1) ให้ใส่ข้อมูลทั้งหมด 4 ปี คือ ปีปัจจุบัน และ 3 ปีย้อนหลัง

2) ข้อมูลพื้นที่ชลประทาน ควรสอดคล้องกับข้อมูลสรุปองค์กร ข้อ 9 หน้า 23

3) กรณีที่โครงการฯหรือฝ่ายฯ ไม่มีพื้นที่ชลประทาน แต่มีการรายงานการเพาะปลูกในระบบฐานข้อมูลการเกษตร กรมชลประทาน ที่เว็บไซต์ http://wuse.rid.go.th ให้ถือว่าพื้นที่เพาะปลูกดังกล่าวเป็นพื้นที่บริหารจัดการน้ำ เช่นเดียวกับตัวชี้วัดที่ 1 หน้า 55

การคำนวณปี 2566

ร้อยละของพื้นที่ชลประทานที่มีการตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน)

= (264,383×100)÷347,669 = 76.04

ข้อมูลย้อนหลัง (3 ปี)

2563	2564	2565	2566
79.13	81.67	83.98	76.04

เกณฑ์การให้คะแนน (ค่าระดับ : Le)

ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
ร้อยละของพื้นที่ชลประทานที่มีการตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน)	50	60	70	80	90

Interpolate = (80 - 70) = 10 , (4 – 3) = 1 ดังนั้น (80 – 76.04) = 3.96 , 3.96÷10 = 0.396

จะได้คะแนน = (4 – 0.396) = 3.604

ค่าคะแนนที่ได้ _____3.60_____ คะแนน

กราฟแสดงผลของค่าระดับและค่าแนวโน้ม (Le/T)

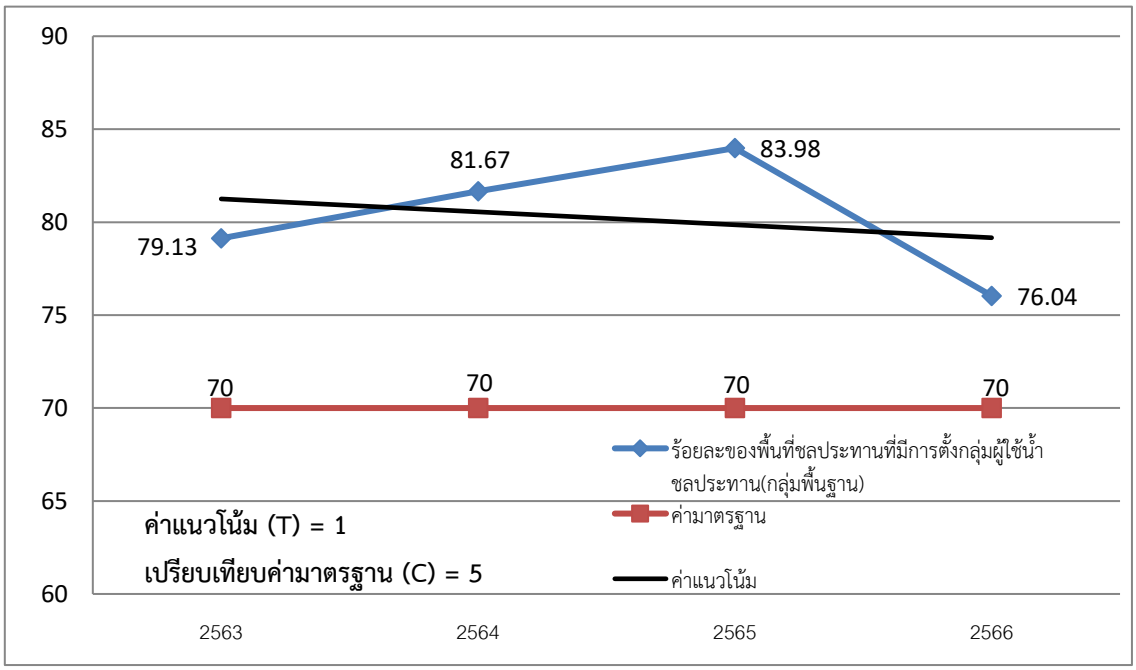

ตัวชี้วัดที่ 10 ร้อยละของพื้นที่ชลประทานที่มีการตั้งกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน และสหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน

คำอธิบายตัวชี้วัด

เป็นการวัดถึงโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หรือฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ว่ามีการจัดตั้งกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน และสหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน ครอบคลุมพื้นที่ชลประทานที่รับผิดชอบ

วิธีการเก็บข้อมูล

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หรือฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา รวบรวมข้อมูลพื้นที่ของกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน และสหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน จากฐานข้อมูลองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานของโครงการฯ หรือฝ่ายส่งน้ำฯ ซึ่งรายงานข้อมูลผ่านระบบบริหารจัดการผู้ใช้น้ำชลประทาน ของกองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน http://wug.rid.go.th กองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนจะรายงานสรุปข้อมูลผลการจัดตั้งกลุ่มบริหารฯ กลุ่มเกษตรกรฯ สมาคมฯ และสหกรณ์ฯ ให้โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทานทราบ

สูตรการคำนวณ

$$\frac{\text{พื้นที่ของกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน กลุ่มเกษตรกรฯ สมาคมฯ และสหกรณ์ฯ} \times 100}{\text{พื้นที่ชลประทาน}}$$

สถิติหรือข้อมูลที่จะนำมาคำนวณ

พื้นที่ของกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน กลุ่มเกษตรกร สมาคมฯ และสหกรณ์ฯ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
243,433	347,669

หมายเหตุ : 1) ให้ใส่ข้อมูลทั้งหมด 4 ปี คือ ปีปัจจุบัน และ 3 ปีย้อนหลัง

2) ข้อมูลพื้นที่ชลประทาน ควรสอดคล้องกับข้อมูลสรุปองค์กร ข้อ 9 หน้า 23

.3) กรณีที่โครงการฯหรือฝ่ายฯ ไม่มีพื้นที่ชลประทาน แต่มีการรายงานการเพาะปลูกในระบบฐานข้อมูลการเกษตร กรมชลประทาน ที่เว็บไซต์ http://wuse.rid.go.th ให้ถือว่าพื้นที่เพาะปลูกดังกล่าวเป็นพื้นที่บริหารจัดการน้ำ เช่นเดียวกับตัวชี้วัดที่ 1 หน้า 55

การคำนวณปี 2566

ร้อยละของพื้นที่ชลประทานที่มีการตั้งกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน และสหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน = (243,433×100)÷347,669 = 70.02

ข้อมูลย้อนหลัง (3 ปี)

2563	2564	2565	2566
68.20	68.20	70.02	70.02

เกณฑ์การให้คะแนน (ค่าระดับ : Le)

ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
ร้อยละของพื้นที่ชลประทานที่มีการตั้งกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน และสหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน	50	60	70	80	90

ค่าคะแนนที่ได้ _____4_____ คะแนน

กราฟแสดงผลของค่าระดับและค่าแนวโน้ม (Le/T)

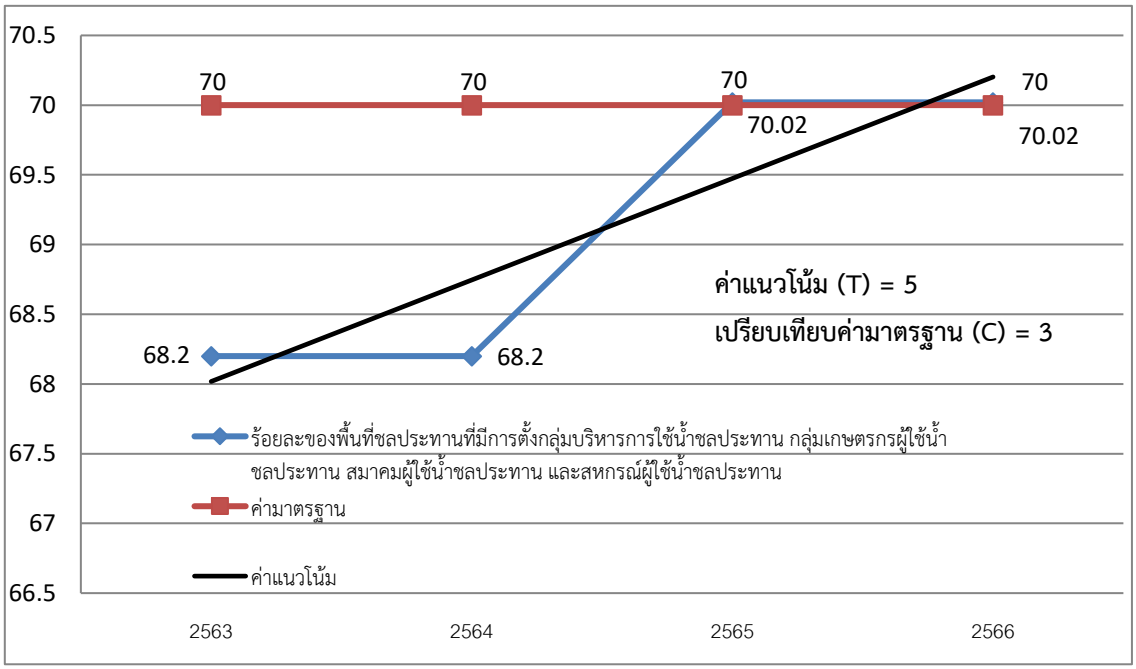

ตัวชี้วัดที่ 11 ร้อยละขององค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการน้ำ

คำอธิบายตัวชี้วัด

เป็นการวัดความเข้มแข็งของกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน และสหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน ตามแบบประเมินความเข้มแข็งองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน

วิธีการเก็บข้อมูล

เจ้าหน้าที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หรือฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ให้เจ้าหน้าที่ออกสำรวจและประเมินความเข้มแข็งขององค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มบริหารการใช้น้ำฯ ขึ้นไป) โดยใช้แบบประเมินความเข้มแข็งขององค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน (ปมอ.4) ของกองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ผ่านระบบบริหารจัดการผู้ใช้น้ำชลประทาน http://wug.rid.go.th ทั้งนี้ จะรายงานผลให้โครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ ทราบ

จำนวนองค์กรผู้ใช้น้ำฯ ทั้งหมด หมายถึง จำนวนกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน และสหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน ทั้งหมด

แบบประเมินความเข้มแข็งขององค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน (แบบ ปมอ. 4)

ท่านมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน แห่งนี้ อย่างไร ?

ท่านมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน แห่งนี้ อย่างไร ?

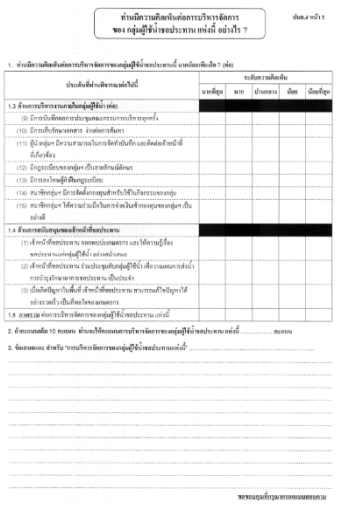
ท่านมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน แห่งนี้ อย่างไร ?

สูตรการคำนวณ

$$\frac{\text{จำนวนองค์กรผู้ใช้น้ำฯ ที่มีเกณฑ์ประเมินอยู่ในระดับเข้มแข็ง} \times 100}{\text{จำนวนองค์กรผู้ใช้น้ำฯ ทั้งหมด}}$$

สถิติหรือข้อมูลที่จะนำมาคำนวณ

จำนวนองค์กรผู้ใช้น้ำฯ ที่มีเกณฑ์ประเมินอยู่ในระดับเข้มแข็ง (กลุ่ม)	จำนวนองค์กรผู้ใช้น้ำฯ ทั้งหมด (กลุ่ม)
27	30

หมายเหตุ : ให้ใส่ข้อมูลทั้งหมด 4 ปี คือ ปีปัจจุบัน และ 3 ปีย้อนหลัง

การคำนวณปี 2566

ร้อยละขององค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการน้ำ

= (27x100)÷30 = 90.00

ข้อมูลย้อนหลัง (3 ปี)

2563	2564	2565	2566
67.55	70.95	85.50	90.00

เกณฑ์การให้คะแนน (ค่าระดับ : Le)

ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
ร้อยละขององค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการน้ำ	50	60	70	80	90

ค่าคะแนนที่ได้ _____5_____ คะแนน

กราฟแสดงผลของค่าระดับและค่าแนวโน้ม (Le/T)

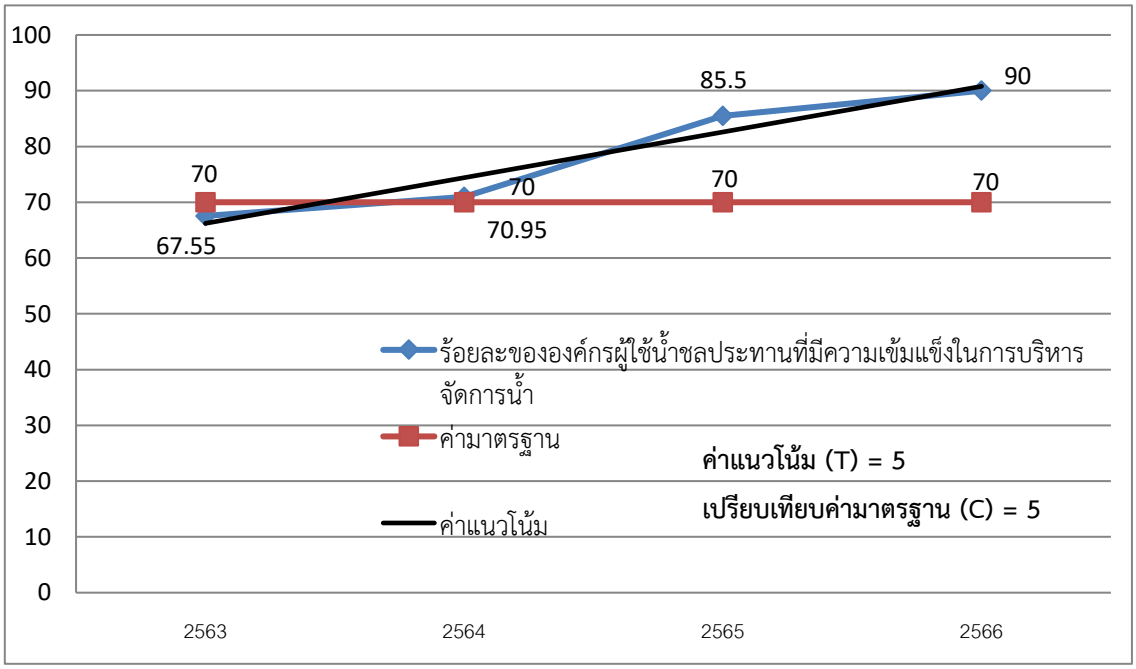

มิติด้านการพัฒนาองค์กร

ตัวชี้วัดที่ 12 ร้อยละของจำนวนเรื่องที่เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ

คำอธิบายตัวชี้วัด

เป็นการพิจารณาผลผลิตของการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้รับบริการและประชาชนได้รับรู้และเข้าใจภารกิจและผลงานของกรมชลประทานอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ซึ่งเรื่องที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ควรมีความน่าเชื่อถือ กระชับ ถูกต้อง และเข้าใจง่าย และเพื่อให้การประชาสัมพันธ์มีความทั่วถึงจึงควรดำเนินการผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้

1) สื่อโทรทัศน์
2) สื่อวิทยุกระจายเสียง
3) สื่อ สิ่งพิมพ์
4) เอกสารสิ่งพิมพ์
5) สื่อ Internet Website Facebook เป็นต้น
6) ป้ายประชาสัมพันธ์
7) สื่อกิจกรรม
8) สื่อนิทรรศการ

วิธีการเก็บข้อมูล

เจ้าหน้าที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน หรือฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาทำการรวบรวมสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับภารกิจของโครงการฯ หรือฝ่ายส่งน้ำฯ ผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบอย่างทั่วถึง ซึ่งจะต้องสามารถแสดงหลักฐานประกอบการพิจารณาได้ด้วย

สูตรการคำนวณ

สื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ	แผน	ผล	ร้อยละ
1. สื่อโทรทัศน์	X_1	Y_1	$(Y_1 \times 100) \div X_1 = Z_1$
2. สื่อวิทยุกระจายเสียง	X_2	Y_2	$(Y_2 \times 100) \div X_2 = Z_2$
3. สื่อสิ่งพิมพ์	X_3	Y_3	$(Y_3 \times 100) \div X_3 = Z_3$
4. เอกสารสิ่งพิมพ์	X_4	Y_4	$(Y_4 \times 100) \div X_4 = Z_4$
5. สื่อ Internet Website Facebook เป็นต้น	X_5	Y_5	$(Y_5 \times 100) \div X_5 = Z_5$
6. ป้ายประชาสัมพันธ์	X_6	Y_6	$(Y_6 \times 100) \div X_6 = Z_6$
7. สื่อกิจกรรม	X_7	Y_7	$(Y_7 \times 100) \div X_7 = Z_7$
8. สื่อนิทรรศการ	X_8	Y_8	$(Y_8 \times 100) \div X_8 = Z_8$
	รวม		$\sum Z$

ร้อยละของจำนวนเรื่องที่เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เท่ากับ

$$= \frac{\text{ผลรวมร้อยละของแต่ละสื่อ } (\sum Z)}{\text{จำนวนรายการสื่อที่ดำเนินการตามแผน}}$$

หมายเหตุ : 1. กรณีที่ผลดำเนินการ มากกว่าแผนดำเนินการ ให้ใช้ร้อยละของรายการสื่อนั้นเท่ากับ 100
.2. กรณีที่ผลการดำเนินงานไม่อยู่ในแผน ไม่ต้องนำมาคำนวณ

สถิติหรือข้อมูลที่จะนำมาคำนวณ

สื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ	แผน	ผล	ร้อยละ
1. สื่อโทรทัศน์	0	1	
2. สื่อวิทยุกระจายเสียง	15	12	(12 x 100) ÷ 15 = 80
3. สื่อสิ่งพิมพ์	4	4	(4 x 100) ÷ 4 = 100
4. เอกสารสิ่งพิมพ์	4	6	(6 x 100) ÷ 4 = 150 *ใช้คำนวณเท่ากับ 100*
5. สื่อ Internet Website Facebook เป็นต้น	4	2	(2 x 100) ÷ 4 = 50
6. ป้ายประชาสัมพันธ์	4	2	(2 x 100) ÷ 4 = 50
7. สื่อกิจกรรม	4	2	(2 x 100) ÷ 4 = 50
8. สื่อนิทรรศการ	3	1	(1 x 100) ÷ 3 = 33.333
	รวม		463.333

หมายเหตุ : ให้ใส่ข้อมูลทั้งหมด 4 ปี คือ ปีปัจจุบัน และ 3 ปีย้อนหลัง

การคำนวณปี 2566

ร้อยละของจำนวนเรื่องที่เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ

= 463.333÷7 = 66.19

ข้อมูลย้อนหลัง (3 ปี)

2563	2564	2565	2566
-	60.25	62.64	66.19

เกณฑ์การให้คะแนน (ค่าระดับ : Le)

ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
ร้อยละของจำนวนเรื่องที่เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ	80	85	90	95	100

ค่าคะแนนที่ได้ _____1_____ คะแนน

กราฟแสดงผลของค่าระดับและค่าแนวโน้ม (Le/T)

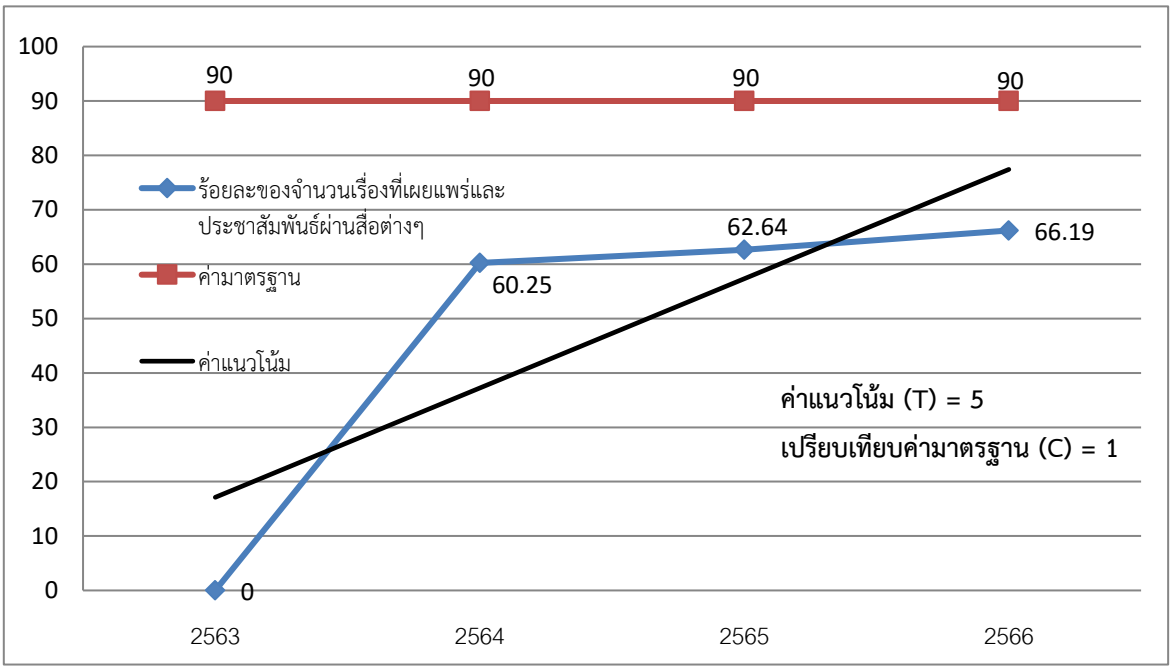

ตารางการให้คะแนน (หมวดที่ 1 – หมวดที่ 3)

การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา

หลักเกณฑ์การให้คะแนน

การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา

หมวด	ข้อคำถาม	คะแนนเต็ม	ระดับ					รวมคะแนน	หมายเหตุ
			1 (20%)	2 (40%)	3 (60%)	4 (80%)	5 (100%)		
สรุปข้อมูลองค์กร	ข้อมูลสรุปของโครงการฯ /ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา								
1.การนำองค์กร (150 คะแนน)	1.1ความเข้าใจนโยบายในระดับต่าง ๆ รวมถึงการแปลงนโยบายสู่ผู้ปฏิบัติงาน	15							
	1.2 การจัดทำและการจัดเก็บข้อมูลตาม sheet ข้อมูล	50							
	1.3 วิธีการ/กระบวนการจัดทำแผนงานโครงการ	50							
	1.4 วิธีการจัดวางอัตรากำลังบุคลากรอย่างเหมาะสม	20							
	1.5 การจำแนกกลุ่มผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการกำหนดช่องทางในการรับรู้และวางแนวทางในการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	15							
	รวมคะแนนหมวดที่ 1	150							
2. การสร้างความสัมพันธ์ (200 คะแนน)	2.1 วิธีการ/กระบวนการ ในการให้บริการกับกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	100							
	2.2 วิธีการในการเพิ่มขีดความสามารถ/ศักยภาพของทีมงานต่อการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน	100							
	รวมคะแนนหมวดที่ 2	200							

หมวด	ข้อคำถาม	คะแนนเต็ม	ระดับ					รวมคะแนน	หมายเหตุ
			1 (20%)	2 (40%)	3 (60%)	4 (80%)	5 (100%)		
3. การบริหารจัดการ (500 คะแนน)	3.1 วิธีการรับทราบ/รับรู้/คำนวณปริมาณน้ำต้นทุนในการจัดสรรน้ำ หรือการระบายน้ำในแต่ละฤดูกาล	60							
	3.2 การนำปริมาณน้ำต้นทุนที่ได้รับมาวางแผนจัดสรรน้ำ/ระบายน้ำ	60							
	3.3 การแจ้งข่าวสารให้ผู้ใช้น้ำทราบทั้งก่อนและระหว่างส่งน้ำ /การแจ้งข่าวสารให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในลำน้ำที่รับผิดชอบ	40							
	3.4 การควบคุมการส่งน้ำในระดับต่าง ๆ /การควบคุมการระบายน้ำในระดับต่าง ๆ	50							
	3.5 การดำเนินงานป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ หรือในสภาวะวิกฤติ (น้ำท่วม/น้ำแล้ง/น้ำเสีย)	50							
	3.6 การดำเนินการจัดทำบันทึกประวัติการตรวจสอบสภาพและการบำรุงรักษาอาคารชลประทาน/walk thru	50							
	3.7 การคิดค้น/นำนวัตกรรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน หรือปรับปรุงวิธีการทำงาน	90							
	3.8 วิธีการสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละฤดูกาล	100							
	รวมคะแนนหมวดที่ 3	500							
รวมคะแนนทั้ง 3 หมวด		850							

หมายเหตุ

ช่อง "ระดับ" (1 - 5) ในแต่ละข้อคำถาม ให้คลิกที่ระดับคะแนนที่ต้องการ

ตารางการให้คะแนน (หมวดที่ 4)

การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน

หลักเกณฑ์การให้คะแนน

การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน

ข้อพิจารณา	คะแนนเต็ม	ระดับคะแนน					ผลการดำเนินงาน	คะแนนที่ได้ (60%)	แนวโน้ม (-/+) (20%)	C (20%)	รวมคะแนน
		1	2	3	4	5					
หมวดที่ 4. ผลสัมฤทธิ์ (150 คะแนน)	**150**										
มิติด้านประสิทธิผล	**45**										
(1) ร้อยละของพื้นที่บริหารจัดการน้ำในเขตชลประทาน (Cropping Intensity)	25	ไม่น้อยกว่า 110% หรือ ไม่มากกว่า 190%	ไม่น้อยกว่า 120% หรือ ไม่มากกว่า 180%	ไม่น้อยกว่า 130% หรือ ไม่มากกว่า170%	ไม่น้อยกว่า 140% หรือ ไม่มากกว่า 160%	150%					
(2) ร้อยละความเสียหายของพืชเศรษฐกิจในเขตชลประทานจากอุทกภัยและภัยแล้ง	10	0.245	0.195	0.145	0.095	0.045					
(3) ร้อยละของอ่างเก็บน้ำและทางน้ำชลประทานที่คุณภาพน้ำได้เกณฑ์มาตรฐาน	10	80	85	90	95	100					
มิติด้านคุณภาพการให้บริการ	**10**										
(4) ร้อยละความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน	10	65	70	75	80	85					
มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ	**85**										
(5) ประสิทธิภาพชลประทานฤดูฝน	10	20%	30%	40%	50%	60%					
(6) ประสิทธิภาพชลประทานฤดูแล้ง	10	20%	30%	40%	50%	60%					
(7) ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนงานที่เป็นไปตามแผน	25	80	85	90	95	100					
(8) ร้อยละของอาคารควบคุมน้ำในระบบส่งน้ำและระบายน้ำที่อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี	10	60	70	80	90	100					
(9) ร้อยละของพื้นที่ชลประทานที่มีการจัดกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน(กลุ่มพื้นฐาน)	10	50	60	70	80	90					
(10) ร้อยละของพื้นที่ชลประทานที่มีการกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน และสหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน	10	50	60	70	80	90					
(11) ร้อยละของบุคลากรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการน้ำ	10	50	60	70	80	90					

มิติด้านการพัฒนาองค์กร	**10**										
(12) ร้อยละของจำนวนเรื่องที่เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ	10	80	85	90	95	100					
รวมทั้ง 4 หมวด	**1,000**										

หมายเหตุ

ช่องผลการดำเนินงาน ให้ใส่ค่าตามตัวชี้วัดที่คำนวณได้ในปีปัจจุบัน

ช่อง Le ให้ใส่คะแนนตามระดับตัวชี้วัดตามเกณฑ์ที่ได้ (สามารถใส่เลขเป็นทศนิยมได้ กรณีที่ต้อง Interpolate))

ช่อง T ให้ใส่เลข 0,1,3 หรือ 5 ตามระดับแนวโน้มที่ได้ เลข 0 หมายถึงไม่มีกราฟแสดงแนวโน้ม เลข 1 หมายถึง แนวโน้มแย่ลง เลข 3 หมายถึงแนวโน้มคงที่ เลข 5 หมายถึง แนวโน้มดีขึ้น

ช่อง C ให้ใส่เลข 0,1,3 หรือ 5 ตามระดับตัวเปรียบเทียบที่ได้ เลข 0 หมายถึงไม่แสดงการเปรียบเทียบ เลข 1 หมายถึง น้อยกว่าตัวเปรียบเทียบ เลข 3 หมายถึงเท่ากับหรือใกล้เคียงกับตัวเปรียบเทียบ

เลข 5 หมายถึง มากกว่าตัวเปรียบเทียบ

หลักเกณฑ์การให้คะแนน

การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา

ข้อพิจารณา	คะแนนเต็ม	ระดับคะแนน					ผลการดำเนินงาน	คะแนนที่ได้ (60%)	แนวโน้ม (-/+) (20%)	C (20%)	รวมคะแนน
		1	2	3	4	5					
หมวดที่ 4. ผลสัมฤทธิ์ (150 คะแนน)	**150**										
มิติด้านประสิทธิผล	**20**										
(1) ร้อยละของพื้นที่บริหารจัดการน้ำในเขตชลประทาน (Cropping Intensity)	20	ไม่น้อยกว่า 110% หรือ ไม่มากกว่า 190%	ไม่น้อยกว่า 120% หรือ ไม่มากกว่า 180%	ไม่น้อยกว่า 130% หรือ ไม่มากกว่า170%	ไม่น้อยกว่า 140% หรือ ไม่มากกว่า 160%	150%					
มิติด้านคุณภาพการให้บริการ	**25**										
(4) ร้อยละความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน	25	65	70	75	80	85					
มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ	**95**										
(5) ประสิทธิภาพชลประทานฤดูฝน	10	20%	30%	40%	50%	60%					
(6) ประสิทธิภาพชลประทานฤดูแล้ง	10	20%	30%	40%	50%	60%					
(7) ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณงบลงทุนที่เป็นไปตามแผน	20	80	85	90	95	100					
(8) ร้อยละของอาคารควบคุมน้ำในระบบส่งน้ำและระบายน้ำที่อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี	25	60	70	80	90	100					
(9) ร้อยละของพื้นที่ชลประทานที่มีการตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน)	10	50	60	70	80	90					
(10) ร้อยละของพื้นที่ชลประทานที่มีการกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน และสหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน	10	50	60	70	80	90					
(11) ร้อยละขององค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการน้ำ	10	50	60	70	80	90					
มิติด้านการพัฒนาองค์กร	**10**										
(12) ร้อยละของจำนวนเรื่องที่เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ	10	80	85	90	95	100					
รวมทั้ง 4 หมวด	**1,000**										

หมายเหตุ

ช่องผลการดำเนินงาน ให้ใส่ค่าตามตัวชี้วัดที่คำนวณได้ในปีปัจจุบัน

ช่อง Le ให้ใส่คะแนนตามระดับตัวชี้วัดตามเกณฑ์ที่ได้ (สามารถใส่เลขเป็นทศนิยมได้ กรณีที่ต้อง Interpolate))

ช่อง T ให้ใส่เลข 0,1,3 หรือ 5 ตามระดับแนวโน้มที่ได้ เลข 0 หมายถึงไม่มีกราฟแสดงแนวโน้ม เลข 1 หมายถึง แนวโน้มแย่ลง เลข 3 หมายถึงแนวโน้มคงที่ เลข 5 หมายถึง แนวโน้มดีขึ้น

ช่อง C ให้ใส่เลข 0,1,3 หรือ 5 ตามระดับตัวเปรียบเทียบที่ได้ เลข 0 หมายถึงไม่แสดงการเปรียบเทียบ เลข 1 หมายถึง น้อยกว่าตัวเปรียบเทียบ เลข 3 หมายถึงเท่ากับหรือใกล้เคียงกับตัวเปรียบเทียบ เลข 5 หมายถึง มากกว่าตัวเปรียบเทียบ

บทที่ 6 ขั้นตอนการประเมินการพัฒนาคุณภาพการการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ที่เข้ารับการประเมินจะผ่านการประเมินของคณะทำงานฯ ระดับสำนักงานชลประทาน ระดับภาค คณะอนุกรรมการฯ และคณะกรรมการฯ โดยลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินในระดับโครงการชลประทาน

โดยคำสั่งของผู้อำนวยการสำนักงานชลประทาน (ผส.ชป.) ให้ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา (ผคบ.)/ผู้อำนวยการโครงการชลประทาน (ผคป.) แต่ละโครงการฯ พิจารณาประเมินฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยมี 2 ขั้นตอนย่อย คือ

ขั้นตอนที่ 1.1 สบ.คบ./สบ.คป. พัฒนา ปรับปรุงการปฏิบัติงาน จัดทำเอกสารการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา และโครงการฯ จัดทำเอกสารประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน พร้อมทั้งประเมินตนเองเพื่อพิจารณาให้คะแนน และสรุปจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุง เสนอ ผคบ./ผคป.

ขั้นตอนที่ 1.2 ผคบ./ผคป. ตรวจประเมินทุกฝ่ายส่งน้ำฯ เพื่อพิจารณาให้คะแนน สรุปจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุง และเลือกฝ่ายส่งน้ำฯ ที่มีคะแนนสูงสุด เสนอ ผส.ชป.

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินในระดับสำนักงานชลประทาน

โดยคำสั่งของอธิบดีกรมชลประทาน แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น ระดับสำนักงานชลประทาน ดำเนินการตรวจประเมินฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่โครงการฯ ส่งเข้าประเมินฯ เพื่อพิจารณาให้คะแนน สรุปจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุง โดยให้ดำเนินการตรวจประเมินจากเอกสาร ให้ครบทั้งในลักษณะการตรวจประเมินอิสระ (Independent Review) การตรวจประเมินกลุ่ม (Consensus Review) และการประเมิน ณ สถานที่จริง (Site Visit Review) แล้วจึงสรุปคะแนนและจัดลำดับ เสนอผู้อำนวยการสำนักงานชลประทาน เพื่อเสนอต่อคณะทำงานดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ระดับภาค

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินระดับภาค

โดยคำสั่งของอธิบดีกรมชลประทาน แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ระดับภาค ดำเนินการตรวจประเมินฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ที่สำนักงานชลประทานส่งมา เพื่อพิจารณาให้คะแนน สรุปจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุง โดยให้ดำเนินการตรวจประเมินจากเอกสาร ให้ครบทั้งในลักษณะอิสระ กลุ่ม และสถานที่จริง ให้เหลือภาคละ 2 ฝ่ายส่งน้ำฯ (สบ.คบ. และ สบ.คป.) พร้อมทั้งสรุปคะแนน และจัดลำดับรองลงมาด้วย เสนอต่อคณะอนุกรรมการดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน (ระดับกรม)

การแบ่งภาค แบ่งออกเป็น 4 ภาค แต่ละภาคมีคณะทำงานฯ ระดับภาค ดังนี้

- **ภาคเหนือ** ประกอบด้วยสำนักงานชลประทานที่ 1, 2, 3 และ 4
- **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** ประกอบด้วยสำนักงานชลประทานที่ 5, 6, 7 และ 8

- **ภาคกลาง** ประกอบด้วยสำนักงานชลประทานที่ 9, 10, 11 และ 12
- **ภาคใต้** ประกอบด้วยสำนักงานชลประทานที่ 13, 14, 15, 16 และ 17

คณะทำงานฯ ระดับภาค ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทาน (ผส.ชป.) ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ) ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการน้ำและบำรุงรักษา (ผจบ.ชป.) โดยคณะทำงานฯ ระดับภาค จะเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลหมุนเวียนกันทำหน้าที่ประธานคณะทำงาน และเลขานุการ ในแต่ละปี

ตารางที่ 3 สรุปจำนวนโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ แยกตามสำนักงานชลประทาน และภูมิภาค

สชป.	จำนวนโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำฯ				รวมโครงการฯ		รวมฝ่ายส่งน้ำฯ	
	คบ.	คป.	สบ.คบ.	สบ.คป.	แยกตาม สชป.	แยกตามภาค	แยกตาม สชป.	แยกตามภาค
1	3	3	11	15	6		26	
2	3	4	11	18	7		29	
3	7	4	21	14	11		25	
4	5	4	17	13	9	เหนือ 33	30	เหนือ 120
5	4	6	14	20	10		34	
6	6	5	30	23	11		53	
7	3	5	10	20	8		30	
8	10	4	34	31	14	ตอน. 43	65	ตอน. 182
9	8	8	21	24	16		45	
10	10	4	27	10	14		37	
11	8	4	28	4	12		32	
12	12	5	38	13	17	กลาง 59	51	กลาง 165
13	11	4	31	9	15		40	
14	3	4	10	11	7		21	
15	3	5	12	18	8		30	
16	2	4	5	17	6		22	
17	3	3	9	9	6	ใต้ 42	18	ใต้ 131
รวม	**101**	**76**	**329**	**269**	**177**	**177**	**598**	**598**

<u>ขั้นตอนที่ 4</u> การประเมินในระดับกรม ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 4.1 โดยคำสั่งของอธิบดีกรมชลประทาน แต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน โดยมีรองอธิบดีฝ่ายบำรุงรักษา เป็นประธาน เพื่อดำเนินการตรวจประเมินฝ่ายส่งน้ำฯ ให้ครบทั้งในลักษณะอิสระ กลุ่ม และสถานที่จริง ซึ่งจะต้องพิจารณาให้คะแนน สรุปจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุง พร้อมทั้งจัดลำดับและเสนอข้อมูลรายละเอียดต่อคณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น

ขั้นตอนที่ 4.2 คณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น ซึ่งแต่งตั้งโดยอธิบดีกรมชลประทาน พิจารณาตัดสินเป็นขั้นสุดท้าย โดยคณะอนุกรรมการฯ จะเสนอข้อมูลที่ได้

ออกไปตรวจประเมิน และสรุปจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุง พร้อมให้ข้อสังเกตแก่คณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลฯ ในที่ประชุม เพื่อคณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลฯ พิจารณาตัดสินและเมื่อตัดสินแล้วก็เป็นอันสิ้นสุดการประเมิน ซึ่งคณะกรรมการติดตามและกำกับฯ จะสรุปผลการคัดเลือกเสนอ กรมฯ ทราบ

แผนภูมิขั้นตอนและกำหนดเวลาการดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน

1. <u>ระดับจังหวัดหรือโครงการ</u>

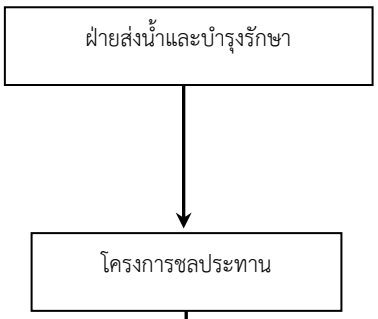

- สบ.คบ./สบ.คป. พัฒนา ปรับปรุงการปฏิบัติงาน จัดทำเอกสารการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา และโครงการฯ จัดทำเอกสารประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทานพร้อมทั้งประเมินตนเอง เพื่อพิจารณาให้คะแนนและสรุปจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุง เสนอ ผคบ./ผคป. พิจารณา ภายในเดือนกุมภาพันธ์
- ผคบ./ผคป. ตรวจประเมินทุกฝ่ายส่งน้ำฯ เพื่อพิจารณาให้คะแนน สรุปจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุง และเลือกฝ่ายส่งน้ำฯ ที่มีคะแนนสูงสุด เสนอ ผส.ชป. พิจารณา ภายในเดือนมีนาคม

2. <u>ระดับภาค/เขต</u>

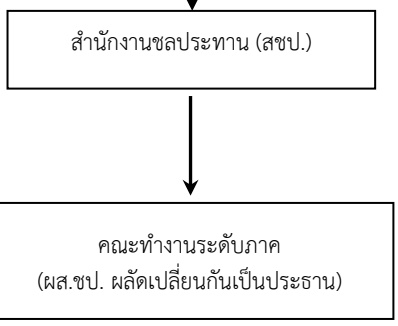

- สชป. ตรวจประเมินฝ่ายส่งน้ำฯ ในเขต สชป. เพื่อพิจารณาให้คะแนน สรุปจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุง พร้อมจัดลำดับ ส่งคณะทำงานฯ ระดับภาค ภายในเดือนเมษายน
- คณะทำงานฯ ระดับภาค ตรวจประเมินฝ่ายส่งน้ำฯ ในแต่ละภาค เพื่อพิจารณาให้คะแนน สรุปจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุง พร้อมจัดลำดับ ส่งเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ ภายในเดือนเมษายน

3. <u>ระดับกรม</u>

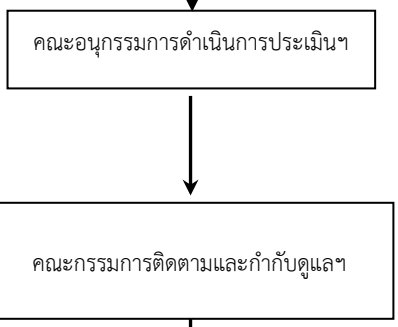

- คณะอนุกรรมการฯ ตรวจประเมินฝ่ายส่งน้ำฯ และโครงการฯ ที่เป็นตัวแทนในแต่ละภาค ระหว่างเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม เพื่อพิจารณาให้คะแนน สรุปจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุง พร้อมจัดลำดับ และสรุปผลเสนอต่อคณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลฯ ภายในวันที่ 15 สิงหาคม
- คณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลฯ ประชุมพิจารณาตัดสินให้แล้วเสร็จภายใน 30 สิงหาคม และสรุปผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน เสนอ อธช. ทราบ

4. <u>การรับรางวัล</u>

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ที่ได้รับการประเมินฯ เป็นอันดับที่ 1, 2, 3 และ 4 และผ่านเกณฑ์ที่กำหนด รับรางวัลในวันสถาปนากรมชลประทาน (วันที่ 13 มิถุนายน)

กิจกรรมและกำหนดเวลา

การดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน

ที่	กิจกรรม	แผนช่วงเวลาดำเนินการ	หมายเหตุ
1.	แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น คณะอนุกรรมการและคณะทำงานระดับภาค และระดับสำนักงานชลประทาน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	ภายใน พ.ย.	
2.	สบ.คบ./สบ.คป. จัดทำเอกสาร และประเมินตนเอง เสนอ ผคบ./ผคป. พิจารณา โครงการฯ ตรวจประเมินฝ่ายส่งน้ำฯ ทั้งในการตรวจประเมินอิสระ(Independent Review) การตรวจประเมินกลุ่ม (Consensus Review) และการประเมิน ณ สถานที่จริง (Site Visit Review) โดยสรุปคะแนนและจัดลำดับ เสนอ ผส.ชป. พิจารณา	ภายใน ธ.ค. – ก.พ.	
3.	คณะทำงานฯ ระดับ สชป. ตรวจประเมินฝ่ายส่งน้ำฯ ในเขต สชป. ให้ครบทั้งในลักษณะการตรวจประเมินอิสระ กลุ่ม และสถานที่จริง โดยสรุปคะแนนและจัดลำดับ เสนอคณะทำงานฯ ระดับภาค	ภายใน มี.ค.	
4.	คณะทำงานระดับภาค ตรวจประเมินฝ่ายส่งน้ำฯ ที่สชป. เสนอมา ให้ครบทั้งในลักษณะการตรวจประเมินอิสระ กลุ่ม และสถานที่จริง โดยให้เลือกภาคละ 2 ฝ่ายส่งน้ำฯ (คบ. และ คป.) พร้อมทั้งสรุปคะแนนและจัดลำดับรองลงมาด้วย เสนอคณะอนุกรรมการดำเนินการประเมินฯ **<u>พร้อมเอกสารประกอบการประเมินฯ</u>**	ภายใน เม.ษ.	
5.	ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ 1 เพื่อวางแผนการตรวจประเมินในพื้นที่	ภายใน พ.ค.	
6.	คณะอนุกรรมการฯ ออกตรวจประเมินในพื้นที่ (ใช้เวลาภาคละ 3-4 วัน)	มิ.ย. – ก.ค.	
7.	ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ 2 เพื่อสรุปผลเสนอคณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลฯ	ภายในสัปดาห์แรกของ ส.ค.	
8.	ประชุมคณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลฯ	ภายใน 15 ส.ค.	
9.	สรุปผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน เสนอ อธช.	ภายใน 30 ส.ค.	
10.	ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องเตรียมการเพื่อการเข้ารับรางวัล	ภายใน 31 ม.ค.	
11.	เสนอเกียรติบัตรให้ อธช. ลงนาม	ภายใน 15 เม.ย.	
12.	มอบรางวัล – มอบโล่รางวัลให้แก่ฝ่ายส่งน้ำฯ และโครงการฯ ที่ผ่านเกณฑ์กำหนด – มอบเกียรติบัตรให้แก่เจ้าหน้าที่ของฝ่ายส่งน้ำฯ	13 มิ.ย.	

บทที่ 7 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงานระดับภาค และคณะทำงานระดับสำนักงานชลประทาน

คณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานระดับภาค และระดับสำนักงานชลประทาน รวม 5 ชุด ได้แก่

1. คณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น
2. คณะอนุกรรมการดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน
3. คณะอนุกรรมการดำเนินการคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น
4. คณะทำงานดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ระดับภาค
5. คณะทำงานดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น ระดับสำนักงานชลประทาน

คณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลฯ คณะอนุกรรมการดำเนินการประเมินฯ คณะทำงานดำเนินการประเมินฯ ระดับภาค และระดับสำนักงานชลประทาน

ลำดับที่	รายชื่อและตำแหน่ง	คณะกรรมการติดตามฯ	คณะอนุกรรมการฯ		คณะทำงานฯ ระดับภาคฯ		หมายเหตุ
			ดำเนินการประเมินฯ	คัดเลือกฯ	ระดับภาค	ระดับ สชป.	
1.	รองอธิบดีฝ่ายบำรุงรักษา	ประธาน	ประธาน	ประธาน	-	-	
2.	รองอธิบดีฝ่ายบริหาร	รองประธาน	-	-	-	-	
3.	ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา	กรรมการ	รองประธาน	อนุกรรมการ	-	-	
4.-20.	ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 1 - 17	กรรมการ	-	-	ประธาน	ประธาน	
21.	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	กรรมการ	อนุกรรมการ	รองประธาน	-	-	
22.	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา	กรรมการ	อนุกรรมการ	-	-	-	
23.	ผู้อำนวยการกองแผนงาน	กรรมการ	อนุกรรมการ	-	-	-	
24.	ผู้อำนวยการกองการเงินและบัญชี	กรรมการ	-	-	-	-	
25.	ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล	กรรมการ	อนุกรรมการ	อนุกรรมการ	-	-	
26.	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กรรมการ	อนุกรรมการ	อนุกรรมการ	-	-	
27.	ผู้เชี่ยวชาญด้านที่ปรึกษาอุทกวิทยา	-	อนุกรรมการ	อนุกรรมการ	-	-	
28.	ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมโยธา (ด้านออกแบบและด้านงบ)	-	อนุกรรมการ	-	-	-	
29.	ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน สชป.1 - 17	-	-	-	คณะทำงาน	รองประธาน	
30.	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	กรรมการ	อนุกรรมการ	อนุกรรมการ	-	-	
31.	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการชลประทาน	กรรมการ	อนุกรรมการ	อนุกรรมการ	-	-	
32	ผู้อำนวยการส่วนวิศวกรรม สำนักบริหารโครงการ	-	อนุกรรมการ	-	-	-	
33.	ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการน้ำ สบอ.	กรรมการและเลขานุการ	อนุกรรมการ	-	-	-	
34.	ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการน้ำและบำรุงรักษา สชป.1 - 17	-	-	-	คณะทำงานและเลขานุการ	คณะทำงาน	
35.	ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านบริหารจัดการน้ำ กสม.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ	อนุกรรมการ	อนุกรรมการและเลขานุการ	-	-	
36.	ผู้อำนวยการส่วนแผนงาน สชป.1 - 17	-	-	-	-	คณะทำงาน	
37.	หัวหน้าฝ่ายพัฒนาการบริหารจัดการน้ำ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ	อนุกรรมการ	อนุกรรมการ	-	-	
38.	หัวหน้าฝ่ายเศรษฐกิจสังคมและประเมินผลโครงการที่ 2 สบก.	-	-	อนุกรรมการ	-	-	
39.	หัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ 1 สบก.	-	-	อนุกรรมการ	-	-	
40.	หัวหน้าฝ่ายบริหารจัดการน้ำ สชป.1 - 17	-	-	-	-	เลขานุการ	
41.	หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาการใช้น้ำ สชป.1 - 17	-	-	-	-	ผู้ช่วยเลขานุการ	
42.	นางสาวกมควรรณ ยิ้มเย็น สบอ.	-	ผู้ช่วยเลขานุการ		-	-	
43.	นางสาวพัชราวรรณ์ ขาวโต กสม.	-	-	ผู้ช่วยเลขานุการ	-	-	
	รวม	31	16	13	ภาคละ 6-7 คน	6	

ตำแหน่งในคณะทำงาน	คณะทำงานดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการฯ				หมายเหตุ
	ภาคเหนือ (สชป.1, 2, 3 และ 4)	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สชป.5, 6, 7 และ 8)	ภาคกลาง (สชป.9, 10, 11 และ 12)	ภาคใต้ (สชป.13, 14, 15, 16 และ 17)	
1. ประธานคณะทำงาน	ผส.ชป.	ผส.ชป.	ผส.ชป.	ผส.ชป.	1. ผส.ชป. ผลัดเปลี่ยนกัน
2. รองประธานคณะทำงาน	ผชช.ชป.	ผชช.ชป.	ผชช.ชป.	ผชช.ชป.	เป็นประธานฯ ในแต่ละปี
3. คณะทำงาน	ผชช.ชป.	ผชช.ชป.	ผชช.ชป.	ผชช.ชป.	2. ผจบ.ชป. ที่สังกัด สชป.
4. คณะทำงาน	ผชช.ชป.	ผชช.ชป.	ผชช.ชป.	ผชช.ชป.	เดียวกับประธานฯ ให้ทำ
5. คณะทำงาน	ผชช.ชป.	ผชช.ชป.	ผชช.ชป.	ผชช.ชป.	หน้าที่คณะทำงานและ
6. คณะทำงานและเลขานุการ	ผจบ.ชป.	ผจบ.ชป.	ผจบ.ชป.	ผจบ.ชป.	เลขานุการ
รวม	6 คน	6 คน	6 คน	7 คน	

สำเนาคู่ฉบับ

คำสั่งกรมชลประทาน

ที่ ๓ ๑๔๓๕ /๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ
โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น
คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานระดับภาค และระดับสำนักงานชลประทาน
ประจำปี ๒๕๖๘

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ตามนโยบายของกรมชลประทาน และการคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น ตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติประจำปี เป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น คณะอนุกรรมการดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน คณะอนุกรรมการดำเนินการคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น และคณะทำงานดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ระดับภาค และระดับสำนักงานชลประทาน เพื่อใช้ในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และการคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๘ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. **<u>คณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น</u>**

องค์ประกอบ

๑. รองอธิบดีฝ่ายบำรุงรักษา	ประธานกรรมการ
๒. รองอธิบดีฝ่ายบริหาร	รองประธานกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา	กรรมการ
๔. - ๒๐. ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๑ - ๑๗	กรรมการ
๒๑. ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล	กรรมการ
๒๒. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา	กรรมการ
๒๓. ผู้อำนวยการกองแผนงาน	กรรมการ
๒๔. ผู้อำนวยการกองการเงินและบัญชี	กรรมการ
๒๕. ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	กรรมการ
๒๖. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กรรมการ
๒๗. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	กรรมการ

๒๘.ผู้อำนวยการ...

๒๘. ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการชลประทาน	กรรมการ
๒๙. ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการน้ำ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา	กรรมการและเลขานุการ
๓๐. ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านบริหารจัดการน้ำ กองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๑. หัวหน้าฝ่ายพัฒนาการบริหารจัดการน้ำ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. กำกับดูแลให้การดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และการคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น เป็นไปตามนโยบาย

๒. กำหนดและปรับปรุงเกณฑ์คุณภาพ และวิธีการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน

๓. กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด

๔. วางกรอบแนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา

๕. กำหนดการให้รางวัลแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม

๖. ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา รายงานผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ต่ออธิบดีกรมชลประทาน และให้ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน รายงานผลการคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น ต่ออธิบดีกรมชลประทาน เพื่อเสนอต่อประธานคณะกรรมการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติเป็นประจำทุกปี

๒. <u>คณะอนุกรรมการดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน</u>

องค์ประกอบ

๑. รองอธิบดีฝ่ายบำรุงรักษา	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา	รองประธานอนุกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล	อนุกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา	อนุกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสำนักออกแบบวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม	อนุกรรมการ
๖. ผู้อำนวยการกองแผนงาน	อนุกรรมการ
๗. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	อนุกรรมการ
๘. ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	อนุกรรมการ

๙. นายปกรณ์...

๙. นายปกรณ์ สุตสุนทร ผู้เชี่ยวชาญด้านที่ปรึกษาอุทกวิทยา	อนุกรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	อนุกรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการชลประทาน	อนุกรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการส่วนวิศวกรรม สำนักบริหารโครงการ	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการน้ำ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา	อนุกรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านบริหารจัดการน้ำ กองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	อนุกรรมการ
๑๕. หัวหน้าฝ่ายพัฒนาการบริหารจัดการน้ำ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๖. นางสาวกนกวรรณ ยิ้มถิน วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา	ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ในแต่ละภาค ตามที่คณะทำงานดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ระดับภาค ได้ดำเนินการประเมินฯ และเสนอผลการประเมินฯ มาในชั้นต้นแล้ว โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๒. สรุปผลการประเมินฯ เสนอคณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลการพัฒนาการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น

๓. ปรับปรุง/แก้ไข เกณฑ์การประเมินและพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา

๔. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามความเหมาะสม

๓. <u>คณะอนุกรรมการดำเนินการคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น</u>

องค์ประกอบ

๑. รองอธิบดีฝ่ายบำรุงรักษา	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	รองประธานอนุกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา	อนุกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล	อนุกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	อนุกรรมการ
๖. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	อนุกรรมการ
๗. ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการชลประทาน	อนุกรรมการ

๘. นายปกรณ์...

๘. นายปกรณ์ สุตสุนทร — อนุกรรมการ
ผู้เชี่ยวชาญด้านที่ปรึกษาอุทกวิทยา

๙. นางสาวพรศิริ คณะไทญ่ — อนุกรรมการ
หัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ ๑
สำนักบริหารโครงการ

๑๐. นางสาวกรณัฏฐ์ เมฆชัย — อนุกรรมการ
หัวหน้าฝ่ายเศรษฐกิจสังคมและประเมินผลโครงการที่ ๒
สำนักบริหารโครงการ

๑๑. หัวหน้าฝ่ายพัฒนาการบริหารจัดการน้ำ — อนุกรรมการ
สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

๑๒. ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านบริหารจัดการน้ำ — อนุกรรมการและเลขานุการ
กองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑๓. นางสาวพัชราภรณ์ ชาวโต — ผู้ช่วยเลขานุการ
วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ
กองส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

อำนาจหน้าที่

๑. ดำเนินการคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น ตามที่คณะทำงานดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น ระดับสำนักงานชลประทาน ได้ดำเนินการประเมินฯ และเสนอผลการประเมินฯ มาในขั้นต้นแล้ว โดยให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด

๒. สรุปผลการคัดเลือกฯ เสนอคณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลการพัฒนาการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น

๓. ปรับปรุง/แก้ไข เกณฑ์การคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น

๔. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามความเหมาะสม

๔. <u>คณะทำงานดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ระดับภาค</u>

องค์ประกอบ

<u>ภาคเหนือ</u> สำนักงานชลประทานที่ ๑, ๒, ๓ และ ๔

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๒ — ประธานคณะทำงาน

๒. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๒) — รองประธานคณะทำงาน

๓. ผู้เชี่ยวชาญ...

๓. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๓)	คณะทำงาน
๔. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๓)	คณะทำงาน
๕. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๔)	คณะทำงาน
๖. ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการน้ำและบำรุงรักษา สำนักงานชลประทานที่ ๒	คณะทำงานและเลขานุการ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานชลประทานที่ ๕, ๖, ๗ และ ๘

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๗	ประธานคณะทำงาน
๒. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๗)	รองประธานคณะทำงาน
๓. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๕)	คณะทำงาน
๔. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๖)	คณะทำงาน
๕. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๘)	คณะทำงาน
๖. ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการน้ำและบำรุงรักษา สำนักงานชลประทานที่ ๗	คณะทำงานและเลขานุการ

ภาคกลาง สำนักงานชลประทานที่ ๙, ๑๐, ๑๑ และ ๑๒

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๙	ประธานคณะทำงาน
๒. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๙)	รองประธานคณะทำงาน
๓. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๑๐)	คณะทำงาน

๔. ผู้เชี่ยวชาญ...

๔. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๑๑) — คณะทำงาน

๕. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๑๒) — คณะทำงาน

๖. ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการน้ำและบำรุงรักษา สำนักงานชลประทานที่ ๙ — คณะทำงานและเลขานุการ

ภาคใต้ สำนักงานชลประทานที่ ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖ และ ๑๗

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๑๕ — ประธานคณะทำงาน

๒. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๑๕) — รองประธานคณะทำงาน

๓. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๑๓) — คณะทำงาน

๔. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๑๔) — คณะทำงาน

๕. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๑๖) — คณะทำงาน

๖. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๑๗) — คณะทำงาน

๗. ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการน้ำและบำรุงรักษา สำนักงานชลประทานที่ ๑๕ — คณะทำงานและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ในแต่ละสำนักงานชลประทาน โดยแยกเป็นรายภาคตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๒. สรุปผลการประเมินฯ เสนอคณะอนุกรรมการดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ภายในเวลาที่กำหนดในแต่ละปี

๕. คณะทำงาน...

๕. <u>คณะทำงานดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น ระดับสำนักงานชลประทาน</u>

องค์ประกอบ

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทาน	ประธานคณะทำงาน
๒. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทาน)	รองประธานคณะทำงาน
๓. ผู้อำนวยการส่วนแผนงาน	คณะทำงาน
๔. ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการน้ำและบำรุงรักษา	คณะทำงาน
๕. หัวหน้าฝ่ายบริหารจัดการน้ำ	เลขานุการ
๖. หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาการใช้น้ำ	ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ในแต่ละโครงการ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด พร้อมทั้งจัดลำดับคะแนนของโครงการฯ และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา

๒. ดำเนินการคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน ในแต่ละโครงการตามรูปแบบที่กำหนด พร้อมทั้งจัดลำดับคะแนนของสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน

๓. สรุปผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา เสนอคณะทำงานดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ระดับภาค ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๔. สรุปผลการคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน เสนอคณะอนุกรรมการดำเนินการคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายสุริยพล นุชอนงค์)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมชลประทาน

กนกวรรณ/ร่าง/พิมพ์
/ตรวจ

บทที่ 8 การมอบรางวัล

การมอบรางวัลสำหรับ ผู้อำนวยการโครงการ หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ที่ร่วมดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา จะได้รับรางวัล แบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่

1. การมอบโล่รางวัลและเกียรติบัตร

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน ที่ได้รับการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการฯ โดยมีคะแนนสูงสุดเป็นอันดับที่ 1, 2, 3 และ 4 จะได้รับโล่รางวัลและเกียรติบัตรในนามของโครงการฯ โดยกำหนดการมอบโล่รางวัลและเกียรติบัตร กรมฯ จะมอบให้ในวันคล้ายวันสถาปนากรมชลประทาน (๑๓ มิถุนายน ของทุกปี) โดย ผคบ./ผคป. หรือผู้แทน จะเป็นผู้รับมอบโล่

- ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา

ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ทั้งประเภทโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา และประเภทโครงการชลประทาน ที่ได้รับการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยมีคะแนนสูงสุดเป็นอันดับที่ 1, 2, 3 และ 4 นั้น

— โล่รางวัล จะมอบให้กับฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา

— เกียรติบัตรจะมอบให้หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา (สบ.คบ. และ สบ.คป.) และเจ้าหน้าที่ที่ร่วมสร้างผลงานตามที่หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำฯ เสนอชื่อ (ตามเห็นสมควร) ทั้งนี้ ให้โครงการฯ เสนอรายชื่อ โดยผ่านความเห็นชอบจากสำนักงานชลประทานต้นสังกัด

— กำหนดการมอบโล่รางวัลและเกียรติบัตร กรมฯ จะมอบให้ในวันคล้ายวันสถาปนากรมชลประทาน (๑๓ มิถุนายน ของทุกปี)

2. รางวัลความดีความชอบ

- โควตาสำนักงานชลประทาน (ให้พิจารณาความดีความชอบไม่น้อยกว่า 4%) โดยจะต้องพิจารณาให้ทั้งรอบที่ 1 (เดือนตุลาคม ปีที่ดำเนินการประเมิน – เดือนมีนาคม ปีที่ประเมิน) และรอบที่ 2 (เดือนเมษายน ปีที่ประเมิน – เดือนกันยายน ปีที่ประเมิน)

— ผคบ. และ ผคป. ของฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ได้รับการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน โดยมีคะแนนสูงสุดเป็นอันดับที่ 1 ในระดับกรม ในแต่ละประเภท

— สบ.คบ. และ สบ.คป. ของฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ได้รับการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน โดยมีคะแนนสูงเป็นอันดับที่ 1 ในระดับสำนักงานชลประทาน ในแต่ละประเภท

- โควตากรมฯ (ให้รางวัลความดีความชอบเพิ่มอีกไม่เกิน 1% จากเดิมที่สำนักงานชลประทาน ให้มา) โดยกรมฯ จะพิจารณาให้ในรอบที่ 1 (เดือนตุลาคม ปีที่ดำเนินการประเมิน – เดือนมีนาคม ปีที่ประเมิน)

— ผคบ. และ ผคป. ของฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ได้รับการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน โดยมีคะแนนสูงสุดเป็นอันดับที่ 1 ในระดับกรม ในแต่ละประเภท

— สบ.คบ. และ สบ.คป. ของฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ได้รับการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน โดยมีคะแนนสูงเป็นอันดับที่ 1, 2, 3 และ 4 ในระดับกรม ในแต่ละประเภท

3. การเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น

หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ที่ดำรงตำแหน่งนายช่างชลประทานชำนาญงาน และได้รับการประเมินฯ เป็นอันดับที่ 1 และ 2 ของแต่ละประเภท จะได้รับรางวัล โดยกรมฯ จะพิจารณาเลื่อนตำแหน่งให้เป็นนายช่างชลประทานอาวุโส ส่วนหัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ที่ดำรงตำแหน่งวิศวกรชลประทานชำนาญการ และได้รับการประเมินฯ เป็นอันดับที่ 1 และ 2 ของแต่ละประเภท จะได้รับรางวัล โดยคณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และคัดเลือกสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น จะเสนอกรมฯ เพื่อพิจารณาเลื่อนตำแหน่งให้เป็นหัวหน้าฝ่ายวิศวกรรม หรือหัวหน้าฝ่ายจัดสรรน้ำและปรับปรุงระบบชลประทาน ต่อไป

บรรณานุกรม

1. คณะกรรมการขับเคลื่อนสืบสานศาสตร์พระราชา, สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ. 2560. **การขับเคลื่อนสืบสานศาสตร์พระราชาเพื่อการปฏิรูปประเทศ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

2. บุษกร วัฒนบุตร พระครูโอภาสนนทกิตติ์ และพระอุดมสิทธินายก. 2561. ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาคนไทย. **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.** ปีที่ 6 ฉบับพิเศษ, หน้า 539-552.

3. กรมชลประทาน, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2561. **เกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา**. กรุงเทพฯ.

4. กรมชลประทาน, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2562. **เกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา**. กรุงเทพฯ.

5. กรมชลประทาน, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2563. **เกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา**. กรุงเทพฯ.

6. กรมชลประทาน, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2564. **เกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา**. กรุงเทพฯ.

7. กรมชลประทาน, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2565. **เกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา**. กรุงเทพฯ.

8. กรมชลประทาน, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2566 **เกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา**. กรุงเทพฯ.

9. กรมชลประทาน, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2567 **เกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา**. กรุงเทพฯ.